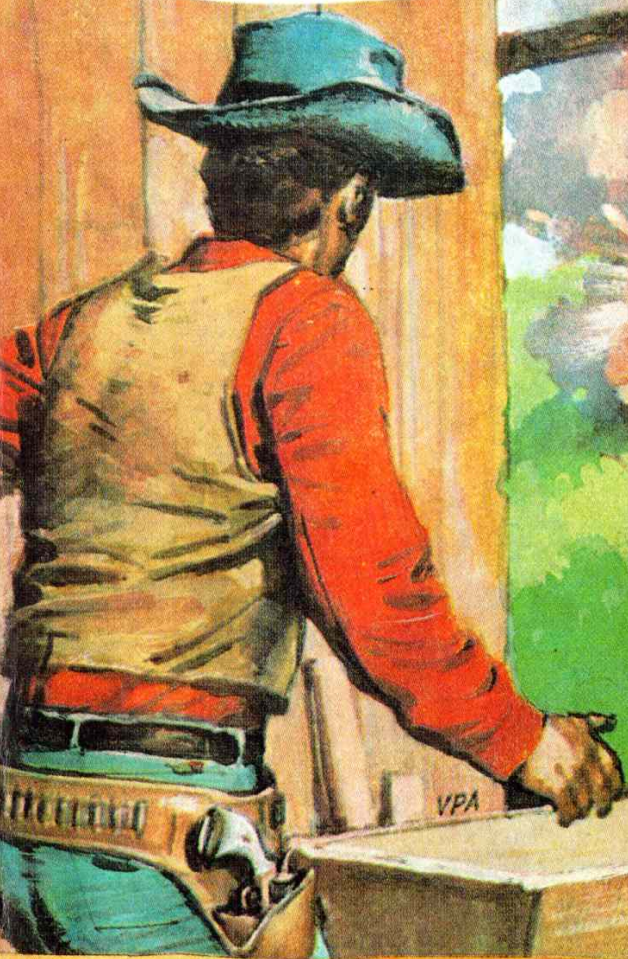

NOVA SERIJA

LASO

CIJENA 3 DIN BROJ 54

NEUSTRAŠIVI SLADE

EVERET JONES

NEUSTRAŠIVI SLADE

»Laso« Nova serija 1974.

Preveo: Ivan Paprika

»Iaso« — Izdavač OOUR izdavačke djelatnosti »Vjesnik«, Zagreb, Ljubice Gerovac 1 — Glavni i odgovorni urednik: Borivoj Jurković — Tisak: OOUR novinsko revijalna štamparija i OOUR TMG »Vjesnik«, Zagreb, Ljubice Gerovac 1 — Zagreb 1974
Copyright (sva prava za Jugoslaviju) VJESNIKOVA PRESS AGENCIJA,
Zagreb

Cijena 3 d Za inozemstvo DM 1.40 ASCH 8: SFRS 1 60 HFI 1.30

Oslobođeno plaćanja poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu i kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2935/I 1973 od 22. VI 1973.

I

Žuta, zagušljiva prašina i prepuna oštra pijeska kidala je živce ljudima što su se približavali obroncima sjeverne visoravni. Pred njima se rasprostrela zemlja u svoj svojoj neobuhvatnoj golemosti — beskrajna ravnica što se blago uspinjala, prekrivena suncem opaljenom travom i gomilama siva stijenja sve dok je oko sizalo. Ovdje-ondje vjetar bi blago zatalasao suhu travu, dok je okrutno bakrenasto nebo činilo zemlju još okrutnijom i mračnijom nego što je bila, baš kao što su bili i ljudi što su sada jahali s Chuckom Houstonom preko te beskrajne puste ravnice...

Kad stigoše do prvog brežuljka, ustanoviše da tu prestaje put. Ni divlje životinje nisu dolazile u ovaj kraj. Dalje je vodila staza, ili nešto nalik na stazu, uska i vrljetna da su ljudi morali jahati jedan za drugim. Čas kasnije staza ih je dovela do mjesta gdje joj se s lijeve strane uzdizala visoka strma stijena, a sa desne zijevao ponor. I najmanji pogrešan korak značio bi sigurnu smrt.

Houston nije štedio svoga konja, a oči su mu zvjerale na sve strane. Ni na jedan jedini tren nisu se smirivale. Promatrao je zemlju pred sobom a nije puštao s oka ni same ljude. Bio je savršeno siguran da po koji već žali što je pošao s njime, samo što su otišli predaleko a da bi se htjeli vratiti.

Kad stigoše na vrh grebena, htjedoh ljudi malčice zastati da se konji odmora, no Houston nije pristao...

Smjesta se okrenuo u sedlu i naredio: — Krećemo dalje. Pred nama je još svega pet milja, a oдавде dalje jahat ćemo sve vrijeme nizbrdo.

— Nije mi jasno, zašto bismo morali baš ovim putem?! — zagunđa Ed Burke. — Ta toliko nas je da bismo mogli jednostavno odjahati ravno na »Lazy Y« i Currya bez ikakvih teškoća uhapsiti.

— Prodrmaj malo taj svoj uspavani mozak — zareži Houston. — Curry bi nas mogao glatko polovinu ustrijeliti sa sedla prije nego što stignemo do njegova ranča. Ovako će nas primijetiti tek kad za nj bude prekasno.

Houston se uspravi u sedlu. Bio je on pravi div od čovjeka, širokih ramena i snažnih ruku. Na snažnoj čoškastoj bradi izrasle su dlake stare bar tri dana. — Jahat ćemo dalje. Želio bih stići do »Lazy Y« prije nego što se smrači.

Bezobzirno je trgnuo glavu svome konju i okrenuo ostalima leđa, siguran da će ga ostali poslušati. Tom mu je prilikom načas zasjala zvijezda na košulji odbivši zalutalu zraku sunca.

Vrućina ih je pritisla: isijavala je iz svakog kamena. Houston obriše nadlanicom čelo kad mu je znoj potekao u oči i zamutio mu pogled. Opsova, zgrabi u tren oka držak svoga kolta, a zatim ponovno uzde. Zatim zabije konju bezobzirno mamuze u bokove i potjera ga dolje prema podnožju brda.

Ljudi kojima je zapovijedao jahali su za njim šutke. I njih je mučila vrućina, i oni su stisnutih očiju gledali

samo kroz uske proreze da bi se spasili od prejakog svjetla.

Napokon se javio blagi povjetarac, no to je pogoršalo situaciju: podigao je gomilu oštra pijeska i bacio im ga u lice.

Houston se pope na visoku stijenu koja se na okuci prkosno uzdizala u visinu. Zatim je zauzdao konja i pozvao ostale da časak stanu.

— Zašto da se ovdje zaustavljamo? — upita Burke i potjera svoga konja dok nije stigao do Houstona. Gorostas se načas ukočeno zagleda u njega, a zatim ispruži desnu ruku i reče: — Ovdje su svježi tragovi. Rekao bih da je ovuda projahalo pet ili šest ljudi prije nekoliko sati. Možda drže jedan dio stada tamo u onoj dolini iza najvišeg grebena. Ako je tako, onda je tamo i jedan dio njegovih ljudi koji stražare na putu, a ja bih želio da on ne sazna prije vremena da mu dolazimo.

Chuck Houston skoči sa sedla i povede konja nekoliko metara dalje. — Odavde dalje jahali su putem — reče stisnutim ustima. — Vjerujem da nisu ni mogli skrenuti s puta prije nego stignu u dolinu.

— Zašto da se ne odmaramo dok ne padne mrak? — predloži Clinton. — Svi smo umorni. I konji su iscrpljeni. Ovakvi nećemo lako izići s njime na kraj.

Houston se vrati, skoči u sedlo, kao da je to dovoljno za odgovor. — Još svega sat i tada ćemo vidjeti golim očima ranč.

I on potjera konja, no uzde mu je ostavio slobodne da bi životinja sama mogla pronaći put kroz trnje i šikaru. Stati nije htio. Želio je po svaku cijenu što je moguće prije uhapsiti čovjeka kojeg su progonili i nije htio nikome dopustiti da ga u tome spriječi, pa makar i nehotice.

Ed Curry bio mu je već skoro godinu dana najveća zapreka na putu da potpunó preuzme svu vlast na području Cross Buttesa...

Chuck Houstonove misli vratiše se onome danu kada su prije skoro četrnaest mjeseci on i njegov brat, Dan Houston, prvi put ugledali Cross Buttes. Uspjeli su pobjeći ljudima zakona koji su ih progonili skoro dva tjedna.

Kada su se spustili s visoravni na golemu plodnu zemlju, daleko od puste teksaške zemlje, pričiniło im se kao da nikad nije ni postojao svijet koji su nedavno napustili, svijet beskrajne pustinje, praznih jaruga u kojima inače ima ponekad vode i beskrajnih brda koja su bila više visoravni nego brda. Više im se nije žurilo kad su pojahali prema zapadu i zaobišli nisko predgorje. Isto su tako imali dovoljno vremena da prouče zemlju, daleka brda na sjeverozapadu i prve škрто razbacane znakove života, male osamljene posjede s nastambama za životinje i ljude, zajedno sa skromnim gospodarskim zgradama te velike rančeve sa stadima crvenosmeđe stoke, što je pasla uz riječne obale.

Bogata je to dolina, pomisliše odmah. Ovdašnji su ljudi zacijelo bogati i žive zadovoljno, pa neće sumnjičavo gledati svakoga stranca. Samo na području gdje je tlo škрто i stoka nema dovoljno trave, ljudi su razdražljivi i nepovjerljivi.

Stigli su u Cross Buttes malo prije zalaska sunca i cijela tri dana proučavali ljude i okolicu. Sve je bilo točno onako kako su bili predvidjeli. Poletna zajednica, središte bogatog područja s mnogo kauboja koji dolaze u mjestance da potroše zarađeni novac. Kopajući zlata spuštali su se s brda sa svojim mučno zarađenim zlatnim grumenjem, koje su uz velike napore isprali iz gorskih potoka što su se spuštali niz kamenjare.

Zakon u Cross Buttesu bio je u rukama postarijeg šerifa. On je, možda, u svojim mladenačkim godinama bio njegov dobar čuvar, ali je sada već bio toliko polagan, da nije imao nikakva izgleda protiv čovjeka što ga je izazvao u mraku na stepenicama kojima se silazilo iz saluna. Napadač se izgubio ne ostavivši za sobom ni najmanji trag nakon što je starog šerifa ustrijelio »u dvoboju«.

Kako nitko nije imao nikakva interesa da postane šerifom, nije bilo ni malo teško naći dovoljno ljudi koji su izabrali Chucka Houstona na to mjesto. I od toga je trenutka sve teklo tako glatko da se bolje nije moglo ni poželjati. U isto je vrijeme njegov brat

Dan žeo bogatu žetvu u salunima, od-
zimajući u redovitim razmacima no-
vač i zlato kaubojima i kopačima zla-
ta koji bi došli potražiti rasonodu u
gostoljubivi grad.

Prve su se nepravilike pojavile kad su
Ed Curry i njegovi kauboji optužili
Dana u jednom salunu da vara na kar-
tama. Chuch Houston stegne usta u
ciničnu grimasu kad se sjetio te nez-
godne upadice. Možda je Dan toga
dana bio malčice prepolagan, jer nje-
mu nije pristajalo da se daje uhvatiti
u varanju. Međutim, uključio se u
stvar Chuck kao šerif prije nego što
je tučnjava zauzela većeg maha. Dva
su se Curryeva čovjeka našla u zat-
voru, dok je treći dobio metak u leđa
kad se pokušao suprotstaviti hapšenju.
A kad je Curry stigao sutradan u
grad da potraži svoje ljude, morao je
platiti dvjesto dolara kazne, jer su nje-
govi momci ometali mir u gradu.

Od toga je trenutka Curry stalno
poduzimao sve što je mogao da istjera
iz grada i Dana i samoga Chucka.
Krio se iza bankara Wallisa, te iza
Thorntona i Baileya, dvaju najvećih
zemljoposjednika, nastojeći ih nagovo-
riti da ponište svoju nekadašnju odlu-
ku i oduzmu Houstonu šerifsku zvijez-
du. Sada je napokon nastupio trenu-
tak konačnog obračuna. Chuck je sve
temeljito promislio... Nije bilo teško
nagovoriti Cala Westona, jednog od
Curryevih susjeda da optuži Eda Cur-
rya zbog krađe stoke. Sada će on Cur-
rya uhapsiti na temelju te optužbe, a
kad čovjek jednog dana sjedne u grad-
ski zatvor, neće biti teško raspaliti
strasti građana da definitivno obraču-
naju s »kradljivcem stoke«. Weston je
već sigurno krenuo na posao u saluni-
ma. A građani će se lako dati nagovo-
riti na linč.

Potjera se u međuvremenu spustila
u dolinu, no nigdje ni traga stadu
koje su očekivali. Načas je to Chucka
prilično uznemirilo ali mu misli brzo
skrenuše u drugom pravcu. Imao je sa
sobom dovoljno ljudi da iziđe nakraj
s momcima na »Lazy Y«. Usprkos
tome, pažnja mu nije popustila te se
sve vrijeme osvrtao prema brdima ne
bi li ugledao izdajnički odsjev sunca
na puščanoj cijevi... Međutim, nigdje

ništa što bi na to makar malo naliko-
valo.

Prešli su preko male livade na koju
se nastavljala šumica. Tada napokon
ugledaše i ranč. Ležao je u udolini, a
sastojao se od stambene zgrade, nekoli-
ko sjenika uz mali potočić i jednog
korala u kutu prašnjava dvorišta. Zau-
staviše se na rubu šikare i promatra-
hu preko ravnice, koja ih je još jedi-
na dijelila od ranča.

— Konji što su pred kućom mora da
pripadaju ljudima kojih smo tragove
vidjeli — promrmlja Burke iskrivivši
malo usta.

— Možda — odgovori Houston i ola-
bavi svoj kolt u futroli. — Još ćemo
malko pričekati da vidimo hoće li ti
ljudi ostati ili otići.

Houston smota cigaretu, zapali je i
duboko udahnu dim. Mišićje na leđi-
ma njegova konja podrhtavalo je od
dugotrajnog i oštrog jahanja preko
brda a dlaka mu se sjala od znoja.

— Mislio sam da želite jednostavno
odjahati na ranč i tamo ga uhapsiti —
zagunda Burke. — Koga vruga sad još
ovdje čekamo?

— Zato, što ćemo sve obaviti na moj
način — odbrusi Houston. — Ako odja-
šemo ravno onamo i pozovemo Currya
da iziđe i da se preda, možda bi se
zabarikadirao zajedno sa svojim ljudi-
ma u kući i odupirao nam se satima i
satima.

— A ako nemaju nikakvih namjera
da odjašu dalje, što onda?

— Ako su to Curryevi ljudi — u što
ja ni najmanje ne sumnjam — tada
će oni uskoro odjahati.

— Možda to oni već čine — reče dru-
gi Houstonov čovjek i pokaže rukom
prema ranču.

Houston pogleda kamo je ruka poka-
zivala i spazi da su se vrata na ranču
otvorila i da je mala skupina muškara-
ca izišla na verandu. Tu su razgovara-
li još nekoliko trenutaka, a zatim sido-
še u dvorište i popeše u sedla. Na ot-
vorenim je vratima ostao stajati samo
jedan čovjek. Houston ga je odmah
prepoznao, bio je to Ed Curry.

Houstonu je odmah odlaknulo. Bit
će to sve mnogo lakše nego što je oče-
kivao. Ljudi na dvorištu namuznuše

konje i odgalopirao obavijeni gustom žutom prašinom.

Houston kimnu glavom.

— A sada naprijed! — reče — Sada je pravi trenutak da posjetimo mr. Currya.

Houston bezobzirno mamuznu konja i poleti niz brežuljak. Ostatak potjere poleti za njim.

Vrata su na ranču bila zatvorena kad su ujahali u dvorište.

— Curry, znamo da ste kod kuće — viknu Houston glasno. — Izidite! Zelio bih s vama razgovarati!

Još nije utihnulo odjek njegova glasa, kad se vrata otvoriše i na njima se pojavi Curry s karabinkom u ruci. Cijev je bila uperena Houstonu u prsa.

— Ja nemam, niti želim imati posla sa zločincem kao što ste vi, Houstone — istisnu iz sebe Curry. — A sada nestanite s moje zemlje ili ću pucati.

Houston se zlobno iskesi, sagne naprijed i osloni laktima na rog od sedla. Pri tom nije ni na trenutak ispuštao s oka protivničko lice. — Ne budite ludi, Curry! Ne vladajte se kao da sam ja sâm. U vas je upereno tucet pušaka, dakle ostavite svoju na miru. Rekao sam spustite pušku! — Činilo se trenutak da će se Curry suprotstaviti, međutim, nije imao izbora. Polako je spustio pušku.

— U redu, Houstone! Recite, dakle, što imate reći i tada nestanite! Ako ste se došli potužiti na moje ljude, do-

šli ste uzalud. Jednostavno gubite vrijeme. Ja sam im zabranio da i primirishu u grad, dok tamo ne bude na dužnosti ponovo kakav pristojan i čestit čuvar zakona.

Houston stisnu usnice te jedan tren poželi da povuče kolt i ustrijeli čovjeka. Ipak se svladao. Nije to bilo ni mjesto ni vrijeme za ubojstvo. Zbog toga reče suzdržano: — U Cross Buttesu je čovjek koji tvrdi da ste mu otjerali goveda. Vjerujem da mi je dužnost kao šerifu da uhapsim kradljivce goveda što u ovome trenutku i činim.

— Ukrao stoku! O čemu vi to govorite, Houstone!

— O stoci Cala Westona! Vjerojatno ste mislili da možete otjerati njegovu marvu s pašnjaka i da nitko neće ni posumnjati da bi veliki i bogati rančer kao što ste vi, mogao tako nešto učiniti. Međutim, tu ste pogriješili, Curry. U ime zakona vi ste uhapšeni i sada ćete sa mnom u grad pred sud.

— Davala ćete vi mene uhapsiti! — prasne Curry, trgne pušku ponovno i uperi u Houstona. U taj tren prasnu Houstonov revolver. Curry istisnu divlji krik i pusti da mu oružje padne na drveni pod verande. Houstonov metak pogodio ga je u ručni zglob. Tada zgrabi lijevom rukom ranjenu desnicu, dok mu je krv kapala na tlo.

— A sada uzmite svoga konja i osedajte — zapovijedi Houston. — Ja vas ne želim ubiti, ali vi mi zaista pravite neprimlike.

II

Kad je rumeni sunčev kolut stigao do sjevernih brda, skrenuli su oko nekoliko osamljenih stijena i onda ugledaše Cross Buttes. Ležao je u sredini široke doline i doimao se više kao gomila kuća rasuta na velikoj površini zemlje nego kao grad. Kroz prozore zasjaše prva svjetla kad su polagano ujahali na prašnjavu Main Street. Cross Buttes je bio grad koji je za teških graničarskih dana naglo porastao, nakon što je granica između

poznatog i nepoznatog postavljena iza onih bregova. Sada je val civilizacije prodro malo dalje na zapad, možda stotinjak milja ili nešto malo više, ali ne mnogo, ako se u civilizaciju ne ubroje i one karavane kola koje su putovale preko granice sve do Kalifornije. Naime, između Cross Buttesa i bogatih zlatnih polja te zapadne države prostirale su se stotine i stotine milja divlje pustinje kroz koju je vodilo svega nekoliko utrlih staza.

Na jednoj i drugoj strani Cross Buttesa nalazio se po jedan veliki salun a s obje su se strane između njih smjestile trgovine i stambene kuće. Otprilike u sredini ulice, nasuprot, hotelu, jedinjoj kući u gradu na dva kata u središtu grada, smjestio se šerifov ured zajedno sa zatvorom.

Houston je poveo ljude k ovoj zgradi. Tu zauzda konja i mahne Curryu. — Sidite s konja i ne pravite nikakve gluposti — opomene ga, a pri tome mu je ruka lebdjela nad drškom kolta.

Curry mu se načas zagleda bijesno u oči, a tada digne nogu, prebaci je preko sedla i kliznu na tlo. Trenutak se naslanjao na bok svoje životinje, a zatim se upravi.

Houston također sjaše, priđe Curryu, izvuče kolt iz futrole i gurnu njime ne baš blago Curryu u leđa. — Ulažite — reče osorno — a ako zamišljate da će vam pomoći netko iz grada, varate se. Dobro promislite još jedanput o čemu se radi. Weston je ovdje već proširio vijest da ste mu ukrali najbolje životinje, a ovdasnji ljudi ne vole ni najmanje kradljivce stoke.

— Vi sasvim sigurno znate da je to laž — progunda rančer. — i čim moji ljudi čuju o čemu se radi doći će u Cross Buttes i neće od njega ostati ni kamen na kamenu. Ako stvari odu tako daleko, vidjet ćete koliko će od ovih pomoćnih šerifa, što ste ih vi zakleli, ostati uz vas...

— Zatvorite ta svoja velika usta i učinite što vam se naređuje — zapovijedi Houston Curryu. Curry pogleda ljude koji su ga pratili, slegne ravnodušno ramenima i uđe u zatvor u Houstonovoj pratnji koji mu je išao ukorak odmah iza leđa.

Houston zaključa zatvorska vrata i ostade trenutak stajati u uskom hodniku. Tu se cinički nasmije i reče: — Vjerojatno bih vam se morao ispričati zbog prilika u ovom zatvoru, Curry. Danju je ovdje vrlo vruće a noću hladno. No ne brinite. Trajat će svega nekoliko tjedana dok ovamo stigne putujući sudac, a kad on dođe mogu vam jamčiti da će sudski postupak biti brzo obavljen.

— Ako me zaista namjeravate zadržavati ovdje, tada se nemojte začuditi,

budete li štošta doživjeli, Houstone — odgovori Curry, dok su mu iz očiju sijevale munje. — Vi vrlo dobro znate da nitko u Cross Buttesu ne stoji uz vas, a pogotovu to neće učiniti nitko, ako moji ljudi dođu ovamo. Ti će uništiti i spaliti cio grad do temelja.

Houston skrsti ruke. — A što se tako uzrujavate, Curry? Ako netko kod mene podigne tužbu, ja moram nešto učiniti. Napokon sam ja ipak ovdje po svim zakonskim propisima izabrani šerif i ne mogu prijeći preko takvih stvari a da ništa ne poduzmem. Nisam učinio ništa drugo nego došao k vama i zamolio vas da podete sa mnom da bismo mogli raščistiti stvari. Ako je Weston lagao, vi ćete brzo biti slobodan, pa to je barem jednostavno. — a zatim se okrene i doda: — No upozoravam vas da ima u rukama nekoliko čvrstih dokaza.

Curry razvuče usta: — Vi vrlo dobro znate baš kao i ja da se takvi dokazi mogu lako falsificirati.

Houston slegnu ramenima i zabaci šešir na zatiljak. — Dragi moj, meni je toga dosta. Ne želim više ništa čuti.

Houston napusti svoj ured i izađe na ulicu te krene polagano prema restoranu. Bila je to niska zgrada od nepečene gline, još niža nego ostale u ulici, ali si tu mogao dobiti dobro pripremljenu hranu, pa je Houston rijetko kada jeo gdje drugdje. — Kao i obično — reče čovjeku s one strane šanka — pošaljite i zatvoreniku nešto da ne umre od gladi.

Čovjek podigne obrve, a zatim reče mirno i ravnodušno, možda malo pre naglašeno ravnodušno: — Vidio sam vas kako ste dojahali s Edom Curryem, šerife. Zar ste to njega strpali u zatvor?

— Da — odgovori Houston — Onda? Što je s jelom?

— Već stiže, šerife — reče čovjek brzo i nestade kroz jedna vrata.

Houston sjede umorno kraj prozora i pogleda na ulicu. Napolju je noć već prebacila svoj baršunasti ogrtač preko grada i sakrila većinu detalja. Ljudi na drvenim pločnicima sa svake strane ulice doimali su se kao nejasne sjene, a lica su im se vidjela tek kad bi na njih palo svjetlo s kojeg prozora.

Cijeli se grad uzbunio kao pčelinji roj, pretpostavljao je šeri. Nema sumnje da se sada svuda našlo pripovijeda kako je Ed Curry otkrio nekoliko stotina najboljih goveda rančera Westona i da je Houston pošao po njega na čelu potjere, uhapsio ga i dopremio u zatvor. Houston je namjerno čekao malo dulje da bi Westonu dao vremena da nahuška građane protiv Currya.

Curryeva prijetnja s njegovim momcima malko ga je zabrinula. On je poznavao te ljude i znao da svi dobro rukuju revolverima. No ako se previše ne vara, sve će biti gotovo u trenutku kad Curry bude visio na kraju jednog užeta. Ovi plaćeni revolveraši bit će Curryu vjerni samo tako dugo, dok je on živ i dok im može zapovijedati.

Houston popije dvije šalice vruće kave da ispere prašinu iz grla, a zatim zapali cigaretu. Glupo je bilo u čitavoj stvari samo to što ga nikako nije napuštao neugodan osjećaj da stvar neće proći baš onako kako je on zamišljao.

— Jesi li zatvorio Currya? — upita netko neposredno iza njegovih leđa.

Houston se prestrašeno trgne, okrene i ugleda oči svoga brata Dana Houstona. Bio je vitkiji i vižlastiji od Chucka, a lice mu je bilo usko, dok mu je koža na licu izgledala kao da je napeta preko jagodica. Njegove dugačke uske ruke naslanjale su se na naslone bratova stolca, a crni salonski kaput koji je stalno nosio davao mu je neugodan izgled. Tek kad bi sjedao, povukao bi kaput malo unatrag i čovjek bi mogao primijetiti kolt o boku. Osim ovoga zacijelo još ima negdje sakriven i mali »deringer«, pomisli Chuck.

— Da, on je iza brave — promrmlja Chuck Houston, ispije šalicu u jednom gutljaju i obrisu usta rukom. — Valjda zbog njega sebi ne razbijaš previše glavu? Ili možda ipak?

Brat ravnodušno slegnu ramenima. — Bez vanjske pomoći ne može izići, a u cijelu gradu nema ni jednog jedinog čovjeka, koji bi za njega pomakao i mali prst...

— Jesi li potpuno siguran? — upita ga Chuck i nagnu se malo naprijed.

— Naravno da jesam — pogleda ga Dan ironično. — Ja sam pomogao Westonu da raspiče cijelu stvar. U međuvremenu ljudi u salunima dobivaju piće besplatno i neće dugo trajati dok ih ne zahvati raspoloženje za linč. Tada moraš samo uvjerljivo odigrati svoju ulogu i s Curryem je svršeno.

— Nadam se da si u pravu — Chukov je glas zvučao nepovjerljivo. — Samo što on ima dovoljno ljudi na svome »Lazy Y« pa ako ti dođu u grad i počnu praviti neprilike, nećemo ih moći zaustaviti.

— O tome nema smisla razmišljati. Kažem ti, sve će biti u najboljem redu.

Dan Houston mahnu čovjeku za šankom da mu donese kavu. Zatim se naslani na stolac i ponovo pogleda brata. Sada mu se na licu pojavi i zlobna grimasa. — Weston će svoju stvar zacijelo dobro izvesti, jer zna vrlo dobro šta će mu se dogoditi, ako ne izvede sve kako treba.

— Kažem vam da sam vidio svoju stoku vlastitim očima... A moj predradnik Hogarth ju je također vidio. Sva su imala ožiljke, jer su im mijenjali žigove na žig ranča »Lazy Y«.

U jednom je uglu saluna sjedilo šestoro ljudi oko Westona. On je pak držao ruke u džepovima hlača. — Siguran sam da će i dalje krasti stoku, dok ne postane najveći i najbogatiji rančer na cijelom području. I ako sada odmah ne poduzmemo ništa protiv toga, uskoro nećemo više ništa ni moći poduzeti.

— Šta da radimo? — upita jedan, iako su mu oči bile već napola zatvorene od pića. — Šerif ga je strpao u zatvor, u jednu ćeliju pa Curry zacijelo neće tako lako izići.

— Možda bi trebalo navesti šerifa da razumnije gleda na stvari — reče Weston. — Imam dojam da on isto tako loše gleda na Currya kao i mi. Službeno, naravno, ne smije ništa učiniti. Ali ako nekoliko nas prijeđe prijeko i prisili ga da otključa ćeliju, on se vjerovatno neće ozbiljno braniti.

— To bi moglo biti istina — reče Hewitt, mršavi dugajlija i pogleda rančera sa strane. — Houston ne gleda li-

jepo Currya otkako je ono optužio njegova brata.

— Pa koga onda đavola uopće sjedimo ovdje i brbljamo?

— Weston dignu ruku. — Ne smijemo biti brzopleti. Curry ima prijatelje ovdje u Cross Buttesu, utjecajne prijatelje, a ima i momke na svome ranču koji bi ga mogli izvući iz zatvora. Moramo sve pažljivo isplanirati, a o tome ne možemo ovdje razgovarati. Predlažem da se negdje nađemo poslije ponoći.

— U starom skladištu — predloži Hewitt.

— Dobro. U starom skladištu — složi se Weston. — Ali nastojte da nikome ne upadnete u oči. Ne želimo da Houston bude upozoren prije nego što se spremimo.

Sati su prolazili. Citav je Cross Buttes spavao. Main Street je bio pust. Nigdje ni žive duše. A ipak je u sjeni na rubu grada stajao čovjek, kojeg ste mogli primijetiti jedino kad bi pomakao cigaretu pa bi joj crveno zabljesnuo vršak.

Dugo je tako nepomičan stajao, a da nije ni načas pustio s oka praznu ulicu. Podigao je ovratnik kanuta da se zaštiti od hladna vjetra koji je silazio s brežuljaka. Uskoro će biti dan i Cross Buttes će se ponovo probuditi.

Čovjek nusti opušak da padne u prašinu i iziđe iz siene. Još jednom pogleda niz ulicu i zatim mahnu desnom rukom.

Iz susjednog mračnog prolaza između kuća iziđoše ljudi. — Kod šerifa gori svjetlo — progundā čovjek i pokaže prema šerifovu uredu. — Upalio ga je prije nekoliko minuta.

— Dobro — reče Weston, povuče nekoliko nuta jedno za drugim svoj kolt iz futrole i pusti da klizne natrag.

— Pođimo. Volio bih tome Curryu napraviti javan proces pred svim ljudima iz Cross Buttesa. Tada bi svi vidjeli kako je osuda opravdana. — I on se pakosno naceri.

Šuljali su se kroz jutarnji sumrak, raspodijeljeni po svoj širini Cain Streeta. Cross Buttes je ležao tiho kao grob, samo su dva žućkasta svjetla potvrđivala da je barem netko u gradu budan — jedno u šerifovu uredu i

drugo nešto niže dolje gdje je stano-
vao liječnik.

Zaustavili su se pred šerifovima uredom i čekali da Weston tiho pritisne kvaku. Kad je kvakva popustila, gurne svom silom vrata i trgne revolver. Cijev je uperio na šerifov zdepasti lik što se izvalio u stolcu, dok su mu se noge odmarale na stolu.

Houston se uspravi i zagleda u ljude. Pri tom se pravio da ne primjećuje Westonova široko nacerena usta.

— U redu, šerife, znamo da imate tu u svojoj ćeliji onog lopova Currya. Želimo mu prirediti jedan propisan proces. Nema nikakva smisla čekati dok stigne sudac. To bi moglo trajati još tjednima, a do onda će ga njegovi revolveraši izvući iz zatvora.

— Ljudi! Budite razumni! — raširi Houston ruke. — Ne možete vi samo tako nezvani upasti ovamo i uzeti zakon u svoje ruke. Vi to znate isto tako dobro kao i ja, Westone. Mi moramo postupati strogo po zakonu i samo sudac imenovan po svim zakonskim propisima može voditi proces i izreći pravovaljanu osudu.

— Šerife, vi nas ne možete zadržati! I sami vrlo dobro znate da ima sasvim dovoljno dokaza protiv Currya, a isto vam je tako poznato da će ga njegovi ljudi brzo izvući iz zatvora, jer ih nitko u tome — pa niti vi sami — neće moći spriječiti. Mi želimo prije svega da pravdi bude udovoljeno.

— Ne možete vi meni samo tako izvući čovjeka iz ćelije i sami mu prirediti proces — protestirao je Houston. — Osim toga kakve zapravo imate dokaze da je on ukrao vašu stoku?

— Sasvim dovoljno — zareži drugi čovjek i prijeteci zamahne svojim koltom. — A sada uzmite svoje ključeve i dajte ih ovamo. Svoj revolver ostavite na stolu.

Houston je trenutak oklijevao, a zatim otkopča opasač na kojem je držao revolver i stavi sve na stol. — Činite veliku grešku, ljudi. Ako uzmete Curryu i linčujete ga, dužnost mi je da vas progonim i optužim pred sudom zbog ubojstva.

— Ne bojimo se mi vas ni najmanje, Houstone. Osim toga uvijek možemo nagovoriti ljude koji su vas izabrali

da vas i smijene. — Zatim dade znak svojim ljudima: — A sad dovedite Currya.

Jedan od ljudi istupi, uze ključeve sa zida i iziđe. Čas kasnije vrati se vodeći sobom i Currya.

Rančer se doimao kao da su ga grubo trgnuli iz sna. Zurio je u ljude ne razumijevajući ništa. A zatim mu se suziše oči kad je ugledao Houstona.

— Šta to znači, Houstone? — škrgutnu zubima. — Naravno, pronašli ste način da mi zatvorite usta, prije nego stupim pred pravoga suca. I to vi nazivate poštenim postupkom?

— Vjerujte mi Curry, ja nemam ništa s time. Vidite i sami da su ovi ljudi uzeli silom zakon u ruke. Razoružali su me. A nije mi ni na kraj pameti da umrem zbog jednog kradljivca stoke kao što ste vi.

— Vi ste prokleti lažljivac — vikne Curry bijesno. — Siguran sam da upravo vi stojite iza svega ovoga. Po svojoj prilici nagovorili Westona da promjeni žigove na svojoj stoci a okrivili za to mene.

— Naprijed — prekide ga Weston prijeteci svojim koltom.

Curry je stajao trenutak nepomičan kao kip, a zatim mu poteče znoj sa čela. Čulo se samo kako ljudi teško dišu. Tada zaglavinja prema vratima i zasta zureći u sivo svjetlo prvog svitanja. Pogleda prema kraju ulice, na onoj strani gdje se produžavao put prema stjenovitom području na sjeveru. Tamo je stajalo veliko pamukovo drvo kao kakav osamljeni stražar ispred dalekog neba.

— Svi ćete vi jednom požaliti ovaj dan — reče ponovo Curry. — Želite me objesiti na ono tamo drvo na riječ jednog običnog lašca. — Glas mu je zvučao promuklo i šuplje.

— Dobit ćete svoj proces — reče Weston razjareno, a zatim se okrene prema Houstonu. — A vi, šerife, vi dalje s ovim nemate nikakva posla. Sada ćemo stvar obaviti ja i moji ljudi. Učinit ćemo uslugu Cross Buttesu i osloboditi ga takva lupeža.

— Vi se suprotstavljate zakonu — reče Houston polagano. — To vam je zacijelo jasno, kao što vam mora biti

jasno da time nije rečena posljednja riječ.

— Držite vi samo zatvorena svbja lijepa usta, pa vam se ništa neće dogoditi, dragi naš šerife — promumlja jedan.

Curry je bio potjeran prema salunu. Grad se upravo počeo buditi. Ubrzo se brzinom šumskog požara proširila vijest da je Ed Curry otet iz zatvora. Oni koji su očekivali da će se Houston, umiješati, potpuno su se razočarali. Ostao je cijelo jutro u svome uredu...

Nešto prije nego što je odbilo podne, otvoriše se vrata na salunu i Weston stupi na daščani pločnik. Gomila koja se skupila na ulici pred zgradom zanijem kad je ugledala Westonovo lice.

— Vi svi znate, zbog čega smo izveli Currya iz zatvora? — reče on glasno da je svatko čuo njegove riječi. — Houston ga je namjeravao držati u zatvoru dok ne stigne putujući sudac. Tek tada bi došlo do suđenja. No do tada bi Curry već davno bio na slobodi, a njegovi ljudi možda razorili i spalili cijeli grad. Curry je time zaprijetio čim su ga ovamo doveli. Zahtijevali smo da ga Houston zadrži u zatvoru dok ne stigne putujući sudac. No to on nije mogao jamčiti. I tako smo morali uzeti zakon u svoje ruke i sami provesti sudski postupak. Na kraju smo ga osudili zbog krađe stoke.

Houston je vrebao kroz prozor. Zadovoljno se smješkao kad je vidio kako Weston postupa s gomilom. Stvar ga je izvrsno zabavljala i po smiješku moglo se zaključiti da je vrlo zadovoljan. Sve se odvijalo po planu. Kad jednom Currya makne s puta, neće biti više nikoga na cijelom području koji bi mu se mogao suprotstaviti. A osim toga pobrinuo se da mu se ništa ne dogodi ako netko pokrene istragu. Napokon on je ipak pokušao spriječiti te ljude u njihovim namjerama. Curryevi mu ljudi zacijelo neće praviti neprilike. Uostalom, dok dođu, bit će ionako već sve gotovo.

Pogleda na sat i vidje da je već za pet minuta dvanaest. Sunce je stajalo na zenitu i sjene su na prašnjavoj uli-

ci bile kratke, Zrak je od žege treperio iznad tla pa se činilo da daleka brda na horizontu podrhtavaju.

Trgnuo se kad je začuo kucanje na vratima. Nikoga nije čuo da dolazi drvenim pločnikom. Osim toga računao je da su svi ispred saluna. Ipak je otvorio vrata. Pojavio se brat Dan.

Dan se smijuljio kad je stupio u sobu. — Vidim da je Weston dobro odigrao svoju ulogu — reče polagano. — Vjerujem da će Curryja objesiti točno u dvanaest sati. To je još ono posljednje što mora učiniti.

— Volio bih da je sve već prošlo — promrmlja Chuck, pa se ponovo vrati prozoru pazeći što se vani zbiva.

— Ne brini ništa zbog Curryevih momaka, ako te oni slučajno zabrinjavaju.

— Brinem se donekle — reče Chuck. — Bilo bi mi mnogo lakše kad bih znao gdje su u ovom trenutku?

— Mogu te umiriti. Pretražuju brda. Čini se da im je palo na pamet da im je gazda krenuo da pregleda ogradu oko svojih pašnjaka, pa ga je konj slučajno zbacio?!

— Kako li su samo uspjeli doći na tu glupu zamisao? — progundala Chuck i pogleda svoga brata.

Taj slegnu ramenima. — Tko bi to znao? Možda im je tko rekao da je jučer navečer vidio njihova gazdu kad je odjahao u brda.

Chuck malo promisli a zatim mu se usta zadovoljno iskrive.

— Ti stari vraže — lanu i udari svoga brata po ramenu. — Prema tome ga oni traže na sve strane po brdima i tražit će ga i onda kad mi ovdje dolje budemo konačno smršli konce. Sve se izvrsno slaže jedno s drugim. Velim ti, Dan, mi ćemo ovaj kraj ubrzo imati toliko duboko u džepu da nam više nitko neće moći ništa. Imali smo zaista prokletu sreću, kad smo došli ova-mo.

Brat mu klimne glavom i udalji se od prozora. Zatim se smjesti u naslonjač i opruži noge. Čini se da ga ni

najmanje nije zanimalo ono što se zbiva na ulici.

Mnoštvo je pred salunom čekalo, a napetost koja je visjela u zraku kao da je sve više rasla. Većina je znala da će vrlo brzo postati svjedoci jednog umorstva, pa je zbog toga vladala mrtvačka tišina. Napokon se Weston pojavljuje na vratima i uzviknu nekakvu zapovijed.

Iz saluna iziđoše dva čovjeka koji su rančera čvrsto držali za ruke. Weston stupa malo na stranu da im dade mjesta i gledaše kako Curryja vuku prema pamukovu drvetu. Jedan je požurio naprijed i spretno prebacio užu preko isturene grane, koja je na tome mjestu presijecala ulicu. Curry podigne glavu i zagleda se raširenih očiju u visinu. Nije mogao istisnuti ni jednu jedinu riječ, niti išta drugo gledati osim tu isturenu granu.

— Dovedite konja! — viknu Weston i pokaza na dorata što je stajao pred salunom.

Konja brzo dovedoše i zatim prisiliše Curryja da se usigne u sedlo. Zatim mu zavezaše ruke na leđima i staviše užu oko vrata.

— U redu, Curry — zakriješti Weston. — Za vas je sve gotovo. Tako ovdje prolaze oni koji posegnu za tuđom stokom.

Napokon rančer teškom mukom dođe ponovo do glasa. Bio mu je potpuno promukao. — Ljudi iz Cross Buttesa — istisnu iz grla teškom mukom — svi ste vi sukrivci u ovome ubojstvu. A sve to ima Weston na svojoj savjesti. Chuck Houston ga za to plaća. Bio sam neoprezan kad sam izjavio da on i njegov brat — varalica na kartama — žele prisvojiti cijelo ovo područje. Dopustite li im da u tome uspiju, cijeli će Cross Buttes otići dođavola zajedno s vama. Svi ćete zajedno propasti.

— Dovoljno ste govorili — prekine ga Weston, mahne čovjeku što je bio iza drveta i viknu:

— Povuci užu uvis, Job.

I tako je rančer Curry postao žrtva nahuškane gomile.

III

Frank Slade imao je izvrstan vid, pa kad je sada ugledao ispod sebe nad obroncima visoravni Elk oblak prašine kako sve više raste i sve se više približava, pokušao je prepoznati likove jahača.

Više od dva tjedna jahao je preko beskrajne pustinje prema zapadu, dok nije ugledao na horizontu nejasne sjene velikih brda usprkos strašnoj vrućini od koje je zrak treperio toliko oštro da su čovjeka mogle i oči zaboljeti. Već mu je ujutro bilo jasno da će do zalaska sunca doprijeti najviše do na dan jahanja od Curryeva ranča.

Posljednje pismo dobio je od Eda prije dva mjeseca u Dodgeu, pa je sada odlučio, nakon što je dobio od guvernera teritorija nalog da odjaše u Cross Buttes, da najprije svrati na trenutak svome prijatelju Curryu.

Ponovo pogleda prema ljudima što su mu se približavali. Sada ih se moglo jasno prepoznati pod bakrenastim nebom, ali su ipak bili još predaleko da bi mogao zaključiti o kakvim se ljudima radi. Budu li dalje jahali istim pravcem, uskoro će se naći na stazi ispod njega i projahati mimo njega svega nekoliko metara.

Slade se uspravi u sedlu i smota cigaretu. Bio je visok i vitak, a lice mu je bilo tamnosmeđe od dugotrajna boravka u pustinji. Obrve i kosa su mu izbljedišle od sunca, dok su mu oči bile duboko prodorno plave kao oči ptica grabljivica. Revolver je nosio nisko o boku, a futrola mu je bila čvrsto vezana uz bedro. Držak je bio gladak i sjajan od dugotrajne upotrebe a i sama koža bila je također sjajna, kao da ju je tko ispolirao.

Jahači što su dolazili odozdo napraviše velik zaokret i usmjeriše svoje konje prema stazi tako da su sada bili neposredno ispod njega. Frank polako ustade i duboko povuče dim iz cigarete. Tada se ponovo skloni pod zaštitu drveta. Topot je kopita postajao sve glasniji.

Konačno odbaci cigaretu i zgazi je petom. Konj mu je bio ovlaš privezan

za nekakvo drvo uz stazu. Ljudi koji su nailazili nisu ga mogli mimoći, a da ga ne opaze, a kad ga jedanput budu ugledali, svakako će htjeti znati što to on ovdje traži, pa će se i zaustaviti.

Prisluškivao je i čuo da se topot sve više približava. Sada su već bili najviše 30 metara od njega. Začuo je uslik čovjeka koji je jahao na čelu i odmah topot postade polaganiji. Čovjek je bio oprezan. Nije ništa sumnjao, ali je ipak želio znati tko je taj čovjek što ih je dočekao. Zbog toga reče: — Vi ste, stranče, prilično skrenuli s puta.

Slade iziđe iz sjene drveta. — Zar postoji kakav razlog da ne bih smio ovim putem? — upita neusiljeno.

Čovjek slegnu ramenima, dok ga je promatrao svojim tamnim očima. — Mislim da nema. Inače ovdje baš nema mnogo stranaca pa zbog toga svakoga tko dođe pogledamo malo bolje. — I čovjek sjaše te povede svoga konja bliže Sladeu. — Progoni li vas tko?

— Ne. Ja sam ovdje samo na prolazu.

— Imate li kakav određeni cilj?

— Mislim da je to samo moja stvar — odgovori Slade polako.

— Zaista? — reče čovjek. — No možda... — i on omjeri Sladea od glave do pete ostrim pogledom kojemu ništa ne može umaknuti i koji nikome ne vjeruje na prvi pogled. — A možda uopće i niste stranac. Kao litalica ni u kojem slučaju ne izgledate. — Zatim spusti pogled naniže i nastavi: — Osim toga, doimate se kao čovjek koji umije dobro rukovati svojim revolverima.

— I... što onda?

— Možda imate kakva posla s nevoljama u Cross Buttesu, a u tom slučaju... — čovjek nije završio rečenicu, ali je Slade vidio kako mu se lice stvrdnulo.

— Ne znam, što bi se to vas trebalo ticati, no ja idem, odnosno jašem na ranč »Lazy Y«. Ed Curry, čiji je to ranč, jedan je od mojih prijatelja. Imam kod sebe njegovo pismo u ko-

jem me poziva da ga posjetim, kad budem prolazio blizu njegova ranča.

Vidje kako se u čovjekovim očima pojavio trzaj, te kako se ovaj okrenuo ostalim jahačima koji su još uvijek sjedili iza njega na svojim konjima. Tada se ponovo okrenu Sladeu.

— Ja sam Clint McCorg, Ed Curryev predradnik — reče zatim.

— Da li bi vas smetalo da nam pokažete pismo?

Slade u prvi mah oklijevaše, a zatim slegnu ramenima i izvadi pismo iz džepa.

McCorg brzo preleti okom pismo i zatim mu ga vrati.

— Sjašite, momci — reče na to — čini mi se da ovoga čovjeka čekamo.

Slade stisnu usta, ali se smjesta opusti kad je McCorg nastavio: — Ed nam je pripovijedao o vama, Slade. Rekao je da vas moramo potražiti i obavijestiti vas o svemu, ako što pođe kako ne valja, ako bi on slučajno upao u kakve neprilike.

— Ima li Ed kakve neprilike? — upita Slade polako.

McCorg ugrize donju usnicu i zatim reče promuklo: — Ed je mrtav, Slade.

— Mrtav? — Slade osjeti kako ga je nešto stisnulo u srcu.

— Kako se to dogodilo? Tko ga je ubio?

— Bila je to čitava gomila ljudi iz Cross Buttesa — reče McCorg potišteno. — Bili su ga strpali u zatvor pod optužbom da je ukrado goveda Calu Westonu.

— Ed Curry nije nikad u životu ukrado ni jedno jedino govedo — odvrati Slade. — Ja za to jamčim.

— I mi — reče McCorg u ime svojih momaka. — U Cross Buttesu žive dva brata, koji se žele dočepati naše zemlje. Zovu se Houston. Jedan je profesionalni kartaš u salunu, dok je drugi postao šerif. Obojica odlučuju o svemu što se u gradu događa. Ed Curry im se htio suprotstaviti pa je upozoravao na njih građane, ali su ovi bili odviše slijepi i gluhi. Po svoj je prilici Houston osobno uz pomoć potjere od zakletih pomoćnih šerifa uhapsio Currya i dopremio u grad. Tada su ostali prodrli u zatvor, izvukli odanle

Eda, a Houston ih nije ni pokušao spriječiti.

— I dalje? — usklikne sada Slade. Glas mu je postao dubok i pun prijetnje.

— Organizirali su proces u jednome salunu, proglasili ga krivim i objesili na pamukovo drvo na kraju ulice.

Slade je časak stajao nepokretno i dočekao novost kao da je udaren mauljem po glavi.

— Ed je imao kćerku, ako se ne varam? — upita nakon nekog vremena. — Je li obaviještena što se dogodilo nje-nu ocu?

— Koliko ja znam, ona je otišla nekamo na istok — reče McCorg. — No u posljednje je vrijeme bilo govora da će se vratiti.

Slade kimnu glavom:

— Poslat ću joj brzojav.

Slade odmaknu prazan tanjur i iziđe na verandu na ranču. Hladan je vjetar puhao dolinom, nakon što je sunce zašlo a u zraku se osjećao miris žalfije. Tišina je prekrila zemlju zajedno s dubokim purpurnim sumrakom. Čulo se samo glasno dahtanje konja u koralu i mukanje stoke tamo od brda.

Slade zapali cigaretu. Bila je to prekrasna dolina. On je savršeno shvaćao da se našlo ljudi koji su na nju bacili svoj pohlepni pogled. Ipak, valjalo je prije svega otkriti pravi razlog zbog kojega je Ed Curry morao tako rano umrijeti.

U svanuće Slade osedla konja i pojaše uskom vijugavom stazom koja je vodila u Cross Buttes. Na granici ranča upravi svoga konja preko malog plićaka i napusti put. Nije želio da njime jaše sve do grada. Dalje je jahao duboko u šumi, dok se sunce polagano uzdizalo na nebeskom svodu. Debeo sloj borovih iglica prigušivao je topot kopita, da se gotovo nije ni čuo. Jedino je ptičji pjev s visokih grana narušavao tišinu.

Sjećao se svoga razgovora s guvernerom prije nego što je pošao ovamo. Guverner Wallis je govorio kako su svi zabrinuti što ljudi izvan zakona švrlijaž oko granice i objasnio kako je prijeko potrebno te malene, često potpuno izolirane granične gradiće

pretvoriti u sigurna boravišta za časnje i vrijedne građane da bi tako civilizacija mogla nastaviti svoj put na zapad.

Najprije mu je guverner Wallis želio dati zvijezdu da tako svoj položaj čuvara zakona može i dokazati. No Slade je to odbio, jer je smatrao da će nepoznat moći bolje raditi. Iz početka je to bio zadatak kao i mnogi drugi, u nadi da će moći posjetiti svoga staroga prijatelja Eda Curryja. No sada se taj zadatak pretvorio u njegovu osobnu stvar. Ujedno je vrlo dobro znao da mora biti izvanredno oprezan, da ne smije dopustiti da ga zanese osjećaj i izazove neprilike...

Prešao je preko još nekoliko rječica i potocića prije nego što je došlo podne. Kada je napokon izašao iz šume i ulogorio se uz nekakav bistri potocić, sunce je upravo sišlo sa zenita i počelo se spuštati prema zapadu. Vrućina je pritiskala kao u paklu, a jarko mu je sunčevo svjetlo zaslijepljivalo oči... Zbog toga je bio zadovoljan kada je napokon opazio na horizontu tamne sjene i shvatio da je to Cross Buttes.

Morao je prevaliti još jednu nisku uzvišicu i tada je ujahao u Main Street Cross Buttesa, dok su mu oči naoko nezainteresirano, pa čak i ravnodušno gledale na sve strane. Ništa nije izmaklo njegovu pogledu, čak je prebrojio koliko se konja nalazi kod hotela i pred svakim salunom. Nekoliko je ljudi sjedilo na drvenom pločniku u sjeni u svojim stolicama s naslonom. Neki su navukli šešire preko lica, dok su drugi promatrali visokog čovjeka koji je tako ravnodušno jahao kroz grad.

Slade se zaustavi pred stajom za iznajmljivanje, skoči sa sedla, povuče opasac s revolverom malo više i uveđe konja u staju.

Pride mu konjušar obješenih brkova, pogleda ga oštro i dohvati uzde.

— Danas ste mnogo jahali, mister — reče pun iščekivanja i nagnu glavu na stranu.

— Pogodili ste — odgovori Slade kratko i dobaci čovjeku kovanac od pola dolara. — Istrlijajte ga malo, prije nego što ga počnete hraniti.

— Bit će sve u redu. Hoćete li ostati malo dulje ovdje?

— Možda. — odgovori Slade. — Ovisi o tome, koliko će mi vremena trebati da ovdje obavim svoje poslove!

U konjušarevu se pogledu pojavi znatiželja, a zatim reče potihom: — Niste valjda predstavnik zakona, mister? Ili možda ipak jeste?!

— Zašto bih to morao biti? — upita Slade kroz stisnute usnice i pogleda ispitujući konjušara. U gradićima kao što je ovaj su kovači i iznajmljivači staja vrlo često ljudi koji najbolje znaju sve novosti. — Mislio sam da ovdje postoji šerif?

— Da, imamo Chucka Houstona — reče čovjek i pljunu u prašinu. — No, on nije baš pravi čuvar zakona. Nedavno je ovdje linčovan jedan čovjek. Mislite li da je šerif što poduzeo protiv toga? Ni govora, mister.

— Možda ih je bilo previše? — reče Slade u razgovornu tonu.

— Ni u kojem slučaju. A osim toga sve su to bili Houstonovi prijatelji.

— Možete li to dokazati? — upita Slade.

Čovjek htjede nešto reći, no tada mu pogled zaluta preko Sladeovih ramena i on se povuče u sjenu stajskih pregrada.

Slade se polagano okrene. U prvi mah nije vidio što je to izazvalo čudnovato vladanje konjušara. Tada opazi divovski liš što je stupio iz šerifova ureda i polako prilazio k njima. Konjušar se povuče u dubinu staje. Očito se plašio da će biti neprilika.

Čovjek napolju ostade stajati na udaljenosti od nekoliko metara oslonivši ruke na svoje koltove. Glas mu je zvučao ravnodušno.

— Vi ste malo prije stigli u naš grad, mister? — upita ne ispuštajući Sladea ni trenu s oka.

— Da, imate li nešto protiv?

Zvučalo je to tako ledeno i bezobrazno da se čovjek na ulici i nehotice trgnuo, a lice mu se zacrvenjelo. — Kako se zovete, mister i po kakvu ste poslu došli u naš grad?

Slade malo uzdignu obrve i zatim se nakesi. — Ime mi je Frank Slade. A zašto sam došao u Cross Buttes to je moja osobna stvar.

Houston nije bio zadovoljan odgovorom, pa nastavi: — Ja sam ovdje šerif i moja je stvar da se brinem da u gradu vlada red i zakon. Ako ste došli ovamo da izazivate neprilike, savjetujem vam da ponovo osedlate konja i brzo nestanete!

— A ako mi je draže da ostanem ovdje?

— Tada ću vas strpati u zatvor sve dok se ne opametite!

— Onako, kako ste učinili i s Edom Curryem?!

Slade je izgovorio riječi polako i razgovijetno. Vidio je kako se šerif trgnuo kad je bilo izgovoreno Curryevo ime i primijetio da je šerifov pogled postao još pažljiviji.

— Što vi uopće znate o Edu Curryu? — upita Houston.

Slade slegnu ramenima. — Samo što sam čuo o drugih. Govore da ga je linčovalo nekoliko usijanih glava. Čini se da zakon nije baš mnogo pokušavao učiniti da se to spriječi! Događa li se to sa svakim, koga vi strpate u zatvor, šerife?

Atmosfera se naglo promijenila. Čini se da je šerif shvatio da čovjek koji ovdje stoji pred njim nije jedan od običnih kauboja koji dolaze u grad da potroše novac i zatim odjašu dalje.

— Mister, upozoravam vas još jedanput, i to posljednji puta. Pazite dobro što govorite dok ste u gradu. Budete li mi pravili neprilike, budite sigurni da ću se znati pobrinuti za vas.

Još jednom oštro odmjeri Sladea, okrenu se na potpeticama i vrati u svoj ured, a da se više nije okrenuo.

Slade oklijevaše trenutak, a zatim krene u mali restoran koji je zapazio još prilikom dolaska. Otvori vrata, uđe i naruči šunku, jaja i pržene krumpire pa se zatim smjesti kraj prozora. Lokal je bio gotovo prazan. Nekoliko je sjedokosih kopača sjedilo za stolom u blizini vrata, inače nije bilo gostiju.

Kad se Slade najeo, smota cigaretu, odmaknu stolac od stola i priđe baru.

Nastupio je samouvjeren kao čovjek koji se ne boji ničega na svijetu, a to je opazio i čovjek koji je stajao iza bara.

Slade ga pogleda. — Rado bih nešto saznao — reče glasom kojemu se želje ne mogu, niti smiju, odbiti.

Barmen problijedi. — Što biste željeli saznati, mister?

— Tražim nekog Cala Westona. Po svoj je prilici negdje u gradu.

Čovjek je oklijevao nešto dulje nego što je trebalo. — Weston? — promrmlija i zatim se zagleda u svoje ruke. — Pretpostavljam da je na svome ranču. Taj je kojih pet milja izvan grada na putu što vodi prema jugoistoku. Ne možete zabludjeti, ako...

— Rekao sam da pretpostavljam da je on još uvijek u gradu — odgovori Slade. Sada mu je glas zvonio kao čeklik, što je čini se barmen primijetio, jer je nervozno obližao suhe usnice.

— Ako je u gradu, mister, onda po svoj prilici u salunu na istočnom kraju grada.

— Hvala — kimnu Slade, a zatim se malo povuče od šanka i upita mirno: — Što je s vama, stara kućo? Imate li nešto na srcu?

— Ništa — reče barmen koji je još uvijek bio blijed. — Jedino što nitko ne može doći u grad i pitati za Westona, ako ne želi doživjeti neprilike.

— Vjerojatno zbog toga jer puše u isti rog s braćom Houston? — izbaci Slade ne puštajući barmena s oka.

Čovjek stisnu usnice. Na časak je izdržao Sladeov pogled, a zatim zbuñeno pogleda u stranu. — O tome ne znam ništa — promrmlija i prevuče ponovo jezikom preko suhih usnica. — U ovome se gradu događa mnogo stvari, o kojima nitko ne želi ništa znati niti čuti.

— Kao što je, na primjer, linčovanje Eda Curryja? — upita Slade ne ispuštajući čovjeka s očiju.

— S tim ja nemam ništa, mister — odvratí čovjek. — Mi smo mali ljudi i nemamo što reći.

— Ipak biste se morali pobrinuti, da nitko ne može postupati protiv zakona — odgovori Slade, pa zahaci šešir sa čela i izide.

Iza njega se zalupiše vrata. Cross Buttes je drijemao u purpurnim sjena-

ma što su se sada rasprostrle nad ulicom. S brda je pirio hladan povjetarac. Već se čula glazba iz saluna, nabijanje po glasoviru i promukla galama pijanaca.

IV

U šerifovu je uredu gorjelo svjetlo, po svoj prilici je sada šerif prekapao među starim potjernicama nadajući se da će među njima ugledati i Sladeovo lice.

Slade gurnu vrata na salunu i uđe.

U jednom je kutu neki čovjek dijelio karte. Lice mu je bilo usko. Na sebi je imao salonski crni kaput, a Slade sada pronađe i sličnost između toga čovjeka i šerifa. Bio je to Dan Houston, čovjek kojega je tražio.

Slade priđe polagano baru, nasloni se na nj i namigne barmenu. Čovjek priđe. Bio je vrlo krupan i mora da je nekad imao bokove i snažne mišiće. Međutim, duge godine provedene iza šanka ostavile su trag, pa je udebljao i skupio suviše sala. Ipak ga se valja čuvati, zaključa Slade.

— Što biste željeli, stranče? — upita čovjek.

— Viski — reče Slade.

Kad je barmen donio bocu i stavio je zajedno s praznom čašom pred Sladea, uhvati Slade bocu za vrat i reče tiho: — Ostavite bocu ovdje.

— U redu — barmenove su ga oči promatrale ispitljivo. Kad mu je pogled stigao do Sladeovih očiju i ugledao u njima ledenu tvrdoću, povuče se korak natrag od šanka i reče promuklo: Mister, ne želim imati nikakvih neprilika.

— Bez brige — odvrati Slade — ni ja ne želim nikakvih neprilika pa ih neće ni biti ako ih tko drugi ne izazove.

Zatim podigne oči i poče promatrati Houstona u barskom zrcalu. Bilo je to veliko zrcalo koje je zacijelo stajalo čitav imetak. Nalazilo se u metalnu okviru bogato ukrašen raznim figuricama, a samo je staklo bilo bez i jedne jedine greške.

Vidio je kako Houston drži pred sobom karte i znatiželjno ga promatra. U ustima mu je bila crna cigara, a oči malo stisnute.

Slade napuni čašu, iskapi je u tren oka i napravi se kao da nije primijetio kako ga Dan Houston promatra. Houston ga je promatrao još nekoliko trenutaka, a zatim nastavi igru, kad su ga ljudi s kojima je igrao na to upozorili.

Barmen je primijetio kamo Slade gleda. — Ako se s ovim dohvatite, bit će velikih neprilika, mister — reče Sladeu šapatom. — To je Dan Houston, šerifov brat. Samo jedna njegova riječ i vi ćete se naći onkraj brave. A tamo ćete i ostati sve dok ne stigne putujući sudac. Može se dogoditi čak i da zaborave da ste u zatvoru pa ćete tamo i istrunuti prije nego što stignete pred suca.

— Vjerujem — reče polako Slade — da će Houstonu biti mnogo teže da me strpa u zatvor nego što mu je to bilo s Edom Curryem.

— Znači da ste bili prijatelj Eda Currya?

Sladeov pogled postade ironičan. — Čini mi se da se nitko nije ni pomaknuo kad je Ed Curry ustrebao prijatelje. No vi ste u pravu: ja sam bio njegov prijatelj. I ni najmanje mi se ne sviđa što se njemu ovdje u ovome gradu dogodilo!

— Ne počinjite s njime, mister — u barmenovu se glasu osjećala iskrena zabrinutost. — On ima prijatelje, jake prijatelje. Čak ako ga i uspijete ubiti — a on proklete dobro rukuje revolverom — neće se time sve završiti. Chuck Houston neće ni u kojem slučaju oklijevati da vas ustrijeli.

— Mislim da moram riskirati — reče Slade. Zatim po drugi put napuni čašu, isprazni je, baci nekoliko kova-

naća na tezgju i pođe prema stolu Dana Houstona. Instinktivno je osjetio da ga je ovaj primijetio, iako se pravio da ga ne vidi. Čak ni glavu nije podigao. Tek kad se Slade zaustavio tik uz njega, Houston podigne glavu. Nije bilo straha u njegovim očima kad je ugledao pred sobom snažna čovjeka.

Polako je izvadio cigaru iz usta i upitao: — Tražite nekoga, prijatelju?

— Naravno — odgovori Slade. — Tražim krvoločne ubojice i hulje što su ubile Eda Currya.

U salunu zavlada grobna tišina. Nitko se nije ni pomakao niti se čula ma i jedna riječ. Dan odloži karte na stol sa slikama prema dolje. — Vi ste prijatelj toga kradljivca stoke.

Slade duboko udahne, ali odmah shvati da ga Houston želi izazvati. — Čini mi se da ste malčice pogriješili, Houstone. Naime, koliko sam čuo, ovdje nije održan nikakav sudski proces prije linčovanja Eda Currya.

— Ako vas to zaista toliko uzbuđuje, onda tražite one koji su za to odgovorni — podrugnu se Houston. — Ja s time nisam imao nikakva posla. Weston je čovjek koji je ustvrdio da je Ed ukrao goveda. On je taj i koji je proveo proces i izvršio kaznu.

— I to sam već čuo — nastavi Slade. — No, kao što sam rekao tražim one ljude koji stoje iza smrti Eda Currya. Weston je bio samo oruđe. No i njegov će sat ubrzo kucnuti. Koliko znam dva su čovjeka iza tog ubojstva. Dva čovjeka koji žele cijelo ovo područje dobiti samo za sebe. Vi i vaš brat, Houstone!

Houstonovo se lice iskrivi od bijesa i Slade ugleda kako mu obrazi postaju sve crveniji. — Imate dobre živce, stranče, kad ste samo tako ušli ovamo i to ustvrdili — zareži Houston. — Tko ste vi, do vraga, i što se to sve vas tiče?!

— Zovem se Slade. I, kao što sam već rekao: Ed Curry je bio moj prijatelj i znam da nikad nigdje nije ukrao ni jedno govedo, pa naravno niti ovdje.

Houston ustade i odgurnu stolac. — Slušajte, prijatelju! — počeo. — Ne zagrizajte veći zalogaj nego što možete

progutati. Ako pak silom želite praviti neprilike i izazivati teškoće, tada ćemo se pobrinuti da vam rezerviramo dobro mjesto na ovdašnjem groblju. Nestanite odavde prije nego što prođete kao što je prošao vaš prijatelj Curry!

Slade odmahnu glavom i zatim procijedi kroz stisnute zube: — Vi ste budala, Houstone! Vi ovdje možete imati glavnu riječ samo toliko dugo dok vas se ljudi boje. Ako, međutim, mislite da će ljudi riskirati svoje glave da bi vas zaštitili, onda se ljuto varate. To nije njihova borba. To je borba samo između mene i vas!

Houston razmisli. Tad pogleda lica ljudi za drugim stolovima. Čini se da je shvatio, kako je Slade u pravu. Usprkos tome nije bilo u njegovim očima ni traga strahu, kad je proučavao Sladea.

Trenutak se u salunu moglo čuti muhu kako zuji. Čak i vani na ulici, činilo se da je sve zanijemilo. Tada reče Houston:

— Mister, ja sada izlazim kroz ova vrata. Ako ste zaista tako hrabri kako se pravite da jeste, tada znajte da vas očekujem na ulici.

Slade kimnu:

— U redu. Doći ću...

* * *

Na Cross Buttes nadvio se sumrak. Ništa se nije micalo na ulici niti na drvenu pločniku ispred kuće. Bilo je to doba večeri kad ptice odlaze na počinak, a malo prije nego što kojoti u preriji izvan grada počinju zavijati.

Slade je stajao mirno kao kip i gledao oko sebe. Oči su mu se brzo privikle na sumrak. Pogled mu je lutao ulicom punom sjena. Promatrao je kuće s jedne i druge strane.

Ništa se nije micalo, nigdje nikakve ljudske sjene koja bi ga čekala na sredini ulice. Houston je izišao kroz ulazna vrata saluna i nestao s lica zemlje. Slade nije ni trenutak sumnjao da ovaj vrebao u crnu prolazu iz nekakve sporedne uličice.

Prolazile su sekunde, pretvorile se u minute, pa je napokon prošlo i nekoliko minuta otkako je izišao iz saluna. Osjećao je kako postaje sve napetiji. Brzim pogledom preko ramena spazi

ljudske glave što su gledale kroz salunska otvorena vrata, kao i druge od onih koji su se smjestili na prozorima. I oni su znali — mislio je ljutito — da je Houston kukavica, strijelac iz zasjede koji puca iz mraka i ne usuđuje se upustiti u poštenu borbu. Slade nekoliko puta duboko uzdahne i zađe u tamu koja je postajala sve gušća i sve jače obavijala grad. Oči mu ni trenutka nisu mirovale... Znao je iz iskustva, kako je opasno ako se predugo zuri u tami na jedno te isto mjesto.

Ipak nije znao, nije li možda Dan Houston otišao da što prije upozori svoga brata. Na kraju krajeva, možda ga čekaju oba brata negdje ovdje u mraku, jedan kao mamac, a drugi kao lovac.

Stigao je do mjesta, na kojem se jedna od sporednih ulica što ulaze u Main Street otvarala kao ralje kakve opasne grabežljive životinje. Zaustavio se na križanju i najprije provjerio da li može dalje bez opasnosti. Tada mu iznenada padne misao, nije li ga možda Houston zaobišao i sada nije ispred njega već iza njega. No i bez toga je imao dovoljno briga, a da bi o tome predugo razbijao glavu. Potrči dalje i uzdahnu olakšano kad nije pao ni jedan hitac iz mraka pokrajne ulice. Zatim pođe dalje polaganije i još opreznije.

Odjednom se zaustavi.

Na pločniku se nešto pomaknulo. Neka se sjena izvuče iza bačve s vodom. Slade se uzvrti a ruke mu i nehotice podoše po revolvere. A tada se smiri. Neki se pijanac nekako uspio odvojiti od zida na koji se bio oslonio pa zaglavinja na ulicu prema Sladeu.

Slade poluglasno opsuje. Samo mu je to još trebalo. Houston će, naravno, iskoristiti takvu priliku jer je znao da Slade neće pucati sve dok ne bude siguran da neće stradati nevin prolaznik.

Pijanac je dolazio sve bliže. Slade psiknu: — Nestani odavde, ti budalo, dok nisi zaradio kuglu!

No čovjek je dolazio sve bliže. Slade je već osjećao snažan miris viskija. Već je htio odgrnuti čovjeka, kad začu promukao šapat: — Stranče, budi oprezan. Upravo sam vidio Dana Hou-

stona nekoliko jardi dalje kako ulazi u pokrajnu uličicu. Mislim da tu čeka na vas!

Slade stisne usne. — Hvala! — reče kratko. — A sad nestani odavde. Ovdje će začas zazviždati mec! Izgubiti ćeš glavu!

Teturajući još uvijek ali ne više tako jako, čovjek otetura dalje, uhvati se čvrsto za stup nosač jedne kuće i na kraju nestade u mraku koji je prekrivao sve kao kakav golemi baršunasti pokrivač. Slade se još jednom ogleda na sve strane. Sada je uočio u mraku još mračnija usta pokrajne uličice, nešto manje od 20 metara ispred njega zdesna.

Na ulazu u uličicu nalazila se gomila ispiljenih cjepanica i Slade odmah pogodi da je to idealno mjesto za strijelca iz zasjede. Oprezno, napola sagnut, šuljao se dalje. Uskoro će Houston shvatiti da je Slade otkrio njegovo sklonište i tada će morati stupiti u akciju. Slade je napeto očekivao taj trenutak! Oprezno se povukao prema sredini ulice da ubojici u zasjedi ne omogući gađanje iz blizine. Jedno ga mjesto među lopaticom počeo svrbjeti. Bio je to osjećaj u koji se mogao pouzdati.

— Izidite na ulicu, Houstone, i borite se kao muškarac! — uskliknu glasno da ga što više ljudi čuje. Želio je da mu ljudi iz saluna čuju glas i nadao se da će na taj način izazvati Houstona da načini kakav nepromišljeni korak.

Još prije nego što mu je utihnuo glas, zazviždi revolverska kugla kroz mrak. Slade ugleda plavi plamen na cijevi ubojičina revolvera. Nije bio pogođen i smjesta se bacio na zemlju. Kugla protutnja točno iznad njega...

Brzo se otkotrljao u stranu, izvukao revolver i ispalio dva metka prema gomili cjepanica. Jedan otkine iver od drvene barikade, a drugi pogodi cilj. Neobičan prigušen glas dopre od sakri-vena čovjeka i tada se začu kako je teško tijelo palo na drva. Nekoliko se cjepanica oslobodi i otkotrlja preko ulice.

Slade se polagano i oprezno uspravi i pođe s revolverom spremnim za pucaanje. U mraku je uspijevao vidjeti

samo tamnu siluetu ranjenoga kako leži na daskama. Iza sebe začu topot koraka. Negdje u daljini uzviknu neki čovjek jasno i glasno tako da se glas orlo kroz noćnu tišinu. Jeka hitaca što su ispaljeni tako brzo jedan za drugim ponovno se odbila među kućama.

— Houstone — reče Slade tiho i uperi svoj kolt prema njemu.

Od kartaša ni glasa. Kad je Slade stigao do njega, sagne se, no, još uvijek orlo pruz opreza. Za njim dotrčaše dva čovjeka. Jedan uskliknu:

— Slim, dovedi liječnika!

— Nije više potrebno — reče Slade. — Mrtav je.

Oko njega skupila se mala gomila ljudi i šutjela. A skupila se iznenada da Sladeu nije bilo jasno otkuda su se i kad brže svi ti ljudi skupili. Odjednom se jedan iskašlja: — Mister, ovdje ste se upustili u nešto, što baš neće za vas biti ugodno. Pričekajte samo kad za ovo čuje Chuck Houston!

Slade se uspravi i vrati kolt u futrolu. Znao je da bi sada kad je obračunao sa jednim od ubojica morao osjetiti nešto kao olakšanje. Međutim, osjećao je samo prazninu. Shvaćao je položaj u ovome gradu i suviše dobro. Proteći će ovdje još mnogo krvi prije nego što bude sve gotovo.

Teški se koraci približavahu drvenim pločnikom i napokon se kroz gomilu probije glomazna figura Chucka Houstona.

Serif se šutke sagne nad leš svoga brata. Dugo je ostao tako sagnut, tražio je puls kod mrtvaca, a tada se uspravi i pogleda ljude koji su unaokolo stajali:

— Tko je to učinio? — istisne napokon iz sebe.

— Ja — reče tiho Slade. — Izazvao me u salunu i zatim me htio ustrijeliti iz zasjede, umjesto da mi se suprotstavi kao muškarac. On je prvi pucao.

— Vi lažete, mister — napadne ga Chuck Houston. Bio je sav izvan sebe od bijesa, a desna mu je ruka bila opasno blizu drška kolta što ga je imao o boku. — Vi ste ga hladnokrvno ustrijelili. Ja sam vam već bio rekao,

kad ste stigli u grad, da ovdje ne smijete praviti nikakve neprilike i da...

— Umirite se, šerife — reče neki čovjek oklijevajući — bilo je onako kako stranac kaže. Dan ga je izazvao u salunu i izjavio da će ga čekati napolju. Zatim se po svoj prilici predomislio...

— Ne miješajte se, Curtis — otrese se na nj Houston i čovjek se odmah povuče u gomilu. — Ja velim da je taj čovjek Dana hladnokrvno ustrijelio. Ovdje za revolveraše postoji samo jedan zakon. I ja ću...

— Prekinite paljbu, Houstone! — odgovori Slade hladno. Ledeni ton u njegovu glasu ukoči šerifa u pokretu. — Povucite svoj kolt, ili ne otvarajte usta. Ja tvrdim da je vaš brat bio jedan od onih ljudi koji je stajao iza umorstva Eda Currya. Vi znate i tko su ostali. Ne bih vam savjetovao da mi se ispriječete na putu kad budem htio napustiti grad. Neću oklijevati da vas ustrijelim!

— To neće ići samo tako — sikne šerif. Načas mu se ukočilo lice a u očima opasno sijevnulo, a zatim opusti ramena. — Nemate nikakve šanse da napustite ovo područje, a ja ću rano ujutro zakleti potjeru i krenuti u lov na vas. Ubit ću vas, makar to bilo posljednje što ću učiniti ha ovome svijetu.

— Dovoljno je da krenete u potjeru za mnom — reče Slade prijeteći — i to će zacijelo biti vaš posljednji posao u životu. Znajte da ja preuzimam »Lazy Y«, dok ne stigne Curryjeva kćerka. A imam takve momke koji jedva čekaju da dođu ovamo i čitav grad raznesu do temelja. Molite boga što mi je uspjelo ljude zaustaviti, inače vaš život ne bi vrijedio ni prebijene pare.

Samo je pogledao protivnika i odmah mu bi jasno da su ga se te riječi ozbiljno dojmile. A zatim ode, a da se nije ni okrenuo.

Kad je došao u staju za iznajmljivanje, uđe natraške, a zatim vrati kolt u futrolu, osedla konja i istegnu kolan. Izvana se nije čulo ni glasa. Popeo se u sedlo, pojaše do izlaza iz staje, malo se sagnu da može proći, a zatim potjera konja ulicom.

Jedan metak zazviždi za njim i prije nego što je stigao do kraja ulice začu šerifov zapovjednički glas kako

urla na ljude. Slade nije čekao da vidi, da li će ljudi poslušati šerifa, nego potjera konja...

V

Ove noći nije bilo mjesečine, ali su zato zvijezde sjale jasno i blistavo porazbacane po nebeskom svodu kao prekrasna srebrna prašina. Slade je lako našao pri zvjezdanu svjetlu stazu prema »Lazy Y« i bez teškoća je slijedio.

Stigao je u dvorište ranča oko pet sati ujutro. Odmah je smjestio konja u staju i krenuo polagano u kuću. Kad je došao bliže, odvoji se od verande sjena. Slade ugleda žar cigarete, a zatim i pušku što ju je čovjek držao u ruci. Sada je Slade znao da ranč nije napušten kako mu se to u prvi mah učinilo.

McCorg siđe s verande i pozdravi Sladea. — Odmah mi je bilo jasno da ste to vi, čim ste se pojavili na horizontu. Je li vas tko progoni?

— Možda — odgovori Slade, a zatim reče tiho i jasno: — Dan Houston je mrtav. Izazvao me u salunu i htio na ulici ustrijeliti iz zasjede!

— A Chuck Houston? — predradnikov glas odjednom postade tvrd. — Zna li on što se dogodilo?

— Zna — kimnu Slade. — Zakleo se da će me ubiti. Možda je već skupio potjeru i krenuo za mnom. Međutim, suranjám da će se usuditi ovamo. Zna da ga očekujemo, a zacijelo neće okupiti ni dovoljno ljudi da bi nešto mogao postići.

— Chuck Houston je vrlo opasan čovjek, i toliko rafiniran koliko i zmi-ja čegrtuša. Vrlo dobro znam o čemu govorim. Zbog toga se dobro čuvajte. Ima ovdje nekoliko ljudi koji s njime pušu u isti rog. Cal Weston, na primjer, zajedno sa svojim momcima. Oni, doduše, nisu tako duboko zagrezli kao Houston, ali im ne preostaje drugo nego da ga poslušaju.

Slade kimnu glavom srdito. Na to je i on računao. — Mislim da ću se malo

ispružiti — reče i pođe na verandu. — Bila je to duga noć.

— U redu — odgovori McCorg — ja ću držati stražu do svitanja. Možda su ipak pošli za vama i misle nas iznenaditi.

Slade uđe u kuću. Na stolu u kuhinji je gorjela svjetiljka i bacala slabunjavo žučkasto svjetlo u sobu i hodnik. Bio je vrlo zadovoljan što McCorg drži stražu. Na ljude kao što su ovi čovjek se može osloniti, to je već tko zna koliko puta iskusio.

Slade i ne pokuša zapaliti svjetiljku u svojoj sobi, nego se brzo svuče i ispruži, umoran, na nizak željezni krevet u kutu. Vani je još bilo mračno, ali su zvijezde na istoku već počele blijedjeti.

Slade je bio sposoban da zaspi odmah čim sklopi oči i to mu je sad dobro došlo.

Kad se tri sata kasnije probudio, padale su već prve jutarnje zrake sunca kroz prozor. Tri sata spavanja dovoljno su ga osvježila, pa brzo skoči iz kreveta, pride umivaoniku nedaleko od prozora i spere prašinu s vrata i lica.

Malo kasnije uđe McCorg, nasloni pušku kraj vrata i reče mirno: — Sve je u redu! Ako su vas slučajno i progonili, sada momci sjede po svoj prilici negdje gore u brdima i čekaju. Možda se još nadaju da će nas iznenaditi!

Slade se zagleda u nj zamišljeno, a zatim slegnu ramenima i upita:

— Kada dolazi poštanska kočija? Naravno, ona s istoka?

— Tek za nekoliko dana — reče McCorg. — Dugačak je put kroz pustinju s barem pola tuceta stanica. Zašto vas to zanima?

— Upravo razmišljam šta bih ja učinio da sam na mjestu Chucka Houstona. Kad već ne bih mogao izići na

kraj s momcima s ranča »Lazy Y«, morao bih pronaći kakav drugi izlaz. Odjahao bih, na primjer, s nekoliko ljudi u susret kočiji i oteo mis Cathy. Tada bih imao u rukama glavni adut.

McCorgu se skameni lice. Zurio je nekoliko trenutaka u Sladea kao da ga prvi put u životu vidi, a zatim reče: — Vi mislite da oni to namjeravaju učiniti?

— Mislim da hoće. Nekoliko su ljudi zacijelo sakrili u brdima da pripaze što se zbiva na ranču, a u međuvremenu Houston jaše s ostalima u susret kočiji.

— Sta bismo mogli učiniti protiv toga? — upita McCorg. — Ja bih mogao skupiti nekoliko naših ljudi...

— Ne. To nema nikakva smisla — reče Slade. — Otkrili bi ih odmah s brda. Međutim, mala skupina, koja bi krenula noću, imala bi nade da se probije neviđena.

McCorg malo razmisli, a zatim kimnu odobravajući. — U redu, Slade. Kada krećemo?

— Ne prije nego što padne noć.

U mraku bilo je tiho na maloj rječici što je mirno i tiho tekla sjeverno od ranča »Lazy Y«.

No taj mir i tišina bili su samo prividni. Nitko to nije znao bolje od Franka Sladea, koji je oprezno tjerao svoga konja uskom stazicom. Iza nje ga je jahalo još petoro ljudi, jedan iza drugoga i nastojalo da ne prouzrokuje ni najmanji šum.

Slade se prislonio što je više mogao uz vrat svome konju i sve vrijeme svojim ostrim očima i sluhom ispiti-vao teren.

Prvi znaci da je ipak netko ovdje bili su — miris duhana. Netko je morao u blizini pušiti.

— Dim — prošapta Slade i pokaže prema jednom drvetu: — Tamo! Možda su postavili stražara. Ostalima recite neka jašu dalje. Ali ni glaska. Pucat ćemo tek ako nas otkriju.

McCorg kimnu glavom i upozori ostale. Slade zabrinuto namršti čelo i potjera svoga konja. Tihi žubor potočića nadjačao je sve ostale šumove, što međutim, još uvijek nije značilo da ih neće otkriti. Put je prelazio u malu

okuku i Slade se naglo zaustavi. Među drvećem kao da se netko pomaknuo. Načas nije bio siguran radi li se zaista o čovjeku. Nakon što se pokrenuo, nestao je kao da ga nikad nije ni bilo. Znao je da su njegovi zastali i sada ga pažljivo promatraju.

Slade duboko udahnu zrak i kliznu sa sedla. Zatim se brzo zavuče u šiblje. Znao je da McCorg i ostali neće krenuti dalje dok ne budu sigurni da je put slobodan. A tako dugo dok ovaj čovjek stražari na putu, oni ne mogu dalje.

Slade se oprezno provlačio kroz šiblje, dok se nije našao čovjeku iza leđa. U mraku nije mogao prepoznati protivnikovo lice, no čovjek je bio skinnuo šešir i okrenuo Sladeu leđa.

Slade čekaše trenutak a zatim uzdignu desnicu. Čovjek izide iza drveta, protirlija o drvo leđa, stupi korak u stranu i pade tiho stenjući na tlo, nakon što ga je Slade pogodio drškom svoga revolvera iz uha. Slade se sagnu, uze pušku što je čovjeku pala iz ruku i požuri svojim ljudima.

Kad su brda ostavili iza sebe, počeli su se mnogo brže kretati. Ovdje je Slade pustio naprijed McCorga. Ovaj je mnogo bolje poznavao kraj nego ostali i znao kojim će putem najbrže stići tamo kamo su nakanili.

Svitanje ih je zateklo na brdskom puteljku što je išao usporedno s putem kojim se kretala kočija, ali nešto više iznad njega tako da im je bio otvoren pogled sve do horizonta. Činilo se, nigdje ni žive duše sve dokle je oko sizalo.

Slade je još uvijek bio uznemiren. Možda je njegova pretpostavka bila pogrešna. Možda Chuck Houston u ovom trenutku još uvijek promatra »Lazy Y«, sakrivši se iza drveća na obližnjim brdima, i ne pomišljajući na Cathy Curry niti na poštansku kočiju, a kamoli da je otme iz kočije. Međutim, kad se radi o životu neke djevojke, tada čovjek ne smije dopustiti ni najmanji rizik...

Logorovali su na malenu grebenu. Svu su noć bili jahali i sada su svi bili umorni do kostiju, iako to nijedan nije htio priznati.

Dok su zapalili vatricu u maloj pećini, Slade posla jednoga u izvidnicu.

Slade je upravo rezao komad butine, kad se čovjek vrati, skoči sa sedla i priđe vatri.

— No? — upita Slade.

Kauboj kimnu. — Našao sam tragove — odgovori. — Rekao bih da nisu stariji od nekoliko sati. Ima ih otprilike tucet.

— A nas je samo polovina od toga — reče McCorg ozbiljno i pogleda Sladea.

— Tu više nema pomoći. No imamo i jednu prednost, oni nemaju pojma da smo i mi ovdje. Ako se budemo dobro držali bit će na našoj strani i kočijaš i pratilac.

— To je sasvim moguće — složi se McCorg i obriše tanjur komadićem kruha.

— Ako imaju samo nekoliko sati prednosti, vjerujem da će tada odjahati ravno na stanicu.

— Koliko je to daleko?

— Otprilike osam sati jahanja. Možda nešto malo više.

— Mislim da će kočija tamo prenoćiti. Vjerujete li da će oni pričekati do mraka i tada napasti stanicu? — Tu McCorg nabora čelo. — Ja u to ne vjerujem. Kad se kočija s putnicima nađe u zgradi, tada ljudi mogu prilično dugo izdržati svaki napad. A Houston zacijelo ne želi gubiti vrijeme s opsadom.

Slade se složi. Čovjek je bio u pravu. — U tom će slučaju napasti kočiju ili prije nego što stigne u stanicu ili čim ujutro napusti stanicu.

Sad ponovno osedlaše konje i pojašaše u susret suncu niz planinske obronke.

Chuck Houston i njegovih deset ljudi zaustaviše konje kasno popodne na dugačkom uskom grebenu što je predstavljao graničnu liniju između dviju velikih dolina. Dolina kroz koju su upravo projahali bila je zelena i plodna, sva ispresijecana bezbrojnim rječicama i potocima. Ovo što se sada nalazilo pred njima bilo je nešto sasvim drugo.

Ovdje je vjetar uzdizao gomile nekakve sivkastobijele prašine, a i sam je put, kojim su jahali sve od Cross

Buttessa, bio na nekim mjestima potpuno prekriven tom odvratnom prašinom. Neki pustinjaški gušter projuri od jednog kamena do drugoga, tu zastane promatrajući jahače svojim ukočenim ahatnim očima, prije nego što se konačno izgubio.

Houston je sjedio visoko u sedlu i promatrao životinju sve dok nije nestala. Zamisao da otme Cathy Curry pala mu je na pamet tek jučer te sve do danas nije imao vremena da o čitavoj zamisli slobodno razmisli. Međutim, ipak mu je bilo jasno, ako je uspije otići iz kočije, da će tada imati Sladea u šaci.

Bio je vrlo zadovoljan sam sa sobom. Nije mu bilo ni na kraj pameti da bi Slade mogao prozreti takav njegov plan. Bio je duboko uvjeren da Slade i njegovi nemaju ni najmanje nade da napuste ranč »Lazy Y« i krenu za njime, a da ih njegovi ljudi ne primijete i zaustave.

— Čini mi se da imamo dovoljno prednosti, ako nas netko i prati, da se malo odmorimo — predloži jedan. — Konji su umorni a i mi svi smo umorni. Do stanice valja jahati još svega nekoliko sati. Ako želimo napasti kočiju prije nego tamo stigne, tada...

— Jahat ćemo dalje — zapovijedi Houston razdraženo. — Ne želim više podcijeniti toga Sladea. Možda bi bilo najbolje da sam ga ustrijelio dolje u gradu, čim je ubio Dana. Tada se ne bismo morali ovoliko naprezati.

— Zašto to niste učinili, šerife? — upita jedan. — Ta vi važite u Cross Buttesu gotovo kao utjelovljenje zakona. Osim toga, mogli ste ga barem strpati u zatvor, ako ga već niste htjeli ustrijeliti.

— Ne govorite kao kakva budala, čovječe — napadne ga Houston. Dio bijesa što ga je izazvao Slade, istresao je sada na svoje pratiocce. Osjećao je kako je njima potpuno jasno da se bojao izazvati Sladea. Zbog toga progunda: — I da je Slade mrtav, morali bismo se svakako pobrinuti za Cathy Curry, prije nego što preuzme ranč. Kad to obavimo, sve će biti gotovo. Slade se zacijelo neće usuditi ništa poduzeti kad budemo imali djevojku u rukama.

Poštanska kočija je bez ikakvih neprilika prevalila put od Peco Crossinga, pa je Ben Grover pustio konje da posljednju etapu prije nego što stignu do stanice prevale polaganije. Ovdje će prenočiti i sutradan nastaviti do Cross Buttesa.

Sada je Ben Grover sjedio gore na kočiji na svome sjedalu i ovlaš držao uzde u rukama. Kočija se blago ljuljala. Zemlja kojom su prolazili nije bila obična zemlja prekrivena šikarom. Ovdje-ondje raslo je meskito grmlje ili kakvo trnje, a ponegdje među njima koji ohaparrala, pa zatim ponovno koji kaktus ili nekoliko grmova žalfije.

Ben Grover poznao je ovu zemlju kao svoj džep. Vozio je već godinama na liniji između Cross Buttesa i Twin Creecksa i dobro je poznao sve ove negostoljubive milje, prepune klanaca i presušenih korita potocića i rječica.

Brad Casson, naoružani pratilac kočije, sjedio je kraj njega i držao kao i obično sačmaru preko koljena. Brad izvadila komad duhana iz džepa, odgrize komadić i ostatak pruži Benu.

— Hvala, Brad — i Ben odgrize komad i počne žvakati zamišljeno. — Nekako mi je ovdje i suviše mirno — reče napokon — za moj ukus i više nego mirno.

— Misliš li da bi moglo biti neprilika? — upita pratilac iznenađeno. — Ta nemamo nikakav vredniji tovar, koji bi mogao nekoga zanimati.

Ben slegnu ramenima. Događalo se da je prevozio zlatne poluge ili plaće za radnike u rudnicima u Cross Butte-

su, pa ga je i tada ponekad obuzimao čudan predosjećaj. Skoro uvijek prije nego bi se nešto dogodilo, javio bi mu se taj osjećaj. A eto, javio se i sada. Istina, kao što je rekao Brad, sad nisu vozili nikakav vrijedan teret. A imali su svega dva putnika. Dvije žene. Jedna je ušla u kočiju na posljednjoj stanici, a druga — ljepša i mlada — vozila se s njima od početka.

Malko je razmislio. Nitko nije spomenuo njeno ime. Po svoj prilici vraća se s istoka iz škole u Cross Buttes. Za djevojku je bila visoka i snažna, a na licu joj se zrcalila odlučnost, po čemu se moglo zaključiti da jednom stečeno uvjerenje neće tako lako napustiti. No to sve zajedno još uvijek nije bilo dovoljno da kod njega izazove osjećaj da prijeto nekakva opasnost.

Tihim šum koji mu je odnekud dopro do ušiju, prilično ga uznemiri. Trgne uzde i zaustavi konje.

— Što se dogodilo? — upita Brad i nagnu se naprijed. Istodobno njegov prst čvršće zgrabi kundak svoje sačmare.

— Kao da su jahači — odgovori Ben Grover. — I to prilično blizu. Dolaze prema nama.

Brad napeto osluhne i pri tom nagnu glavu malko u stranu. Tada reče polako:

— Mislim da si u pravu — složi se s Benom. — I prokleta im se žuri.

Odmah još jednom provjeri da li mu je sačmarica pravilno nabijena i pogleda prema nebu. Crvenkastožuta boja na zapadu počeo polako slabiti i sunce brzo nestade iza horizonta. — Uskoro će mrak! — reče.

VI

Sjedili su neko vrijeme tiho i slušali konjski topot. Benove uvježbane uši ocijeniše sve odjednom: i udaljenost i pravac, i tempo. Uskoro su do kočije dopri i glasovi, iako vrlo slabi.

Sada je znao da ljudi dolaze za njima. Kočija je bila svega pola sata puta od stanice, ali je Ben znao da je

sada trenutak da se pametno razmisli a ne da se slijepo prepusti instinktu i dade u bijeg. Konji su im bili umorni od dugotrajne vožnje preko brdskog područja, a njihovi progonitelji — ako ih zaista progone — mogu ih vrlo lako stići prije nego stignu dovoljno blizu stanice da bi ih odande mogli vidjeti.

Dok je još tako razmišljao pojavi se djevojčina glava iz kočije. Djevojka upita oštro: — Zašto stojimo, vozaču? — Bojim se da bi moglo doći do neprilika, gospođice — odgovori vozač. — Za nama dolaze jahači i možda nas žele napasti.

— Zbog čega bi nas napali? — htjela je znati djevojka. Vozač smjesta ustanovi da u njenu glasu nema ni traga strahu. Bila je jedino znatiželjna.

— Ne pitajte mene, gospođice. Možda misle da vozimo sobom novac. Ili smatraju ono što naši putnici imaju sa sobom toliko vrijednim da se isplati napasti?!

— Zbog čega onda ne bježimo?

— Bojim se da to ne bi imalo baš mnogo smisla — odgovori on. — Konji su umorni pa zacijelo ne bismo uspjele. Osim toga, ako se zaustavim ovdje, možda ćemo ih moći odbiti. Ovdje nam se moraju pokazati na otvorenoj cesti, prije nego što išta poduzmu. A mi imamo sačmaru i nekoliko pušaka. Što se tiče vas, gospođice, bit će najbolje da ostanete u kočiji i držite glavu nisko sve dok ne saznamo što ti ljudi žele od nas.

Djevojka ga pogleda, stisnu usnice, a zatim ga posluša i povuče glavu u kočiju.

Ben iskesi zadovoljno lice, a zatim se okrene Bradu: — Pogledaj da li ti je puška nabijena i potpuno spremna za pucanje?

Nedaleko od kočije uzdizala se skupina stijenja desetak metara visoka. Kao da su zubi neke divovske životinje na tome mjestu izbili iz zemlje. Brad upozori na te stijene Bena.

— Mislim da bi bilo mudro da se tamo zaklonim. Tada bih lupežima mogao dobro potpaliti pod repom, ako nas zaista napadnu — predloži Benu.

Ben kimnu svome pratiocu da se slaže. Čas kasnije već je Brad nestao među stijenjem. Svega nekoliko sekundi kasnije pojavio se iza zavoja pedesetak metara od kočije prvi jahač.

Ben se okrenu na svome sjedalu pokušavajući prepoznati čovjeka. U to se pojaviše i ostali. Odmah je shvatio da se nije prevario. Nisu to bili nikakvi jahači na putovanju. Svima je donji dio lica bio prekriven rupčićem. U

to njihov predvodnik trgne kolt iz opasača i opali hitac kao upozorenje.

— Hej, vi tamo naprijed — zaviče — ostanite mirni, ne pružajte otpor i nikome se ništa neće dogoditi!

Ben se naglo šućuri, digne svoju vinčesterku i opali nekoliko hitaca na jahače. Jedan se od njih zanese na sedlu, skliznu na stranu i pade u prašinu. Njegov se konj uznemiri i pobjegne.

U istom trenutku otvori i Brad vatru iza svoga stijenja. Sačmara opali kao grom, a sačma zazujči čistinom kao roj osica oko njihovih glava. Takav doček zaista nisu očekivali. Smjesta potražiše zaklon.

Ben doviknu objema ženama da se ne pokazuju i opali još jedan hitac prema napadačima. Ovi su, međutim, već potražili zaklon u šikari i počeli pucati. Prodorni njisak njihovih konja miješao se sa psovka i krikom ljudi.

Bradova se taktika pokazala ispravnom. Neprijatelj se zbunio, izgubio je prednost iznenađenja i našao se između dvije vatre. Ipak je Benov i Bradov položaj bio sve drugo nego ružičast. Skriveni su ih napadači trebali držati u šahu samo dok padne mrak, a tada su ih mogli napasti odjednom sa svih strana. Osim toga, banditima neće biti teško da napadnu Brada s leđa.

Sjene su se počele sve više zgušnjavati. Jedan od napadača opali hitac i ostali otvoriše zapornu vatru iz svega oružja, tako da su meci udarali po bokovima kočije i zviždeći se odbijali od metalnih dijelova na krovu. Ben zagriže usne i opali tri metka u šiprag. Čuo je kako je jedan čovjek kriknuo. A zatim začu i pad teškog tijela.

Na tren se pojavi glava jednog čovjeka iznad šikare. Ben opali, glava nestade, ali Ben nije znao da li je pogodio ili nije. Napuni svoju usijanu pušku municijom i u to spazi kako se djevojka nagnula kroz prozor. U ruci je imala mali pištolj. Kada se jedan od bandita neoprezno pojavio da promijeni zaklon, ona opali. Čovjek zaglavinja kao da se spotaknuo o kamen, pade na zemlju i ostade nepomično ležati.

— Pun pogodak, gospođice — reče Ben oduševljeno. — No ja bih vam ipak savjetovao da ne izvirujete iz kočije. Razbojnicima je u ovom trenutku svejedno koga će pogoditi.

Ponovo prasnula jedna salva iz šipražja, a tada se dugo nije ništa čulo. Ben je napeto zurio u mrak i tražio svoj idući cilj. U tom trenutku zaori glas nekakva nepoznatog čovjeka: — Slušajte, kočijašu. Mi nemamo nikakva posla ni s vama niti s vašim pratiocem među stijenjem. A čim nastane potpuna tama, udesit ćemo vas kao od šale.

Ben odgovori u sav glas: — Vi ste pogriješili! Mi ne vozimo nikakvo zlatno niti novac!

— To mi znamo — odgovori glas. — Mi želimo dobiti samo neke od vaših putnika i to je sve. Predajte nam oba i tada možete mirno dalje. Inače ćemo vas sve postrijeljati!

Ben zagrizne donju usnicu i tada reče prestrašeno: — Imam samo dva putnika i to žene. Ovdje nema nikoga tko bi vama mogao trebati!

— Vi u svojoj kočiji imate Cathy Curry, mister. Nju želimo dobiti. Kako smo rekli, predajte nam Cathy i odmah ste se riješili svih briga.

Ben sagnu glavu i pogleda u kočiju: — Je li koja od gospođa Cathy Curry?

— Jest — odgovori mlađa — to sam ja.

— Imate li ikakva pojma što ovo sve znači? — upita dalje.

Usprkos polumraku vidio je sasvim jasno kako je glava odmahнула:

— Nemam pojma, niti poznajem bilo koga od tih ljudi — reče odrješito.

— No čini se da oni vas ipak znaju.

Nakon nekog vremena djevojka promrmlja:

— Hoćete li učiniti što ovi od vas traže i predati me?

Ben oklijevaše trenutak, a zatim reče — Ne, gospođice — odgovori odlučno. — Ne znam što ti banditi žele, ali ni u kojem slučaju neću bandi kojota predati jednu ženu...

— Jeste li se konačno odlučili? — doviknu sakriveni napadač. — Mi smo nestrpljivi. Imate na raspolaganju još samo deset sekundi. Ako nam do tada ne predate putnike, uzet ćemo ih silom.

Ben podignu svoju pušku, nanišani u pravcu glasa i opali. Teška puška odbi mu se o rame, a metak zafijuče i odbije se od stijenja.

— Ovo je odgovor — dovikne lupežima.

Jedva što je zašutjela jeka njegova hica, zaprašti iz grmlja oštra paljba, a meci mu prozviždaše iznad glave. Jedan ga metak ipak pogodi u ruku i oštar ga bol svega presiječe.

Brad opali ponovo iz svoje sačmarice. Ovaj put je sačma poletjela s mjesta koje je bi bliže lupežima. Meci su sada neprekidno presijecali sumrak, a cijevi na puškama svojim svjetlucaњem razbijali tamu. Na stražnjoj strani kočije meci su odbijali komade iverja, a konji su se počeli sve više uzne-mirivati.

Ben zatvori kočnicu, ali je znao da time neće moći zadržati kočiju, ako konji u panici odluče da pobjegnu.

Ben se otkotrlja malo u stranu i u taj tren osjeti kako se kočija zatresla. U to spazi i dva čovjeka kako trče prema kočiji svega dvadesetak metara daleko. Vatra iz šipražja poraste jer su ostali banditi htjeli vatrom zaštititi svoje kompanjone.

Ben podigne pušku, opali na prvoga i vidje kako je obje ruke uzdigao u zrak kao da se želi uhvatiti za nebo. Nakon toga svali se na zemlju kao posječen. Drugi čovjek preskoči svoga prijatelja i poleti prema kočiji s koltom u ruci.

Ben ponovo opali i začu kako je okidač udario u prazno. Nije više imao vremena da se otkotrlja u stranu i izvuče kolt. Čovjek je bio od njega najviše tri metra i naglo se približavao. Ben je postupio instinktivno. Zgrabio je svoj dugački bič i čeličnim kuglicama opremljena kožna uzica proleti mimo protivnika.

Vidio je slavodobitan izraz na njegovu licu, kad je čovjek stigao do vrata kočije. U tom se trenutku omota bič oko čovjeka. Ben trgne bič svom snagom i napadač padne na zemlju. Revolver u njegovoj ruci opali i metak se zabl u kotač na kočiji.

Bandit se htio osloboditi pa je bijesno psovao. Napokon se ipak nekako osovio na noge i oslobodio biča. Kolt mu

je još uvijek bio u ruci. Tada udari Ben ponovno. Ovaj put bič je pogodio čovjeka punom snagom i srušio ga na zemlju.

Brad je u međuvremenu iz svoga zaklona iza stijenja počeo pucati i iz revolvera u nastojanju da na sebe privuče vatru napadača. Na trenutak mu je to i uspjelo, ali na kraju uvidi da su napadači odlučili najprije uništiti čovjeka u kočiji, dok će strijelca među stijenjem kasnije udesiti.

Ben ponovo napuni pušku i zagleda se u tamu, nastojeći pogledom probiti mrak i pronaći gdje su napadači. Činilo mu se da banditi nailaze sa svih strana istodobno. Iznenada nastupi tišina i on začu njihove korake kako se približavaju. Ili mu se barem tako pričinilo. Vidio međutim nije ništa, jer se noć već potpuno spustila. Posljednje slabašne zrake svjetla progutala je tama što je stizala s istoka.

Sekunde su se vukle kao sati. Ben začu nekeke slabe šumove, ali vidio nije ništa. Jedan ili dva puta učinilo mu se da vidi sjene u šipražju, ali bi svaki put, kad bi pažljivije pogledao, te sjene nestale, pa na kraju nije znao ni da li je išta vidio. Pucati pak nije htio dok ne bude siguran da će pogoditi. Ostalo mu je još vrlo malo municije pa je morao štedjeti.

Napokon privuče noge, iskrivi leđa i izvuče kolt iz futrole. Vjerovao je da će napad svaki čas početi.

Sekundu kasnije zazviždi jedan osamljeni metak. Prema vatri na lijevu moglo se zaključiti da su banditi sada mnogo bliže kočiji nego što su bili malo prije. Možda bi mogao popustiti kočnicu i potjerati konje. Možda bi sada mogao pobjeći, samo što Brad nije s njim.

Jedan metak odbije dugačak iver s krova kočije. Ben se nehotice trgne i

jače pripije uz krov. Zatim opali dva puta naslijepo u mrak. Ponovno počeo meci udarati po krovu. No, prije nego što je opalio idući metak, uspravi se, nanišani prema pravcu odakle je stizalo najviše metaka te opali.

Ponovo je prošlo nešto malo vremena iako se Ben činilo da čeka cijelu vječnost. Bio je svjestan da ne postoji više nikakva nada i da je još samo pitanje vremena kad će ga banditi svladati.

— Što se to vani događa? — upita starija žena.

— Ostanite samo unutra — opomenu je Ben. — I ako znate kakvu molitvu, predložio bih vam da je upravo sada izmolite.

Cathy Curry na to izjavi odlučno: — Ako oni žele samo mene, ne vidim nikakva razloga da vi svi poginete zbog mene. Možda bi ipak bilo bolje da izidem i...

— Ostanite samo gdje jeste, gospodiце — reče Ben grčevito. — Ako vas oni smatraju toliko vrijednom da napadnu poštansku kočiju, tada će vas ustrijeliti prije nego što prijeđete nekoliko koraka.

— Ali vi ste i sami rekli, da više ne možemo ništa učiniti. Ako nas napadnu sa svih strana u isto vrijeme, neće te ih moći zaustaviti.

— U redu, mister — zagrozi se ona isti glas koji je Ben već prije čuo. — Mi sada dolazimo. Vi ste imali svoju šansu. Sada je kasno...

Jedna se sjena pomaknula u šikari. Ben opali instinktivno i vidje kako je sjena potonula u tamu. Ponovno zazviždaše meci iznad njegove glave. Zatim još jedna salva, od koje se i nehotice trgnuo. Prošlo je nekoliko sekundi dok mu je doprlo do svijesti da vatra nije bila uperena protiv kočije nego prema šikari s banditima.

VII

Slade skoči sa sedla, opali u trku i pogodi jednog čovjeka koji se upravo htio povući u zaklon. Ostali su po svoj prilici svi bili u šikari na rubu

puta, gdje su se već na samom početku napada zaklonili. Mahne rukom McCorgu i svojim ljudima da se rasprše u streljački stroj, a sam se skriva

iza nekakve pećine odakle je još mogao razaznati obrise kočije. Kočijaš je još bio živ, vidio je plamen iz cijevi njegova oružja, kad je ponovo otvorio vatru na napadače koji su se sada krlili u visokoj travi.

Od pratioca kočije ni traga mi glasa, ali čas kasnije ugleda Slade vatru iz kolta što je dolazila između gomile stijenja. Slade zaključio da se zacijelo tu zaklonio pratilac prije nego što su Houston i njegovi ljudi napali kočiju.

U sumraku spazi i grupu konja... Houston mora da je naredio svojim ljudima da napadnu pješice. Ako bi mu uspjelo prestrašiti konje, možda bi ovdje mogao izboriti konačnu odluku u sukobu s Houstonom.

U tom trenutku potrčase dva čovjeka iz zaklona prema vezanim konjima. Raspalio je po njima i vidio kako je jedan zateturao i svalio se na zemlju, ali i kako se tren kasnije digao i glasno vičući potrčao posrćući za svojim ortakom.

McCorg pritrči Sladeu. Disao je naporno kao probušeni kovački mijeh.

Slade mu pokaže bjegunce:

— Pogledaj, tamo su nestali — reče. — Pošli su po konje.

I Slade ponovo počeo pucati na ljude koji u silnoj žurbi nisu mogli odvezati uzlove. Jedan napokon izvuče nož i prereže remenje kojim je svoga konja bio privezao za nekakav panj. U tom trenutku zataji Sladeov revolver. Bio je prazan. Nije imao vremena da ga napuni pa tako strpa beskorisno oružje u futrolu i ustade.

U međuvremenu, Houston i njegovi ljudi uzjahali su i počeli se brzo udaljavati s pozornice svog zločina. Uskoro se topot kopita čuo još samo iz daljine.

Slade je časak pričekao da se uvjeri kako ni njemu ni njegovim ljudima više ne prijeti nikakva opasnost, pa onda pođe prema kočiji.

Kočijaš, prosljed iskusni veteran, uspravi se na krovu, otrese prašinu s kaputa i promumlja: — Najljepša hvala, mister. Ne bih više dao ni prebije na groš za naše tintare u trenutku kad ste se vi pojavili. Jeste li to slučajno prolazili ili...?

— Ne, nije bilo slučajno — reče McCorg. — Mi smo već cio dan za petama ovim kojotima.

— Znači da ste znali da će napasti kočiju? Odnosno, da je namjeravaju napasti? — upita kočijaš nepovjerljivo.

— Točnije bi bilo reći da smo na to računali — reče Slade, a zatim priđe vratima kočije, otvori ih i zaviri unutra. Ugledao je prestrađeno lice jedne žene u kutu pa reče: — Sada je sve u redu, gospodo. Još malo pa ste na stanici.

No prije nego je stigao još nešto reći, javi se djevojka što je sjedila kod vrata: — A zašto ne jašete za tim ubojicama?

Slade se nasmiješi. Djevojka iziđe iz kola. Bila je visoka, viša no što je očekivao. Sizala mu je čak nešto malo više od ramena. Gledala ga je vrlo znatiželjno.

— Catherine Curry? — upita iznenađen.

Znao ju je kao djevojčicu, dok je još nosila uvojke i pletenice. Nikad mu nije ni u snu padalo na pamet da će — kad odraste — biti tako lijepa. A čini se da je naslijedila i hrabrost od svoga oca.

— Da. Tako me zovu — odgovori ona. A tada iznenada nabora čelo: — Ali, odakle vi to znate? — glas joj ponovo postao oštar. — Da možda i vi ne pripadate banditima koji su nas napali. Htjeli su me odvesti sa sobom, ne znam iz kojeg razloga...!

— Mislim da vam to sve mogu usput objasniti — reče on staloženo. — Naime, znajte da sam ja poslao brzojav da odmah krenete kući.

Izraz joj se lica odmah promijenio i on ugleda kako joj se usnice razvlače u smiješak. — Znači vi ste Frank Slade. Tata je o vama vrlo često govorio. U toku posljednjih godina niste se mnogo promijenili.

Ona mu pruži ruku, a stisak joj je bio čvrst i prijateljski. On joj viteški pomogne da uđe u kočiju, a zatim uđe i sam. Uzde svoga konja pružio je McCorgu.

Nekoliko minuta poslije toga kočija nastavi put.

— No sad je sve u redu — reče Cathy tiho. — No rado bih saznala što sve to znači. Takav doček zaista nisam

očekivala. Kakvi su to ljudi i što su htjeli od mene?

Slade zagriže usne. Nastupio je trenutak koji ga je toliko plašio. On, naime, u brzjavu nije spomenuo da joj je otac mrtav, jer je smatrao da je pametnije ako joj žalosnu vijest saopći sam. Naravno da pri tom nije računao da će to morati obaviti u ovakvim okolnostima.

— Na žalost, imam za vas tužne vijesti, Cathy. Bilo bi mi mnogo milije da smo se sastali u sretnijim okolnostima.

Vidio je kako su joj se usne stisnule i shvatio da naslućuje što će joj reći. Šutjela je i sa strahom očekivala njegove riječi.

— Radi se o vašem ocu, Cathy — nastavi on polako i oklijevajući.

— Mrtav je! Mrtav. Zar ne? To ste mi htjeli reći? — glas joj je zvučao nekako bezizražajno.

— Da. Dogodilo se to prije nego što sam stigao u Cross Buters. Upravo sam krenuo k njemu, kad sam susreo McCorga s momcima. Upravo su namjeravali napustiti kraj, ali su odlučili da ostanu kad sam ja došao i to tako dugo dok vi ne dođete i odlučite što ćete s rančem.

Nekoliko je trenutaka nijemo zurila pred sebe, a tada proguta suze i upita promuklo od uzbuđenja:

— Kako se to dogodilo? Kako je tata umro, Frank?

— Pojednostiti ne znam, jedino ono što sam čuo u gradu. Međutim... — tu zastade jer nije znao kako bi dalje. Morao je ipak reći sve, apsolutno sve, iako je istina bila toliko strašna da strašnija nije mogla biti.

— Recite mi molim vas — molila je tiho i još uvijek bezizražajnim glasom. — Bolje da to čujem od vas nego od drugoga.

— Houston, šerif uhapsio je vašeg oca pod optužbom da je ukrao goveda. Optužbu je podigao Cal Weston, vaš susjed.

— Weston?! — ona se iznenađeno zagleda u Sladea. — A ja sam uvijek mislila da je on tatin prijatelj. Zbog čega li je on samo tako nešto ustvrdio?

— Ne znam... Međutim dalje su se stvari otprilike odvijale ovako. Vašeg su tatu zatvorili u gradski zatvor gdje je trebao čekati možda i nekoliko tjedana dok stigne putujući sudac. U toku noći su Weston i još nekoliko njegovih, ortaka organizirali sud i malo kasnije prisilili Houstona da im izruči vašega tatu. Odvukli su ga u salun, tamo ga proglasili krivim i nakon toga objesili.

Čuo je kako joj je stao dah. Zurila je u nj otvorenih usta i raširenih očiju. Suze joj potekoše niz obraze i pade Sladeu na ruku. Zatim joj pogled postade ukočen. Znao je da u ovome trenutku mrzi cijeli svijet i optužuje svakog pojedinog čovjeka za ono što se dogodilo. A kasnije kad shvati sve što je sada čula, bit će još gore, mnogo gore.

— Ali zašto? Zbog čega?! — upita na kraju. — Zbog čega se to moralo dogoditi?

Slade stavi svoju ruku na njezinu — Mislim da znam i to — reče polagano — iza svega stoji Houston. On i njegov brat željeli su zavladatai cijelim područjem kao što su već zavladaali gradom. Međutim, na putu im je stajao vaš otac. On je svoje ljude upozorio da ne idu u grad, a Houstonu zaprijetio da će ga makar i silom svrgnuti sa šerifskog položaja. Osim toga vaš je otac sve vrijeme upozoravao građane da se čuvaju Houstona i njegova brata. Zbog toga je Houston potplatio Westona da podigne optužbu zbog krađe goveda i organizira linčovanje.

— Imate li kakve dokaze za tu vašu tvrdnju?

— Nekoliko. No ipak je najbolji dokaz što je Houston napao kočiju i htio vas oteti. Po svoj su me prilici namjeravali time ucijeniti.

— Ne razumijem? Šta vi imate s time?

— Ja sam već bio u gradu i izazvao Dana Houstona. Htio me je ustrijeliti iz zasjele, ali nije bio dovoljno brz. Tako sam ga ja ustrijelio nasred ulice. Zbog toga se Chuck Houston zakleo da će me ubiti kao bijesna psa... Po svoj je prilici pomislio da vas upotrijebi kao taoca i tako me natjera da ostanem miran. Zatim bi vas prisililo da

mu prodate ranč, što ste ga naslijedili od oca.

— Nikad ja to neću učiniti — reče ona odlučno. — I ako je točno ovo što ste mi ispričali, tj. da, on stoji iza smrti mog oca, neću ostati mirna sve dok ne plati za svoj zločin!

Dalje nisu mogli razgovarati. Kočija je naime zacviljela od stegnutih kočnica i stala na stanici. McCorg i ostali odvedoše svoje konje u staju, dok su putnici ušli u stanicu. Tamo su im priredili dovoljno ukusna jela. Gus, upravitelj stanice, radosno ih je pozdravio, a brada mu se bjelasila u tami dok se kretao po dvorištu.

Čim su se najeli Slade izađe i nasloni se o zid da se nadiše svježeg zraka. Začas začu iza sebe polagane korake. Okrenu se i ugleda Cathy Curry. Dugo je zurila šutke u noć, prije nego što je počela govoriti.

— Frank, vi ste bili najbolji prijatelj mog pokojnog oca — rekla je tiho. — Željela bih da mi pomognete!

— Učinit ću sve što mogu, mis Cathy. Vi biste to morali znati i sami!

— To me vrlo raduje. Sve do danas navečer sam mislila da će sve dobro svršiti. No sada se pokazalo da su stvari potpuno drugačije. Ova je zemlja tvrda i okrutna pa i ja moram biti tvrda da bi izašla na kraj sa svime što me očekuje. To za mene neće biti lako, barem u početku. Mislite li da će ljudi ostati i htjeti raditi po zapovijedima jedne žene?

— Ako ne budu htjeli, tada ćemo McCorg i ja tražiti od njih da kažu zašto neće? — reče Slade.

Pogledala ga je sa strane i poželjela shvatiti smisao ovoga što je upravo rekao. On je znao da mu ona želi vjerovati pa čak i da mu mora vjerovati, jer ne postoji više nitko na svijetu kome bi smjela vjerovati.

— Ne mogu nikako zamisliti da tate više nema — nastavi ona dok joj se glas gotovo gubio u šumovima noći. — Tek kad nekoga izgubiš, počinješ shvaćati koliko ti je značio u životu i koliko si se mogao na nj osloniti. Bez nje ga će mi ranč biti pust i prazan. Zbog toga bih voljela da ostanete ovdje i pomognete mi.

Slade je prekine i reče polako: — Oprostite mi samo na trenutak, mis Cathy. Ja sam istina bio prijatelj vašeg oca i svakako vam želim pomoći. Međutim, na ranču neću moći ostati. Barem ne dulje vrijeme.

Pogledala je prema njemu kroz polumrak i pokušala čitati na njegovu licu.

— Želite li reći da mi ne možete pomoći?

— Ne, to ni u kojem slučaju. Ali moram obaviti još neke stvari.

— Želite se pobrinuti da vas Chuck Houston ne ubije ili čak namjeravate vi njega likvidirati?

Jedan trenutak kao da joj je u glasu odzvanjala odvratnost, no brzo se trgne i stavi mu ruku na rame: — Zao mi je. Nisam to smjela reći. Nemam pravo tražiti od vas da napustite sve ostalo i ostanete ovdje u Cross Buttesu da meni pomognete.

— Na to u svakom slučaju imate pravo — reče on polako — ako ni zbog čega drugoga, a ono zato što je meni vaš otac dva puta spasio život. Ali čim se prilagodite ovom životu, dok se samo malo snađete nećete više trebati ni mene ni bilo koga drugoga. U vama je mnogo od vašega oca, Cathy. Vi znate što hoćete i uvijek idete ravno svome cilju, što stajalo da stajalo.

— Znam što bih u ovome trenutku najviše voljela imati — reče ona polako i ozbiljno. — Željela bih osvetiti okrutnu i besmislenу smrt svoga oca i zatim od ranča učiniti ono što je namjeravao moj otac i što bi on i učinio da je ostao živ. Mislím da te moje želje nisu prevelike i neostvarive. Znam da to zvuči tvrdo i okrutno, ali tek kad se to ostvari moći ću ponovo mirno odahnuti — stisnu oči u uske proreze, a zatim nastavi odlučno: — Houston će brzo ustanoviti da je počinio najveću grešku u svome životu kad je večeras propustio da me se dočepa.

Slade ju je gledao u sumraku i nije mogao a da joj ne povjeruje. To više nije bila djevojka koju je nekoć poznavao. Događaji posljednjih dana potpuno su je promijenili i kao rukom odnijeli sve one sretne uspomene i sanjarenja kakve obično obuzimaju tišće mladih djevojaka.

Nesto prije zore kočija se već počela kotrljati glavnom cestom prema Cross Buttesu. Ben je sjedio na svom mjestu i čvrsto držao uzde u rukama, dok je Brad bio kraj njega sa sačmaricom u ruci. Posljednja etapa vožnje od međustanice do grada prošla je bez ikakvih neprilika. Društvo su im pravili samo prerijski zečevi i oblaci prašine.

U kočiji je Slade sjedio uz Cathy Curry, no sve je vrijeme gledao kroz prozor ne dopuštajući da mu očima izmakne ni najmanja sitnica. U gradu je moglo doći do neprilika, pa su tako McCorg i njegovi momci odlučili da otprate kočiju i u grad, ako bi Houston slučajno odlučio da još jednom okuša sreću. Međutim, zdepastog šerifa nigdje ni od korova kad se kočija u oblaku prašine zaustavila pred postajom. Slade prvi iziđe iz kočije i pomogne objema ženama da siđu. Poslije toga pogleda prema Benu Groveru i doviknu:

— Spremite konje u staju, a zatim pođite da vam liječnik uredi i povije ranu!

— Ma to je samo ogrebotina — progundā Ben i skoči tako mladički s kočije da bi mu čovjek mogao posumnjati u godine.

Slade se okrene djevojci i reče: — Ne smijete ostati u gradu dulje nego što je najnužnije. Dolje na ranču bit će mnogo sigurnije.

Ona kimnu. Danas su joj oči bile još veće nego sinoć.

— Možda bih mogla dobiti u staji za iznajmljivanje jednogreg — reče. — Da li biste me htjeli odvesti na ranč?

— Naravno da ću vas odvesti — i Slade je uhvati ispod ruke te krenu u pravcu staje za iznajmljivanje, dok mu oštre oči nisu ni načas prestajale promatrati ulicu.

Kad su bili još svega nekoliko metara od staje, iznenada pođe neki čovjek preko ulice prema njima. Slade ga pogleda i nehotice segne prema svome boku. Nije poznavao čovjeka ali je osjećao kako opasnost miriše u zraku. Čini se da su to osjetili i ostali prolaznici, jer odjednom nestadoše s ulice zavukavši se u svoje kuće.

— Htio bih s vama govoriti, Slade — reče čovjek. — Htio bih izbliza vidjeti kako izgleda jedan revolveraš?

Slade osjeti kako se djevojci zaustavio dah, a čitavo joj se tijelo ukočilo.

— Cal Weston — reče ona, a glas joj je sjekao oštro kao nož. — Uvijek sam mislila da ste tatin prijatelj, a vi ste se pretvorili u njegovu ubojicu.

— Vaš je otac ukrao moja najbolja goveda. — odgovori Weston me puštajući ni na trenutak Sladea s očiju — a ja sam se jedino pobrinuo da pravdi bude udovoljeno. No ovaj je čovjek ovdje hladnokrvno ubio Dana Houstona. I to sam vidio svojim rođenim očima.

— Lažete, Westone, bezrazložno lažete — reče Slade oštro. — A osim toga ste podli hladnokrvni ubojica. No ako me želite izazvati, molim, samo izvolite

No Weston se zlobno isceri, ali pazeći sve vrijeme da mu se ruke ne bi približile revolverima. — Nije mi ni na kraj pameti da potegnem protiv vas, Slade — reče ironično. — Poznato mi je da vas bije glas hladnokrvnog revolveraša i ubojice pa vam želim dati priliku da me ustrijelite kao zeca, kao što ste učinili s Danom. Ali ću vas udesiti ovim svojim golim rukama, ako niste prevelika kukavica?!

Govoreći to, otkopča svoj pojas s revolverima i pusti ga da mu padne do nogu. Napola sagнут čekaše na Sladea, a da ga ni načas nije pušao s očiju.

Slade polagano otkopča svoj opasač i pusti da mu padne niz noge. Tada stupi naprijed. Znao je da su u nj upereni svi pogledi. Čuo je, iako samo jednim uhom, kako mu djevojka govori: — Budite oprezni, Frank. Nemojte mu vjerovati.

Slade koraknu korak naprijed. U tom času poleti na nj Weston divlje lamatajući rukama. Slade ga pusti da mu se približi, a zatim se iznenada izmakne u stranu i raspali ga teškim udarcem po sljepoočici.

Weston zaglavinja sve dok mu se leđa ne zaustaviše na drvenoj ogradi što je dijelila pješćinjak od ceste. Napola omamljen od udarca Weston se odbije od ograde i ponovno poleti na

Sladea. Imao je sreću: njegov je udarac pogodio Sladea ravno u podbradak.

Weston navali ponovo i pokuša udariti koljenom. Međutim, Slade je na to računao pa se povukao pola koraka natrag, zgrabio Westona za nogu i trgnuo k sebi. Weston kriknu bijesno i svali se na leđa. Trenutak je ležao kao omamljen od udarca, a zatim mu se pomakne desna ruka, ali ne da pokuša ustati, nego krenu prema kaputu tražeći skriveni revolver što mu je visio ispod pazuha.

Slade odmah shvati što se zbiva, pa skoči prema Westonu i stade mu na ruku u trenutku kad je htio izvući revolver. Stao mu je na ruku vrškom čizme i punom težinom tako da je Weston prodorno kriknuo od bola. Zatim udarcem noge odbaci Westonov revolver, odmakne se i počeka.

Weston ustade stenjući. Izigrao je svoj posljednji adut i izgubio. Ruke su mu nemoćno visjele sa strane, nije imao snage ni da ih makne a kamoli dignu.

Iza Westonovih leđa ugleda Sladea Houstona koji je stajao nedaleko na pješčnjaku i znatiželjno ih promatrao.

Slade se začudi što se šerif drži tako napeto, ali u to primjeti slučajno nekoliko metara dalje McCorga na konju... Ovaj je držao kolt u ruci i ni trenutak nije ispuštao Houstona s oka. Slade je znao da se inače nitko drugi neće umiješati. Građani Cross Buttesa iskusili su na svojoj koži da se nimali ne isplati miješati u tuđe poslove.

Houston se crvenio kao rak, ali samo jedan pogled prema McCorgu zaustavio ga je da se ne pomakne.

— Vi imate samo velika usta i ništa drugo, sve dok me ovaj čovjek drži na nišanu — prasnu Houston. Na njemu se jasno vidjelo kako upravo drht. od želje da napadne Sladea.

— Nemojte me izazivati, Houstone — reče Slade. — Vrlo dobro znam da ste sinoć vodili napad na poštansku kočiju. Međutim, isto tako vrlo dobro znam da imate ovdje na raspolaganju nekoliko ljudi koji će se i zakleti — ako to bude potrebno — da ste sve vrijeme »bili u gradu«. No mene time ne

možete uvjeriti. Sada odlazim, ali čim budem mogao dokazati da ste napali kočiju, vratit ću se u grad i pobrinuti se da zakon dobije ponovo svoju vrijednost u ovome gnijezdu. Usput vas opominjem da se i ne pokušavate približiti »Lazy Y«.

Houstonov pogled postade lukav: — Takve stvari rado čujem, ali jedino kad ih izgovori vlasnik, a ne kakav bilo probisvijet — reče. Zatim se malo nakloni Cathy Curry. — Vrlo mi je žao što smo se sreli u takvim okolnostima, mis Curry — reče tobože dobrodušno — ali znajte, da su ljudi koji su linčovali vašeg oca stavljeni izvan zakona.

— Krasno — reče Cathy. — samo mi jedno ipak nije jasno. Nije mi jasno zašto niste poduzeli ama baš ništa da spriječite linčovanje?! — upita zajedljivo djevojka.

Houston slegnu ramenima:

— Držali su me u šahu s revolverima, gospođice, a bilo ih je otprilike tucet. Kakvu sam ja šansu mogao imati protiv toliko ljudi? Netko ih je nahuškao i ako pronađem, tko je to bio, tada...

— Ovo je jedan od tih lupeža — reče Slade i pokaza na Westona. — Prema glasinama koje se šire u gradu, on je vodio svjetinu i dobio uže.

— Ne znam. Možda i jest, samo što to nitko ne može dokazati — reče šerif. — A osim toga i vi sami imate već jednu smrt u Cross Buttesu na svojoj savjesti.

— Već ću ja dokaze pribaviti — odgovori Slade — a tada će i s vama biti gotovo. Razmislite malo o tome, Houstone!?

Houston približdi kao kreč, a onda mu se na licu pojavise crvene mrlje, dok su oči iskrile od bijesa. Međutim, uspio se svladati. — »Nije mudro prijetiti zakonu, Slade. No to ćemo uskoro i sami shvatiti — zatim se ponovo okrenu prema Cathy Curry: — Moj sukob s ovim čovjekom nema nikakve veze s mojim stavom prema vama, mis Curry. Sada, kad vaš otac više nije živ, neće vam biti lako, a možda vam neće biti čak ni moguće da upravljate rančom. Ako vam padne slučajno na pamet da ga prodate, vrlo ću vam rado ponuditi više nego pristo-

jnu svotu. Naravno, dobro razmisлите prije nego odlučite. Ovo na žalost nije zemlja za mladu ženu kao što ste vi. Savjetujem vam da se vratite na istok, kamo i pripadate i što prije zaboravite, i ovo mjesto, i sve nevolje koje ste ovdje pretrpjeli.

Cathy Curry se uspravi, a oči joj zablistaše: — Ja namjeravam voditi ranč isto onako kako ga je vodio moj otac — reče glasno. — Promijenit ću samo ponešto. Naime, moj je otac previše vjerovao nekim ljudima u svojoj blizini, dok ću ja biti opreznija, mnogo opreznija nego on i dobro ću promi-

sliti prije nego što koga priznam za svoga prijatelja.

— Nadam se da će se vaši prijatelji pokazati dostojnim vašeg povjerenja — odvratila to Houston, okrene se na peti i ode u svoj ured, zalupivši za sobom vratima. Slade ponovo uze Cathy ispod ruke i pođe u staju za iznajmljivanje.

Tamo posudiše kola i odvezoše se na ranč.

McCorg i momci jahali su za njima, ali malo straga, pazeći da ih netko ne napadne, ako bi Houston krenuo u potjeru. Međutim, zrakom se širio samo oblak prašine koji su sami podigli.

VIII

Weston pogleda divlje oko sebe.

— Do vruga, gdje je Slade? — istisne napokon.

— Napustio je grad — odgovori mu Houston s porugom u glasu — Uvijek sam vjerovao da ste sposobni izaći s njime nakraj i prebiti ga po kratku postupku. Čini se, međutim, da sam se gadno prevario. Zar ne, Westone?!

Weston obriše usta nadlanicom.

— Što to znači, Houstone? — upita. — Učinio sam sve što ste od mene zahtijevali. Pobrинуo sam se i za to da Cathy Curry nestane. Zašto ne obavljate sami svoje prljave poslove, kad već umijete tako pametno govoriti?!

— No, dobro, dobro, nemojte se uzrujavati — upadne brzo Houston — nema smisla da se sad prepiremo. Najprije moramo na svaki način spriječiti Sladea da nam ne bi poremetio planove. Čini se da je već nagovorio djevojku da ne proda ranč. Po svoj je prilici i ona tvrdoglava koliko joj je bio i otac... A ako je tako, nećemo je baš lako pridobiti za prodaju.

— Postoji još tisuću mogućnosti da je prisilimo — izjavi Weston bijesno. — Osim toga moram sa Sladeom izravnati još jedan posebni račun.

Houston ga oštro pogleda.

— Slade pripada meni — odgovori upozoravajući. — On je ustrijelio

Dana. Ako se želite osvetiti, izvolte, ali ga morate živog dopremiti k meni. Ostalo prepustite meni...

Weston pogleda u Houstona dugim pogledom, a zatim potvrdno kimnu. — U redu, ako tako želite. No ja svakako želim biti prisutan kad se vi budete »brinuli« o njemu.

— Dođite u moj ured — pozove ga Houston. — Moramo zajedno više nego dobro promisliti... Mislim da sebi više ne možemo priuštiti ni jednu jedinu pogrešku.

Ušavši u svoj ured, Houston se nasloni na писаći stol.

— Imate li kakvu ideju? — upita Westona. Weston počese bradu: — Mogu u svakom trenutku skupiti dvadesetak ljudi koji će jahati sa mnom sve do pakla ako to od njih zatražim. Predlažem da u mraku navalimo na »Lazy Y« te ga spalimo do temelja.

— Mislite da bi to išlo?! — upita Houston. — Mislim da oni računaju na takav napad pa će svakako postaviti izvidnice. Igubili bismo previše ljudi, a pitanje da li bismo uspjeli?!

— Možda ste u pravu, ali im zacijelo nije ni na kraj pameti da ćemo doći još danas — odgovori Weston. — Postoji jedna indijanska staza preko brda. Mogli bismo njome krenuti. Tako bismo stigli do »Lazy Y« malo prije izlaska sunca.

— Jeste li sigurni? — skoči Houston.
— Siguran? I više nego siguran!
— Onda naprijed! Skupite što prije svoje ljude! — nasmija se zlobno Houston i zadovoljno protrlja ruke

Nije prošlo ni dvadesetak minuta a već je dvanaestak ljudi tvrdih lica zajahalo konje i pojurilo iz grada. Prašina se poslije njih spuštala vrlo polagano. U Cross Buttesu zavlada ponovo mrtva tišina.

Weston je predvodio ljude. Jahali su u brda, sve dublje i dublje. Zemlja što se pred njima pružala bila je varljiva. Bilo je prostranih područja koji su bili gotovo ravni pa se čovjeku činilo kao da uopće ne jaše kroz brda. No poslije toga bi naišli na stijenje, gdje se nije uvijek mogla pronaći staza.

Sad su već bili visoko iznad doline i grad je ostao daleko za njima. Houston je već počeo sumnjati da li je točna Westonova tvrdnja da će stići prije svanuća do ranča.

Zatim ih staza povede nizbrdo i sad su jahali u sjeni vrhunaca visokih brda. Jahali su kroz nekakav tamnoplavi svijet u kojem se moglo tek naslućivati da sunce još uvijek sja, toliko je debeo bio krov od lišća i granja. Nisu čak znali ni da li je sunce već zašlo, a ono malo svjetla što je do njih dopiralo, kao da je već bilo svjetlo što ga sunce šalje iza horizonta. Napokon se ipak dočepaše kraja šume i ponovo se nadoše pod slobodnim nebom.

Weston podigne ruku naredivši svojoj pratnji da se zaustavi.

— Šta je, zašto smo stali? — upita Houston.

— Tamo dolje, malo iza mjesta gdje put zaokreće nalazi se granica »Lazy Y« — odgovori Weston. — Budemo li jahali ovako dalje, mogli bismo naletjeti na njihov logor, a tada bi moglo biti vraga.

— U redu. Otvorit ćemo svi zajedno oči širom. No jahat ćemo dalje.

Uski im potocić prepriječi put. Brzo nadoše gaz, potjeraše konje u vodu i izidoše na drugu obalu. Tu je zemlja bila sasvim drugačija pa su sad jahali ustalasnom travom po livadama.

Iz daljine začuše riku goveda. Houston pojaše sve dok nije ugledao stado

daleko na rubu doline. A zatim se brzo vrati i reče Westonu:

— Čini mi se da im je logor dolje, a to nam zaista ne smeta.

Weston malo promisli i zatim se složi s Houstonom, te potjera konja dalje. Sav se usredotočio na svoj plan. No ipak bi ga ponekad zaokupljala misao, da se možda nije prevario i da im Slade priprema zamku. No poslije toga bi nadošle druge ugodnije misli. Ta Slade, zacijelo, neće računati tako brzo s neprilikama. Zacijelo misli da će Houston ostati u gradu sve dok ne smisli kakav dobar plan. Osim toga, Slade ne zna za indijanski put preko brda, pa neće računati da bi netko mogao stići do ranča za svega četiri-pet sati.

To je Westona umirilo.

Sad su jahali uz rub doline da ih slučajno ne bi tko primijetio. Jednu su milju jahali uzbrdo, a zatim put oštro skrenu i povede ih kraj male šumice. Sad je bio sve širi i širi.

Houston postade oprezan, pojaše uz Westona i upita: — Koliko je još daleko do ranča?

— Otprilike milju — odgovori Weston. — Odmah iza onog brda. Drveće nam pruža izvrstan zaklon.

— U redu. Samo sad ćemo jahati mnogo polaganije. Ne želim da budemo na putu kada dođe Slade sa svojima. Napasti želim tek kad se potpuno smrači.

— U redu samo da ne čekamo predugo.

Weston usput protrlja bradu na način koji je mnogo govorio.

— Čekat ćemo tako dugo, dok ja ne odredim šta ćemo — odgovori oštro Houston. — Ovdje ja zapovijedam a ne vi!

Weston se uspravi u sedlu a oči mu sijevnuše: — Zaboravili ste da su ovo moji ljudi — podsjeti ironično šerifa. — Ne vidim nikoga koga ste vi povel.

Houston duboko udahne. Trenutak mu je ruka zalebdjela nad drškom revolvera, a zatim je ponovo spusti i slegne ramenima.

— U redu, Westone. Neka bude. To su vaši ljudi. No ako se mi budemo sada prepirali nema nimalo nade da iznenadimo Sladea i otmemo djevojku!

Slade svuče košulju i napuni umivaonik vodom iz velikog vrča što je bio u kutu sobe. Za vrijeme pranja, osjećao je kako mu hladna voda gori na koži i oslobađa je prašine. Vožnja od grada do ranča trajala je dugo a sunce je pržilo skoro cijelim putem. Brada ga je još boljela od udaraca Cala Westona, a prsnula mu je i donja usnica.

Istresao je prašinu iz košulje, ponovo se obukao i prišao prozoru da uživa u zvjezdanom noćnom nebu. Cathy je inzistirala da se smjesti u stražnju sobu, onu u kojoj je otac prebivao. Ostali su bili u spavaonici. Slade otvori prozor i duboku udahnu mirisan zrak. Bio je uznemiren i nikako se nije uspijevao osloboditi toga osjećaja. Smota cigaretu i osloni se na zid uz prozor. Sada se prvi put nakon nekoliko dana ponovo sjetio zašto je došao u ovaj kraj. Dobio je određen zadatak. On će, doduše, učiniti sve što je potrebno da pomogne Cathy, ali mora obaviti i zadatak što mu ga je povjerio guverner. Jedan od braće Houston bio je mrtav, ali je drugi još uvijek živio, i to onaj opasniji.

Slade pogleda zamišljeno kroz prozor. U taj tren iziđe jedan čovjek iz spavaonice i Slade pogleda za njim. Kako li bi lijep mogao biti ovaj ranč, pomisli usput. Tu nije ništa potrebno nego sposoban muškarac koji će ga voditi nekoliko godina tako da bi se stoka mogla utoviti. Bilo je ovdje mnogo loših godina — godina u toku kojih se nad cijelim područjem osjećao miris baruta, a surovi i sebični ljudi pretvorili bogate livade u pravi pravcati pakao. Bile su to godine kad ljudski život nije mnogo vrijedio, pa su ljudi umirali brže nego...

Gle, nešto se pomaklo na rubu njegova vidnog polja. Najprije nije znao o čemu se radi. Bila je to samo nejasna sjena u blizini dugačkog sjenika. Zatim iznenada ugleda plamičak i prepozna jednoga od ljudi što su nosili baklje. Bio je Houston.

Slade dogradi svoj opasač s revolverima, pričvrsti oko bokova, navuče kaput i potrči napolje vičući na uzbunu.

Odmah se otvoriše vrata Cathyne sobe. Na njima se pojavi ona. Dugačka joj je kosa bila spuštena, ona samo umotana u laki kućni ogrtač.

— Šta se dogodilo, Frank?

— Houston i njegovi ljudi! — viknu Slade bijesno. — Kod sjenika su i imaju u rukama baklje. Namjeravaju zapaliti ranč! Moramo ih spriječiti!

Slade potrči mimo nje te trgnu revolver kad je stigao do vrata. Tada naglo otvori vrata, sagnu se i opali na napadače. Jasno je čuo Houstonov glas, koji je dijello zapovijedi svojim ljudima i divlje lamatao rukama.

Na drugoj strani dvorišta istrčase neki kauboji iz svoje nastambe, kad su napadači počeli pucati na njihovu zgradu. McCorg nije bio među njima. Kauboji su trčali prema glavnoj zgradi ranča, napola sagnuti, koristeći svaki i najmanji zaklon samo da protivnicima ne posluže kao dobar cilj.

Slade ih zaštitio svojom vatrom, dok je djevojka za njegovim leđima brzo pogasila sva svjetla, pa je začas sve obavila neprozirna tama.

— Jeste li možda vidjeli Slade, tko nas to napada? — upita tiho jedan.

— Naravno da sam vidio! Houstona sam prepoznao, on je sigurno među njima. Inače pretpostavljam da je to Weston sa svojim ljudima.

— No kako su, do vraga, mogli stići tako brzo? Ta bili su još u gradu, kad smo mi odjahali. A mogao bih se zakleti da nas nisu progonili!

— Vjerojatno su krenuli nekim drugim putem preko brda koji nama nije poznat — reče Slade, a zatim odmah nanišani i opali na dva čovjeka koji su s nasmoljenim bakljama trčali prema kaubojskoj nastambi. Jedan od njih zaglavinja, kad ga je sustigao metak i zatim se sruši. Baklja pade kraj njega, izgori dokraja i ugasi se.

Sjenik je gorio. Slade je bespomoćno škrgutao zubima, kad je vidio kako je plamen visoko suknuo. A bilo mu je i jasno da tu više nema nikakve pomoći. Nitko to više ne bi mogao ugasi.

Nedaleko fjuknu metak iz vinčesterke. Jedan od ljudi što su bili kod sjenika kriknu i pade. Slade se osvrnu,

ugleda blijedo djevojčino lice na otvorenu prozoru i cijev puške.

— Smjesta unutra, Cathy! — viknu Slade. — Želite li dobiti metak u glavu!

— Ako vi i moji ljudi — odgovorila je — mogu riskirati živote za obranu mog ranča od ovih lupeža, onda to valja smijem i ja. Napokon, to je moja kuća i imam puno pravo da je branim...

Slade je vrlo dobro znao da nema nikakva smisla da joj proturiječi. Okrenu se ljudima koji su ležali u zaklonu iza verande. — Moramo izići i potjerati lupeže. Prije nećemo moći ugasiti vatru. Ne učinimo li to, mogao bi vjetar i do nas prebaciti kakvu iskru, a drvo je suho kao suha slama.

— To neće biti lako — progunda jedan crnokosi bradonja. — Njih je barem tucet, a svi imaju dobar zaklon. Postrijeljat će nas kao zečeve ako ih izravno napadnemo.

Ponovno zazviždaše meci. Kugle su jedna drugu sustizale u zraku, zabijale se u kućne zidove i otkidale iverje. Slade ugleda plamen na cijevi na drugoj strani dvorišta a zatim se malo pridigne i odšulja do ruba verande. Tamo malo pričekao ne mareći za metke koji su oko njega fjukali i svaki čas udarali o zid negdje u njegovoj blizini. Zatim duboku udahnu zrak i spusti se s verande na tlo. Tada se počeo privlačiti kao zmija valovu za vodu, zapravo golemu drvenom koritu. Tu ostade ležati neko vrijeme. Činilo se da se sva neprijateljska vatra usredotočila na njega, a voda bi ga svaki

puta poprskala kad bi koji metak pogodio korito.

Meci su sve oštrije i češće bubnjali. Slade je ležao ispružen na tlu, dok je svud oko njega bjesnjela smrt. Praskanje vatre orilo mu je u ušima, a sjajan bljesak vatre rastjerao je sve sjene s dvorišta.

Pri ovakvoj svjetlosti bilo je gotovo nemoguće načiniti i najmanji pokret, a da te nitko ne vidi. No isto tako nije imalo smisla dugo ovdje ležati. On se okrenu i dade znak svojim ljudima na verandi da ga zaštite vatrom. Zatim se malo pridigne i provjeri još jednom svoj revolver. Iza njega zviždali su meci i on ugleda kako su dva čovjeka zaglavinjala na vratima sjenika kad su ih pogodili meci. U taj tren skoči na noge i potrči dašćući. Ponovno zazviždaše meci od sjenika i koral, a kugle su zasipale tlo desno i lijevo od njega. Nešto mu oprži ruku kao užareno željezo, no na svu sreću, upravo u tom trenutku dopre do gomile drva što je bila udaljena najviše deset metara od zapaljenog sjenika. Odmah je potražio zaklon iza tih drva.

Napadači su trčali naokolo sa zapaljenim bakljama u rukama. Sladeu se gotovo sledi krv u žilama kad ugleda kako šest ljudi gura kola prepuna sijena na malu uzvišicu što je bila neposredno iza glavne zgrade ranča. Namjeravali su zapaliti voz sa sijenom i pustiti ga da se otkotrlja na glavnu zgradu. Čim bi se kola sudarila s verandom, preostalo bi braniteljima ili da pobjegnu van gdje su ih očekivali napadači, ili da izgore u zgradi...

IX

Sekunde su se vukle polagano kao sati. Slade je ostao u svome zaklonu. Bilo mu je jasno da ih mora spriječiti da to ne ostvare. Već su se približavala dva čovjeka s bakljama. Slade nanišan, opal i jedan pade kao pokošen.

Jedan metak udari svega nekoliko centimetara iznad Sladeove glave i zabije se u drvo. Slade je promatrao između cjepanica a onda ugleda neko-

liko ljudskih glava na samoj ogradi od bodljikave žice.

— Prekinite paljbu — odjednom zagrmí Houstonov glas. — Jeste li tamo, Slade?

Slade ostade u svome zaklonu. Nije htio odgovoriti, jer bi time napadačima pokazao gdje je...

— Znam da ste negdje ovdje, Slade. Čujte! Mi smo već pripremili kola sa

sijenom i možemo ih pustiti da se otkotrljaju prema vašoj zgradi kadgod zaželimo. Vi to ne možete spriječiti. Prema tome slušajte što ću vam reći. Zahtijevam da izidete s uzdignutim rukama, a mora izići i djevojka. Čim prepisete na mene ranč i zemlju, pustit ću vas da odete kamo kod želite. Što se tiče vas osobno, s vama imam još jedan posebni računčić. Međutim, jamčim vam da ćete imati pošteno suđenje.

— Ne vjerujem ja tebi ni jednu jedinu riječ — misljaše Slade. — Čim bih napustio svoj zaklon, tvoji bi me ljudi odstrijelili kao zeca, a tad je ranč tvoj.

— Brojit ću do deset, Slade — izdere se Houston — a zatim ćemo gurnuti kola.

Slade stisnu usta. Kroz jednu je pukotinu gledao kako je crveni odsjaj prekrrio cijelo dvorište, pa je pokušao otkriti gdje se sakrio taj prokletnik. Možda bi se napadači povukli da mu uspije ubiti Houstona. Na kraju krajeva, to ipak nije bila njihova borba.

— Jedan, dva, tri.. — počeo Houston jednolično brojiti.

Slade ga ponovo pokuša otkriti, ali sve dok je vatra tako snažno praskala nije bilo nikakve nade da će u tome uspjeti. Izvukao se malo iz zaklona. Sada je vidio malu grupu ljudi što su stajali uz kola puna sijena. U međuvremenu stigli su do najvišeg dijela uzvišice i bilo je dovoljno da ih samo gurnu pa da polete prema glavnoj zgradi. Pogledao je prema kaubojskoj spavaonici. Plamen je upravo počeo zahvaćati dovratke. U to prepozna visok stas McCorga u pozadini. Slade pogleda bolje i vidje da taj nešto drži u ruci. U to se ta stvar počeo žariti i bacati iskre. Odmah zatim uzdigne McCorg ruku i baci tu stvar svom snagom prema kolima.

Dijelić sekunde prije nego što je Houston nabrojio »deset« pade zapaljenu dinamit ispred kola, otkotrlja se ispod njih i prasnu bučno da je paralo uši.

Slade se neposredno prije eksplozije bacio na tlo i začepio uši. Komadići razorenih kola poletješe na sve strane, a neki padoše i na njega. Jedan ga komad čak pogodi u rame. Kad je po-

novno digao glavu, jedva da je što ostalo od kola i ljudi što su bili oko njih. Houston i Weston su jedva zadržavali ljude da se u panici ne razbježe na sve strane.

Sada se list okrenuo.

McCorg je trgnuo pištolj iza pasa i gađao kao na strelištu u ljude uz ogradu od bodljikave žice. Slade mu je upravo namjeravao doviknuti da se čuva jer predstavlja više nego izvrstan cilj, kad McCorg već zaglavinja. Pogodio ga je Houston.

Slade poleti naprijed, ali je već Houston zajedno s ostalim ljudima protrčao kroz koral. Bili su opsjednuti samo jednom misli: što se prije dočepati svojih konja i pobjeći prije nego što bude kasno.

Slade skoči i potrči. Iza sebe čuo je viku ostalih pripadnika »Lazy Y« kako jure za njim.

Houston opali na nj, ali promaši. Cijev njegova revolvera sijevnu u tami. Zatim se Houston ponovno okrenu i nastavi bježati... Nije više imao volje da igra ulogu junačine, jer ga je već velika većina njegovih ljudi napustila...

— Zaustavite Houstona i ostale! — viknu Slade. — Ja ću izvući McCorga.

Protrčao je mimo korala ne obazirući se na topot kopita uznemirenih konja. Već je vidio nepokretno tijelo nesretnog McCorga kako leži među dovratcima, kad jedna goruća greda pade s krova točno između njih dvojice.

Slade brzo gurnu svoj kolt u futrolu i skoči u jednom skoku preko zapaljene grede. A zatim kleknu uz ranjenika.

Dim ga je gušio u grlu, pekao oči tako da je od suza jedva šta vidio. Pokuša zaustaviti dah i oprezno, koliko je moguće, prebaciti ranjenika preko ramena. Nije mogao ustanoviti gdje je McCorg ranjen. Jedino je pod rukama osjećao krv kroz košulju. Plamen i jezičci bili su sada toliko blizu, pa je prijetilo da će ih dim ugušiti. Osjećao je kako ga napušta snaga. U ušima mu je bubnjalo, a praskanje lakome vatre dolazilo sve bliže i bliže. Vatra se počelo širila. Za samo nekoliko minuta pretvorit će se kaubojska spavaonica u svoj svojoj dužini u pra-

vi pravcati pakao. A tada više neće moći pobjeći.

Slade se sagnu i uspravi naglo McCorga. Znao je vrlo dobro što to znači, ako je ranjen negdje oko srca ili u pluća. No to je jedino mogao učiniti. McCorg je bio težak i Slade ga je jedva vukao. Ipak je nekako krenuo prema izlazu iz spavaonice.

Plameni jezici postadoše između njih dvojice i slobode naoko nepremostiva barijera. Ništa se kroz nju nije moglo vidjeti, no jedan ga je unutrašnji glas neprekidno uvjeravao da će biti sve dobro samo ako se nađe s druge strane plamene barijere. Napolju će ponovo moći disati.

Načas se činilo da će pasti da se više nikad ne dignu. No u posljednjem trenutku udahnu duboko, ali su se pluća napunila više dimom negoli zrakom. Žnoj mu poteče niz čelo i zaslijepi ga. Ipak, glavinjao je pod teretom McCorgova tijela dalje.

Osjetio je kako mu plameni jezičci ližu noge. Pričinilo mu se da mu noge stoje usred plamena, i da hoda po pravoj pravcatoj žeravici. Nikad neće uspjeti. Ovo što je sada odlučio izvesti, jednostavno se nije moglo podnijeti. No ako ne uspije u nekoliko idućih sekundi, ponestat će mu snage da izvuče i samoga sebe a kamoli još i McCorga.

Očajan teturao je dalje. Činilo mu se da je plamen svuda i da mu već pokušava dohvatiti i lice. Cijeli mu je svijet postao jedno jedinstveno plameno more.

Bacio se nasumce prema okviru vrata i osjetio kako je drveni prag zadržao pod njegovom težinom. A zatim se našao napolju i svega ga je obuzela prekrasna hladnoća. Ljudi mu oduzeše McCorga. U tom se trenutku on slomi i pade, nesposoban da se pomakne.

Ni minuta nije prošla, kadli se sruši krov i novi plameni jezici jurnuše prema nebu. Na svu sreću, kaubojska zgrada bila je sjeverno od glavne zgrade ranča pa je vjetar nosio iskre mimo nje.

Slade prisili sam sebe da diše te širom otvori oči. Sada su se hici čuli još samo u daljini kao pratnja praskanju vatre. Teškom se mukom uspravi.

U to dotrči Cathy Curry i zgrabi ga ispod ruke. Glas joj je zvučao zabrinuto kad ga je upitala da li je ranjen?

On se stresu od jeze, a zatim zaklima glavom. — Zapravo, moram priznati da sam se i bolje osjećao nego što se osjećam sada — reče s usiljenim smiješkom. — Mislim međutim, da mi ništa ne nedostaje. A kako je McCorgu? Bilo mu je vrlo loše!?

— Dovest ćemo doktora iz Cross Buttesa da ga pregleda — odgovori Cathy. — Teško je ranjen, no vi ste mu spasili barem život.

Dva se čovjeka vratiše s puta. Strpali su svoje koltove u futrole i zagledali se u Sladea... — Gotovo smo ih sve udesili — reče Hank Silver — ostali su se uspjeli dočepati konja i više ih ne možemo stići.

Slade se složi i upita:

— A šta je s Houstonom i Westonom?

Silver slegnu ramenima — Mislim da su pobjegli — odgovori a glas mu je zvučao razočarano.

— Ako ništa drugo, a ono smo ih uspjeli protjerati i spasiti ranč — reče Cathy, stojeći kraj Sladea i promatrajući pustoš što su je napravili banditi.

— Napravili su mnogo štete — reče Slade.

Bol na ruci ga podsjeti da ga je malo prije okrznuo metak. Kaput mu je bio poderan, a rana krvarila.

U tom ga trenu pogleda Cathy i primijeti tamnu mrlju krvi. Smjesta povede Sladea u kuću. — Pogledajte malo unaokolo, Hank — doviknu — da nije još gdje zaostao koji Westonov čovjek?!

Zatim zatvori za sobom vrata i donese malu kadu s vodom.

— Sjedite Slade, da to operem!

— Hajde, pustite, ta to je samo ogrebotina — reče on. — To nema smisla ni spominjati. McCorg je teže ranjen, a vi sada s mojom ogrebotinom gubite vrijeme.

— Što se moglo učiniti za McCorga, to se učinilo i više ne možemo bogzna šta uraditi dok ne dođe liječnik — odgovori ona ozbiljno. — A on ne može stići prije jutra.

Slade kimnu i sjedne. Zasukao je rukav i pogledao. Rana nije bila teš-

ka, pa čak ni ozbiljna, iako je metak prošao tik uz kost. No rana je mnogo krvavila i Cathy je oprezno oprala. Rana je još uvijek malo krvavila, ali Cathy se razumijela u stavljanje zavoja.

Nakon kratka vremena upita gotovo ravnodušno: — A šta namjeravate sada učiniti? Namjeravate li odjahati u grad i izazvati Houstona?

— Upravo sam na to pomišljao — prizna Slade.

— To sam i mislila — reče Cathy i pogleda ga u oči. — Ne činite to! On upravo čeka da vi dođete u grad i da ga izazovete. Sve dok je u Cross Buttesu, on je siguran. Toga je i on svjestan. Tamo on ima svoje prijatelje, pa vas može dati ustrijeliti i s leđa, prije nego što vi i shvatite, što se oko vas događa. On se želi osvetiti za smrt svojega brata.

— Dan Houston nije htio drugačije — reče Slade ledeno. — Uostalom, šta vi predlažete da učinim? Treba li da ostanem ovdje i krijem se iza ženskih sukanja? I čekam da jednog dana dođe Houston i »obere« me kao zrelu krušku? Nakon ovoga što se večeras dogodilo, on se zacijelo više neće ovdje pojaviti. Osim toga, zacijelo više neće pridobiti ni jednog jedinog čovjeka koji bi pošao s njime ovamo.

— Nadaймо se da je tako. Noćas smo ovdje mnogo izgubili. No moram biti sretan, što nije prošlo i gore. Sjenik i kaubojska spavaonica mogu se ponovo sagraditi. Da su spalili samu glavnu zgradu, to bi bio mnogo teži udarac.

— Za to morate zapaliti debelu svijetlu McCorgu. Bila je to izvrсна ideja baciti dinamičnom kola u zrak.

Nešto poslije deset sati stigao je su-tradan i liječnik iz Cross Buttesa. Zauzvatio je jednoglasno ispred kuće i izvuкао se teškom mukom ukočenih nogu. Kad se Cathy pojavila na verandi, on reče zamišljeno: — Čini se da ste ovdje imali prilično neprilika, mis Cathy. Ponešto sam čuo o tome i u gradu. Čini se da je ovaj put Houston mislio ozbiljno.

Cathy se nasmiješi ledeno. — No, kao što vidite, nije mu se posrećilo. Sjenik i kaubojsku spavaonicu lako ćemo

ponovno sagraditi, no on je izgubio gomilu ljudi. Stoga sumnjam da će još jednom pokušati...

— Možda i neće — složi se doktor, a zatim se popne na verandu. — Želio bih da me sada odvedete do mog pacijenta. Kao što sam čuo, prilično je teško ranjen.

Cathy ga povede u spavaonicu i otvori vrata. Uz krevet je sjedio Slade, koji ga pozdravi glavom kad ga ugleda.

— Drago mi je što ste došli, doktore — reče Slade. — Izgubio je more krvi, prije nego što smo mogli doprijeti do njega i pomoći mu koliko smo mogli.

— U redu, a sad me pustite da pogledam — reče doktor, stavi svoju torbu uz krevet i otkopča ranjeniku košulju. Čovjek je morao vrlo pažljivo gledati u McCorgu, ako je htio biti siguran da li je živ ili mrtav. Lice mu je, naime, bilo blijedo kao kređa, a usnice nezdrave modre boje.

Doktor kimnu:

— Da, izgubio je mnogo krvi — promrmlja kao za sebe — a osim toga, čini se, da je dobio metak u pluća. Moram svakako izvaditi metak! Sva sreća što nije pri svijesti. No u slučaju da se probudi, morat ćete ga nekako spriječiti da se ne bi pomaknuo. Upozoravam da neće biti lako.

— Već ću nekako izaći s njim na kraj, doktore — reče Slade.

— U redu. A sada, možete li mi nabaviti vrele vode, mis Curry? — tu se okrenu djevojci koja odmah kimnu da može i nestade iz sobe.

Kad su izašli napolje, upita Slade: — Ima li kakve nade, doktore?

Liječnik stisnu usnice i malo porazmisli. A zatim reče tiho: — Gotovo nikakve. Ja sam već liječio mnoge ljude s metkom kroz pluća. I izliječio. No ovaj je izgubio nevjerovatno mnogo krvi.

— Učinite, molim vas, za nj sve što-god možete!

— Naravno da hoću...

U to se vrati i Cathy s pogolemom zdjelom punom vrele vode, a zatim donese nekoliko komada čistih rubaca i stavi ih kraj liječnikove torbe.

— Izvršno — promrmlja doktor, pa izvađi dugu usku sondu iz džepa i

baci u vrelu vodu. Zatim svuče kaput i visoko zavrne rukave na košulji.

— A sad, budite spremni na sve... — reče Sladeu. — I ni po koju mu cijenu ne dopustite da se makne...

Slade kimnu i postavi se iza McCorga i stavi mu ruke na ramena. Nije ga pritiskivao, samo je bio spreman da čvrsto zgrabi, ako bi se ovaj pokušao istrgnuti i pomaknuti... Bio je to gadan posao, to traženje metka u tijelu, kugle koja se negdje skrila u mesu i prijeti da će na kraju ipak ubiti onoga koga je pogodila, ako je netko ne izvadi. Na svu sreću, McCorg je osjetio bol tek kad je metak bio gotovo već izvađen. Uzdahnuo je duboko, zastenjao i naglo otvorio oči. Tada se počeo micati i to ne slabo, kako je Slade očekivao, nego snagom očajnika, tako da je Slade imao muke dok ga je svladao. Tek kad je liječnik izvadio sondu i zajedno s njome komadić metala koji je bacio na stol, mogao se Slade opustiti.

— Pogledajte kako je malen i kako nevino izgleda — reče liječnik — a ipak taj mali komadić olova izaziva velike nevolje, a može izazvati čak i smrt — Govoreći to, liječnik odsuče rukav i nastavi: — Često upravo ovakve male stvari prave najteže neprilike.

Slade se zagleda u njega: — Šta ste htjeli reći, doktore?

Liječnik ga pogleda sa strane i žmirnu očima. — Znaite, vidio sam više žrtava revolveraških dvoboja nego što vi možete i zamisliti — reče polagano. — I stekao sam dojam da je od svih tih borbi, samo malen broj a možda i ni jedna, bio uopće potreban. Sve su one nastale kao posljedica sitnih, beznačajnih povoda, a ipak su zbog toga umirali ljudi. Mi ovdje na zapadu pokušavamo organizirati pristojnu zemlju, zemlju na kojoj će živjeti pristojni i vrijedni ljudi. Međutim, na žalost, ima još uvijek ljudi izvan zakona koji pokušavaju zaustaviti napredak. A što je najgluplje, u tome ne mogu uspjeti. Oni to mogu samo odgovoriti, ali na kraju uvijek pobijede red i zakon.

— A najlude je kod cijele stvari, da čovjeka koji se ne brani, jednostavno

ustrijele kao bijesna psa — doda Slade.

Liječnik kimnu u znak slaganja, a zatim se zagleda u Sladea, kao da mu želi još nešto reći. Napokon pokaže glavom zavoj na Sladeovoj ruci i upita: — A što je ovo?

— Obična ogrebotina. Cathy ju je previla po svim pravilima medicinske vještine.

— Aha! — kimnu liječnik, a potom nastavi: — Ja vas ne razumijem, Slade! Vidio sam već mnogo ljudi što su došli u Cross Buttes. Neki su ovdje htjeli početi nov život. Takvi su dolazili kolima u karavanama. Drugi su pak htjeli izvući iz grada sve što su mogli, ne mareći mnogo da li će kome možda naškoditi. Vidio sam i čuvare zakona i revolveraše, trgovce i profesionalne kartaše. Međutim, vi ne pripadate ni jednoj od tih kategorija i zbog toga sebi razbijam glavu, tko ste vi zapravo i šta ovdje tražite?

— Možda ja zaista ne pripadam ovima koje ste spomenuli — reče Slade slabo se nasmiješivši.

— Možda — složi se doktor. — No vi izvrsno rukujete revolverima i imate dovoljno hrabrosti da se suprotstavite zločincima kao što su Houston i Weston. Možda ste čovjek zakona. Samo, vi ne nosite zvijezdu!

Slade uzdigne obrve. — Ja samo pokušavam osvetiti smrt svoga prijatelja i pomoći njegovoj kćeri da može zadržati ranč.

— Taj ste posao dobro obavili — odgovori liječnik, a zatim izvuče iz džepa lulu i dobro je nabije duhanom: — Usprkos tome, imam dojam da se iza vaših postupaka krije i nešto više od onoga što ste spomenuli. Duboko sam uvjeren da ćete u Cross Buttesu izazvati još mnogo neprilika i nevolja.

— Učinit ću sve što mogu da do toga ne dođe — reče Slade. — No to ovisi i o tome kako će se drugi vladati.

Liječnik se znatiželjno zagleda u Sladeovo lice i činilo se da je skovao pravi odgovor. Na kraju ipak reče samo: — Ja ću još malo razgovarati s mis Cathy prije nego odem. Zbogom, mister Slade.

Kad je liječnik otišao s ranča, Slade se uputi koralu, pozove zviždukom svoga konja i osedla ga.

Cathy se odmah pojavi iz kuće i pođe k njemu. — Kamo namjeravate, Slade? — upita ozbiljno.

— Moram obaviti još neke stvari — odgovori Slade — Mislim da je upravo ovo pravi čas.

— Namjeravate odjahati u grad i izazvati Houstona i Westona? Zar ne? — glas joj je zvučao kao da ga zbog nečega optužuje i on je pogleda začuđeno. Na trenutak mu se učinila bespomoćna i sva izgubljena. — Zar ne vidite da ste meni potrebni ovdje, Frank? Ubit će vas, čim uđete u grad. Možda su čak postavili i zasjede na putu u grad, koje vas neće ni pustiti u Cross Buttes. Houston vas želi maknuti s puta i sasvim mu je svejedno kako će se to dogoditi. Ako u tome uspije, šta ću ja onda?! McCorg leži u krevetu teško ranjen.

— Cathy — reče Slade, uhvati je za ruku i drugom rukom joj malo podignu bradu — postoje na svijetu stvari, koje muškarac mora učiniti, iako često ne može objasniti razloge zbog kojih to mora učiniti. Morate jednostavno imati u mene povjerenja. Možete li to shvatiti?

Usne su joj drhtale. — Naravno da mogu. Ali... budite oprezni. Houston je prepreden đavo. On neće ni pred čime ustuknuti, samo da bi vas ubio.

Časak je razmišljao o onome što mu je rekla i na tren joj je htio čak i odgovoriti, no nije mogao. Zbog toga sko-

či u sedlo i reče: — Čini mi se da znam kako valja postupati s Houstonom. On pripada među one koji svoje priljave poslove ne obavljaju sami, nego ih prepustaju drugima da obave umjesto njih. On mi se nikad neće htjeti suprotstaviti kao muškarac. Kao i njegov brat, on će čekati negdje u zasjedi, dok mi se ne nađe iza leđa. Tvor kao što je on ne umije drugačije, ne može izmisliti ništa novo.

— Upravo zbog toga i jest opasan — reče Cathy. — Osim toga zacijelo je u gradu još i Cal Weston, gdje se oporavlja od poraza. Momčad mu je prepolovljena. Sada bismo ga mogli napasti i po svoj prilici i pobijediti.

— Samo što vi to nećete učiniti — odgovori on polagano i pogleda je značajno u oči.

— Zašto ne? — odvrati ona. — On je ubio moga oca. Možete vi i tisuću puta ponoviti da mu je to Houston naredio, ipak je on bio taj kojega smo smatrali prijateljem, a koji se okrenuo protiv nas i htio nas uništiti. Želim da on za taj zločin bude primjereno kažnjen.

On je pogleda i osjeti kako je Cathy djevojka snažne volje. I prvi put osjeti strah da bi se mogla zaletjeti i učiniti nešto nepromišljeno samo zbog toga da Cal Weston plati za svoj zločin.

Tada je pogleda dugim pogledom, podbode konja i odjaše iz dvorišta.

X

Slade potjera konja isušanim koritom male rječice. Prepustio mu je na volju da ide kuda želi, jer je znao da će sam najlakše naći put preko izdajničkog kamenja koje je blistalo bjelinom na žarku suncu. Svaki bi se tren okrenuo da vidi ne progoni li ga tko.

Bilo je sasvim moguće, da je Houston ostavio preostale Westonove momke negdje u grmlju nedaleko od ranča »Lazy Y« da napadnu čim se tko pojavi. Međutim, nigdje ni traga bilo kakvim progoniteljima. Nije to baš mnogo značilo, jer Slade nije mogao baš previ-

še vidjeti. Bilo je odviše grmlja unakolo. Međutim, nigdje nije opazio ni najmanji oblačak prašine, a to je značilo da progonitelji, ako ih uopće ima, ne jašu odviše brzo.

Oko podne Slade se odmori uz mali brzi potočić što mu je prepriječio put. Konja je pustio da pase sočnu travu uz njegove obale. Vatru nije naložio, jer je bio preblizu puta. Jeo je suho meso i zalijevao hladnom vodom iz potoka da ga lakše proguta.

Na kraju ispuši još i jednu cigaretu i baci se u sedlo. Sada je jahao bez

žurbe i još jedanput razmišljao o svim mogućnostima koje mu stoje na raspolaganju, da slučajno što ne pogriješi kad stigne u grad.

Još jedanput se sjetio djevojačinih riječi i shvatio koliko su istinite. Houston je zaista bio prepređen i hladnokrvan momak, koji je uvijek prepustao svoje prijave poslove da ih drugi obave. Prema tome neće biti nimalo lako do njega doprijeti...

Sada je Sladea sa svih strana opkoljavala omorikova šumica. Grane su joj se spuštale Sladeu gotovo do ramena, tako da je ponekad morao saginjati glavu. Svuda je vladala duboka tišina, samo je kucanje udaljene žune odavalo da i ovdje ima života.

Sat kasnije stigao je do jednog uskog prijevoja. Ispod njega spuštala se nekakva stara staza koja se pod sjajnim suncem doimala kao kakva siva brazgotina. Slade se zaustavi, pritegne uzde i pogleda unaokolo. Zatim stisnu oči, skoči sa sedla i pođe naprijed.

Odmah ispod sebe spazi staru rasklimanu kolibu ravna krova. Očito ju je nekad davno sagradio kakav kopač zlata i zatim napustio. Bio je tu i mali zaravanak, ograđen koljem, ali je nekoliko kolaca bilo srušeno. Blizu je stajalo nekoliko drveća, a jedno odmah uz samu kuću.

Nakon duljeg promatranja ustanovi da je netko već prilično davno bio za bio sjekiru u to drvo. Naime, ostricu joj je već potpuno prekrila rđa. Šta se desilo s nekadašnjim vlasnikom kolibe, nije bilo moguće ustanoviti. U svakom slučaju, sada koliba nije bila prazna! Pred njom je stajalo privezano šest konja i potpuno su se jasno mogli razabrati ljudski tragovi u prašini... Sagnuo se i promatrao unaokolo uvježbanim očima predstavnika zakona. Ovi su konji zacijelo pripadali ljudima s Westonova ranča, iako Slade nije mogao s te daljine prepoznati žigove. No vlasnika konja nigdje ni od korova. Mora da su u samoj kolibi.

Trenutak je ovako sagnut čekao i razmišljao. Na kraju odlučio da riskira. Možda je to bila jedinstvena prilika da te ljude iznenadi i uhvati.

Oprezno se spuštao strmim obronkom, nastojeći da ne diže buku i slu-

čajno ne upozori na sebe ljude u kolibi.

U kolibi je vladala grobna tišina. Iako se jednom prilikom teškom mukom zaustavio držeći se korijenja što je ogoljelo stršilo između kamenja i zemlje, ipak nije čuo ni glaska. To je odmah primijetio. Čovjek koji je sav svoj život proveo na granici i sve vrijeme živio u napetoj atmosferi, odmah je znao kakvo raspoloženje vlada na nekom mjestu u prilikama kakve su ovdje vladale. Nigdje nije letjela ni jedna jedina ptica, na temelju čega bi mogao zaključiti da ju je netko u toku nekoliko posljednjih minuta prestrašio svojim kretanjem. A to je bilo nešto što je Sladeu posebno zanimljivo.

Nakon pet minuta stigao je do podnožja klisure, pričekao trenutak sagnut da vrati dah, a zatim se počeo dalje šuljati. Oštrim pogledom pretražio je sve sjene što su se rasprostirale oko kolibe, a pogleda pažljivo i šupu što se doslovce prilijepila uz kolibu sa stražnje strane. Ovdje se krila opasnost. Osjećao ju je svud oko sebe.

Slade izvuče kolt iza pasa, prošulja se oko kolibe i približi šupi sa stražnje strane. Očito je ovdje ne tako davno stajao kakav konj ili mazga. Na tlu su još uvijek ležali ostaci sijena a u zraku osjećao miris mokraće i izmeta. Najprije se uvjerio da u šupi nema nikoga kao i da nitko nije ni dirnuo prašinu pred ulazom u šupu. Ogledao se na sve strane u samoj šupi, tražeći instinktivno ne postoji li još koji drugi ulaz, odnosno izlaz ako bi ga tko slučajno sada ovdje napao. Nije ga bilo. Šupa je bila sagrađena uz samu stijen, a tamo nije bilo dovoljno mjesta ni da se provuče obična mačka a kamoli odrastao čovjek.

Vratio se ulazu i promatrao stisnutih očiju sve što se odavde moglo vidjeti. Zatim kleknu i pokuša čuti što govore ljudi u kolibi. Sada su, naime, bili od njega udaljeni najviše tri metra.

Najprije je čuo tiho pomicanje konja ispred kolibe, a zatim začu i mrmljanje ljudi i kimnu sam sebi zadovoljno.

Osvi se i krenu dalje. Kolt je još uvijek držao u ruci spreman da opali u svakom trenutku. Kad je stigao do

stražnjih vrata, vidje da su napola otvorena i nehotice se na tren nasloni na drvenu stijenu.

Sada je čuo i Houstonov glas: — On će zacijelo naići ovuda. Mora doći ovamo, Westone; ako želi u grad.

— Ali, kako vam je uopće palo na pamet da će on pojahati u grad? Bio bi prokleta budala, kad bi to učinio. Ta on dobro zna da ćemo ga tamo dočekati i da neće imati nikakve nade da se izvuče živ.

— Ja znam, na kakav način taj čovjek misli — odgovori Chuck Houston i Slade začu kako je zaškripao neki stolac kao da je netko ustao.

— Velim vam, moramo čekati još svega sat i tada će on biti tu. A kad se on ovdje pojavi, mi ćemo biti spremni.

— Nadam se da ste u pravu, Houstone. Ako niste, samo smo uzalud potratili vrijeme — Westonov je glas zvučao ogorčeno. — Čini se da ste zaboravili da smo noćas izgubili polovinu ljudi. A ja se nisam slagao s vašim tadašnjim planom.

Govorite kao da ste ljudi, čovječe! — progunda nezadovoljno Houston. — Imali smo jednostavno smolu da nas je netko otkrio prije vremena. Inače bismo ih napali u snu. Kuća bi se brzo pretvorila u prah i pepeo, a Slade bi ostao pod pougljenjenim ruševinama. Ovako...

— Ovako se pak našao ovdje — reče Slade upavši kroz vrata u, polumračnu kolibu. — Neka se nitko ne usudi posegnuti za revolverom. Inače bi me mogli zasvrnbjeti prsti i revolveri i nehotice opaliti. Povucite se malo natraške i držite ruke tako da ih ja mogu vidjeti.

Ljudi poslušajte. Samo jedan pogled u čovjeka na vratima bio je dovoljan da ih uvjeri da bi svaki pogrešni pokret mogao biti i posljednji.

— Griješite, Slade. I to jako — upozori ga Houston. — Upravo sam potpisao nalog za hapšenje protiv vas zbog umorstva. Budete li se ovako vladali, to gore po vas.

— Svoj nalog za hapšenje možete uokviriti i spremiti sebi za uspomenu — odvratila Slade. — Kad jednom obračunam s vama, neće više vrijediti ni

pišiva boba — glas mu je zvučao oštro i odrješito.

Nimalo vas se ne bojim, Slade — sikhnu Houston, držeći međutim ruke daleko od oružja — No oči su mu nemirno zvjeralale na sve strane po prostoriji. — Mi smo u premoći i toliko smo jaki da vi ne možete savršeno ništa učiniti. Čak ako i ustrijelite jednoga od nas, ostali će vas jednostavno zbrisati. Porazmislite malo i o tome.

— Već sam o tome razmislio, Houstone — odvratila Slade. — I znajte da dobro poznajem i vas i vama slične. Vi biste htjeli svoje ljude navući da me napadnu i nadate se da ćete stići povući revolver dok ću ja pucati u onoga koji nešto pokuša protiv mene. Ne bih vam savjetovao da na tome gradite svoj spas. Prvi pogrešni pokret bilo kojega od ovih ljudi i vi ćete dobiti metak u čelo.

Tu Slade zape svoj revolver, a škljocanje kokota zazvuči nekako neprirodno glasno.

Na Houstonovu širokom licu pojavi se strah. Ipak brzo nastavi: — I šta mislite, kako nas dugo možete ovdje ovako držati, Slade? Ako u gradu opaze da nas nema, organizirat će potjeru i poslati za nama. Osim toga, vrlo dobro znamo da ste sami krenuli s ranča »Lazy Y«. Prema tome se nitko neće zabrinuti, ako se ne vratite prije noći.

— Previše govorite, Houstone — odvratila Slade i zatim se iznenada okrenu Westonu. Rančer je u nj mrko zurio iz svoga kuta. — A što se vas tiče, Westone, nekako mi se čini da bi mis Curry vrlo rado opalila onaj hitac koji bi vas poslao na vječne poljane. Ne bi čak ni trenutak razmišljala. Naime, namjeravam vas izručiti mis Curry i njenim ljudima na »Lazy Y«. Cuo sam da ste se vrlo dobro slagali s Edom Curryem, pa oni zacijelo neće biti odviše nježni s njegovim ubojicom.

— Blefirate, Slade — reče Weston, proguta nevidljivi žganac i nervozno zirnu prema Sladeovu revolveru. — Osim toga ne raspolazete nikakvim dokazima što se zbivalo u Cross Buttesu kad je Curry bio obješen.

— Mislite? A ja sam pak duboko uvjeren da u Cross Buttesu ima mnogo građana, dobrih i poštenih, koji će mi

reći sve, apsolutno sve. čim ugledaju lisičine na Houstonovim rukama. Dovoljno će biti da budu sigurni da je propala vlast ovog zločinca i reći će sve. Bit će sretni što su se oslobodili ovakve klataži kao što ste vi.

Westonu se otegnu lice pa se okrenu prema Houstonu:

— Nitko me neće moći objesiti zbog onoga što sam učinio na vašu zapovijest, Houstone — reče uzdrhtalih usana. — Vašom je krivnjom izginulo pola mojih momaka i zatim...

— Začepite gubicu, budalo jedna — prekine ga šerif. — Zar ne vidite da činite upravo ono što Slade hoće? Ta njemu je najviše stalo da se međusobno posvadimo i optužujemo. Na taj će način dobiti dokaze koji su mu potrebni. Budemo li ostali složni i ne bude-mo li ništa govorili, ne može nam savršeno ništa.

— Ne bih se na to oslanjao na vašem mjestu, Houstone — upozori ga oštro Slade. Nemojte sebi umišljati da se ovdje možete vječno skrivati da nikad nitko ne sazna tko ste vi zapravo?

— Što opet time mislite reći? — upita Houston, ali mu je glas zazvučao vrlo sigurno, dok mu je lice dobilo izraz razdražene zvijeri. No odmah uspije ponovo navući masku na lice.

— Mislim reći da vas traže u više od pol tuceta država zbog umorstava i razbojstava. Mene su pak poslali ova-mo da napravim red. Ne nosim doduše zvijezdu, ali imam punomoć od samog guvernera koji ipak više vrijedi od vašeg naloga za hapšenje, što ste ga isisali iz prstiju — zatim pokaže na pojase s oružjem čitavoga društva: — A kad smo već kod toga, predložio bih vam da budete tako ljubazni i odložite svoje opasače s oružjem, osim ako netko od vas zaželi da odigra ulogu mrtvoga junaka.

Ljudi odmah otkvačiše opasače s revolverima. Houstonov je revolver prvi zazveketao kad je pao na pod. Ostali su učinili isto.

— I šta dalje namjeravate s nama? — upita Houston, još uvijek s izrazom samopouzdanja na licu.

— Mogao bih vas ustrijeliti, odmah ovako kako ovdje stojite, Houstone —

reče Slade. — Protiv ostalih nemam ništa. Naravno, osim protiv Westona.

Houston polagano zamaše glavom. — Nikad vam neće uspjeti da hladnokrvno nekog ustrijelite Slade. Vi se držite zakona kolta i uvijek dajete priliku svome protivniku. To vam je potrebno da biste umirili savjest, jer vas to oslobađa svake krivnje.

— Ne bih se baš previše na to oslanjao. S ljudima kao što ste vi i Weston, ljudima koji najprije nastoje osvojiti povjerenje nekog čovjeka da bi ga kasnije mogli lakše linčovati, postupam po drugačijim pravilima. — Čelični ton u Sladeovu glasu natjera Westona da se ponovo uznemiri. — Međutim, smatram da ljudi u Cross Buttesu imaju pravo da saznaju kakav ste vi zločinac, a tada će i znati kakvu kaznu zaslužujete.

— To vam neće uspjeti Slade — usprotivi se Weston.

— Vjerujem da ipak hoće — reče Slade i počeo se povlačiti prema vratima. — Sada ću vas sve zatvoriti u šupu. Dobro sam je proučio i siguran sam da nećete tako lako izići iz nje. A mogu vas uvjeriti da drugog izlaza nema osim onoga kroz koji ćete ući. Jedino možda ako uspijete golim rukama probušiti izlaz kroz stijenje.

Houston mu dobaci ubojit pogled. Čini se da se bavio mišlju da se iznenađeno baci na Sladea bez obzira na revolver. No, ipak se, teškom mukom svladao. Na kraju pođe posljednji iza ostalih, gundajući usput poluglasno sve moguće psovke čim je izišao na slobodni zrak.

Slade potjera ljude u šupu i zaključna željeznim zaporom. Zatim se vrati prema kolibi. Čak kad bi tim ljudima uspjelo da se na neki način oslobode, on će se ipak pobrinuti da ne stignu u grad prije mraka. Zbog toga će im otjerati konje.

Brzo odveza užu kojim su konji bili svezani i u tom trenutku ugleda pokret i odsjev sunca na revolverskoj cijevi. Tek se u tom trenutku dosjeti da je napolju bilo šest konja, dok je u kolibi bilo samo petoro.

Opsova sam sebe zbog neopreza, nazvavši se glupanom i odmah se baci na tlo. Očito da je šesti čovjek vidio što se događa pa je samo čekao da mu

se Slade pojavi pred revolverskom cijevi. U trenutku kad je Slade pao, ti-
juknu i njegov metak. Slade osjeti
povjetarac kad mu je metak prošurio
mimo glave, smjesta se otkotrlja da-
lje, okrenu na bok i ispali dva hica
jedan za drugim. To prepadne konja
toliko da je prekinuo užu kojim je bio
vezan za gredu. Istog se trenutka konj
ritnu stražnjim nogama, pa poskoči
naprijed.

Slade primijeti opasnost i pokuša se
otkotrljati u stranu. No prije nego što
je u tome uspio, udari prestrašena ži-
vojinja ponovno. Slade se baci una-
trag, ali ga je jedno kopito ipak dohva-
ti po glavi. Doduše, glavu mu nije raz-
bilo ali ga je udarac onesvijestio i obo-
rio na tlo. Pričinilo mu se da ga sa
svih strana obuhvaćaju nekakvi crni
morski valovi.

XI

Kad se osvijestio, osjećao je kako mu
glava divlje buči i postade mu zlo.
Samo što nije povraćao. U ustima mu
se pojavi gorak okus.

Polako je dolazio k svijesti. Ležao
je na leđima na nečemu tvrdome. Kad
je otvorio oči, nekò vrijeme nije mo-
gao ništa razaznati. Tada spazi par
jahaćih čizama odmah ispred svoga
lica. Kad je pogledao gore, prepozna
iscereno lice Chucka Houstona, kako
na nj gleda s nekakve nedohvatljive
visine.

Serif je držao u ruci revolver, a
okrugla crna rupa cijevi bila je upere-
na ravno u Sladeovu glavu.

— Niste loše smislili svoj plan, Sla-
de. Jedino što ste zaboravili da se ni-
ko neće smjestiti u sličnu kolibu, a
da ne ostavi napolju barem jednog
čovjeka na straži. Ipak ste gluplji, pa
čak i mnogo gluplji nego što sam mi-
slio — klepetao je zadovoljno Houston.

Istodobno se i smijao, ali to nije bio
dobrodušan, nego vrlo opasan smijeh.
Zatim se okrene nekome koga Slade
nije vidio i reče:

— Mislim da ćete njegova konja
naći gore na brijegu, negdje među sti-
jenjem. Toliko glup ipak nije da bi ga
pustio da slobodno luta. Nije li tako,
Slade?

Kad mu Slade nije odgovorio, udari
ga Houston vrškom čizme u slabine.
Oštra bol projuri Sladeom i on se
trgnu. Umalo nije ponovno pao u nes-
vijest. Ledeni mu je znoj orosio čelo i
teškom se mukom svladao da ne zaur-
la od boli.

— Mislim da biste bolje učinili, kad
biste odgovorili na moje pitanje, Sla-
de — reče Houston prijeteci. — Je li
vaš konj privezan gore među stijenjem?

— Do vraga, jest!

Sladeov je glas bio slab. Pokušao se
otkotrljati da malo ublaži bol i zatim
nekako sjede. Očekivao je još jedan
udarac u slabine, ali čini se da Hou-
ston nije imao ništa protiv toga da se
Slade nasloni na zid.

Čovjek koji je razgovarao s Housto-
nom izađe iz kolibe. Čas kasnije začu
kako se penje uz strminu. Prisili se
da počne jasno misliti. Čovjek koji ga
je iznenadio napolju sada je ljenčario
nedaleko od vrata. Bio je srednje visi-
ne, vitak, tvrdih, oštro rezanih crta lica.

— Smijem li ustati? — upita Slade
napeto.

Houston malo razmisli, odobri kre-
tom glave i malo se povuče unatrag. —
Možete, naravno ako uspijete, Slade! —
reče smješkajući se zlobno i stalno
držeći revolver uperen Sladeu u glavu.
— Ako pronađemo vašega konja, odja-
hat ćemo u grad. Vjerujem da ću vam
lako organizirati proces po kratku
postupku — možda čak i kraćem nego
što ga je imao Curry. Tek poslije toga
ćemo se pobrinuti i za djevojku.

— Neće vam to uspjeti, Houstone —
reče Slade, osovi se nekako i uhvati
za zid kad ga bol ponovo presiječe.

Houston se još šire naceri.

— Ako se se varam, to ste već jed-
nom rekli, Slade. Međutim kao što
vidite, položaj se naglo izmijenio.

U to se izvana začu nekakva buka. Čovjek na vratima se okrenu i reče: — Dolazi Al s konjem šerife.

— U redu. Onda ćemo odmah odavde nestati. Što prije bude ovaj momak u zatvoru, to ću se bolje osjećati.

— Zbog čega? — upita Slade promuklo. — Da se ne bojite da bi momci s »Lazy Y« mogli uskoro ovamo stići.

Ugledao je stisnutu šaku kako leti prema njegovu licu, ali nije imao snage da se izmakne. Houstonovi zglavci oderaše mu kožu na obrazu, a sam ga udarac baci na zid. Činilo mu se da mu lice gori, kad se ponovo uspravio. Pola se tuceta revolvera uperi na njega i spriječi da se baci na Houstona.

— A sada napolje, Slade, i pazite, nikakvih gluposti, inače ćete se pokazati što ste se uopće rodili — opomenu ga Houston, sagnu se i gurne ga vrškom revolvera u rebra.

Napolju je čekao Sladeov konj.

— U sedla — zapovijedi Houston, a zatim uperi prst na Westona i nastavi: — Cal će vam svezati ruke, da vam ne bi sunulo u glavu da pokušate pobjeći prije nego što stignemo u grad.

Slade stisnu usnice, kad mu je Weston vezao sprijeda ruke tankim ali jakim užetom. Znao je da mu nikad neće uspjeti da se oslobodi tih čvorova. Sada mu je Houstonov plan bio potpuno jasan. Čim ga strpa u zatvor neće biti teško nahuškati gomilu da ga linčuje pa će proći istim putem koji je prošao i Ed Curry.

Djevojka mu više nije mogla pomoći. Ona ga je opomenula prije nego što je krenuo na svoj pothvat, no on je uletio u opasnost otvorenih očiju usprkos njenoj opomeni. Krivnju sada može pripisati samo sebi.

Nekoliko minuta kasnije stigoše s male šumske čistine na cestu kojom projuriše u galopu prema Cross Buttesu. Jahali su šuteći svaki obuzet svojim mislima.

Iako je znao da to nema nikakva smisla, Slade je ipak pokušavao pokidati svoje vezove. Bili su, međutim, odviše vješto svezani, pa je odustao kad su ga počeli boljeti raskrvavljeni zglavci...

— I što mislite time postići, Houstone? — upita Slade uskoro. — Namjera-

vate li zavladati cijelim ovim područjem?

— Naravno — nasmija se Houston i napola okrenu u sedlu. — A zašto i ne bih? Ovdje nema više nikoga tko bi me mogao zaustaviti. Kad ste vi dojahali u grad, smatrao sam vas opasnim, ali sam se, prevario. Isti ste kao i svi ostali. Čovjek s vama lako iziđe nakraj.

— Ne bih bio toliko siguran, Houstone!

Sladeov je glas zvučao zlokobno i jedan ga trenutak šerif pogleda začudeno i pokuša u tim riječima otkriti nekakav skriveni smisao. A tada se isceri.

— Mene vi više ne možete nimalo zastrašiti, Slade. Sada više ne. U ovome sam gradu ja zakon i mogu uvijek zaštititi ili gledati na drugu stranu, ako ljudi pozele sami uzeti stvari u ruke. Ne smijete zaboraviti da se građani Cross Buttesa nekad nađu pri ruci, ako se radi o tome da se organizira kakav dobar proces.

— To mi je jasno još od trenutka kad sam čuo što se dogodilo Edu Curryu — reče Slade.

Sve vrijeme nije puštao s oka Westonovo lice i sada ugleda kako je porcvenjelo. No Weston se odmah okrenu u sedlu i ruka mu poleti za revolverom na boku. — Houstone, dajte mi priliku da obračunam s momkom. Nekako previše govori — zareži bijesno.

— Ne dopustite da vas izazove, Cal. On možda samo želi da stvari brže svrše. Međutim, kad stigne u grad, imat će dovoljno vremena da malo razmisli o svemu. Tada će, doduše, znati, šta ga očekuje, ali neće znati kada i na koji način. Prema tome bit će sasvim zgodno ako ga pustimo da malčice čeka.

— Zaista? — odvrati Weston — a šta onda ako je na »Lazy Y« ostavio poruku da pojašu u grad ako se on ne vrati do određenog vremena? Mislite li, odnosno vjerujete li još uvijek da možemo zaustaviti momke s »Lazy Y«, ako nas napadnu?

— Neće oni doći — odgovori Houston uvjerljivo. On nas samo pokušava iznervirati.

Ponovo svi zašutješe. Slade se nadao da će ljude koji jašu s Houstonom i Westonom moći navući da malo porazmisle. Znao je vrlo dobro da nitko od njih nema ništa posebno protiv njega, međutim bilo je očito da mu plan nije uspio. Sada, kad im je bio čvrsto u rukama, čini se da ga više nitko nije smatrao opasnim...

Tri sata kasnije ujahali su u Main Street u Cross Buttesu. Nekoliko besposličara zurilo je u čovjeka s vezanim rukama, što je jahao pred svima.

Ispred svoga ureda zauzda Houston konja, kliznu sa sedla i dade znak Sladeu da pođe za njim. Ostali osim Cala Westona, ostadoše na konjima i gledahu za Sladeom. Njega je još uvijek snažno boljela glava od udarca kopita, a svaki novi korak zadavao mu je bol.

— Kad ćete mi odvezati ruke? — upita pogledavši šerifa.

— Čim vas strpamo u ćeliju — odgovori Houston, pa otvori vrata i uđe u kuću.

Cal Weston pristupi Sladeu, gurnu ga revolverom u križa i ugura u zgradu. Houston dogradi ključeve sa svoga stola, otvori vrata na jednoj ćeliji i stupi u stranu kad je Weston gurnuo Sladea unutra. Tek kad je Slade bio u ćeliji, izvuče šerif nož iza pasa i prereže uže što je Sladea stezalo oko zglavaka. Odmah zatim se vrata zatvoriše i brava škljocnu. Franku Sladeu je to zvučalo kao da mu zvoní mrtvačko zvono.

— Zar ćete me ostaviti i žedna i gladna? — upita Slade gledajući za njima kroz rešetke.

Houston protrlja bradu i onda slegnu ramenima. — Sada, kad ste konačno ovdje, možemo vam nešto i dati. Ne bih želio da izgladnite prije nego što sve bude gotovo.

Kad se Slade najeo, ispruži se na niskim pričama, zapali cigaretu i počeo da razmišlja. Položaj mu je, bez sumnje bio vrlo težak.

Cathy Curry i njeni momci nisu mu mogli pomoći. Proći će najmanje jedan dan, a možda i više dok nekome na ranču padne na pamet da pojaše u grad i pogleda da se nije što dogodilo. A do tada će on već dobiti ogrlicu od

užeta oko vrata. Houston neće ništa riskirati. Međutim, ipak je morao pripaziti da mu građani ne bi napravili kakve neprilike. Dva linčovanja u prvih petnaest dana istog mjeseca ipak bi bacila loše svjetlo na Houstona kao šerifa, osobito ako bi ubrzo stigao putujući sudac...

Popodneвно sunce dočaralo je divnu svjetlosnu šaru na zidu, a dim od Sladeove cigarete dizao se u krugovima prema stropu. Beskrajno polagano zalazilo je sunce iza brda. Uskoro će mrak i Slade je imao dojam da će upravo u to vrijeme napasti Weston sa svojim banditima.

A njemu nije preostalo ništa drugo, nego da proklinje što je bio neoprezan. I zašto je uopće pokušao sve te ljude uhapsiti u onoj nesretnoj kolibi? Ta njegova je jedina nada bila da odjaše u grad i tamo uvjeri ljude u Westonovu krivnju i Houstonovu sukrivnju prilikom umorstva Eda Currya. Zacijelo živi u gradu mnogo ljudi koji su se dobro slagali s Curryem. Iako je važio kao bogat rančer ipak su ga smatrali čovjekom na mjestu... Ljudi su se s njim lako sporazumijevali. Tek kad je došao Houston sa svojim bratom, promijenila se situacija u Cross Buttesu. Sada se Slade našao u škripcu i nije mogao pronaći nikakav izlaz. Svaki korak koji je do sada poduzeo, Houston je prozeo. No možda je liječnik saznao o njegovu hapšenju. Na koncu konca, liječnik je ipak čovjek koji će se možda usuditi poći na ranč i opomenuti Cathy Curry. Međutim, nada je bila minimalna i Slade se nije mogao samo na to osloniti.

Nebo je postajalo sve crvenije kako je sunce zalazilo i na koncu krvavocrveno kad je sunce zašlo. Za jedan sat bit će mračno kao u rogu.

Netko je zakucao na vrata. Slade je to sasvim jasno čuo. U to zaškrpi i Houstonov stolac, a čas kasnije začu Slade razgovor koji je do njega dopirao kao nerazumljivo mrmljanje. U to Houston malo podignu glas, a subesjednik mu odgovori na isti način.

Konačno je, čini se, čovjeku uspjelo provesti svoj naum, jer se otvoriše vrata na hodniku i Slade začu korake. Brzo ustade, približi se zidu ćelije nastojeći da vidi tko to dolazi. Čuo je

kako šerif nezadovoljno gunda, ali i raspozna zveket ključeva.

Slade se sve više uzbuđivao.

Houston je nešto petljao s ključevima oko brave dok nije uspio otvoriti vrata, a zatim stupi u stranu.

— Liječnik vas želi pregledati, Slade. — reče Houston. — Zapravo sam ga nerado pustio, no ipak nema smisla da nekoga objesimo, a da mu prije toga ne izliječimo rane. Zar nije tako, Slade?! — nasmija se Houston zlokobno. — Obavite dobro svoj posao, doktore. Želio bih da on bude u svakome trenutku svijestan što se s njime događa. On je ubio moga brata, stoga ću ja osobno pripaziti...

Izenada je umuknuo nakon što ga je držak liječnikova revolvera raspalio po glavi. Slade ga brzo zgrabi, odvuče onesviješteno tijelo u ćeliju i vrati se na hodnik. A zatim brzo okrenu ključ u vratima.

— Hvala, doktore — reče potihlo. — Ne znam, doduše, zbog čega ste to učinili, ali...

— Nije vrijeme ni za kakva dugačka objašnjavanja, Slade... Recimo da sam bio prijatelj Eda Curryja. Sada je na vama red da brzo nestanete oдавде i iz samoga grada. Weston i njegovi ljudi su u salunu i mogu se svaki čas pojaviti. Svoje ćete revolvare naći ovdje u uredu. A sada brzo!

Smjesta požuriše kroz hodnik i Slade brzo opasa opasač s revolverima. Zatim izvuče oba, odvagne ih u ruci i vrati u futrole. Na kraju iziđe kroz vrata.

— Ne varate li se u onome što ste mi rekli o Westonu, doktore? — upita napeto.

— Ne — reče doktor, uzdignuvši obrve. — Vidio sam kako su vas dopremili u grad. Morao sam, međutim, čekati da mi se tko ne nađe na putu. Tako je bilo.

— »A ja ću vam sada kazati da ste stigli u pravi čas — reče na to Slade. — Ako se previše ne varam, Weston je upravo bio počeo huškati gomilu u salunu za jedan mali linč. Houston je trebao ostati u svome uredu i pustiti ih da uđu.

— Isto kao i kod Eda Curryja — odgovori liječnik. A zatim provuče glavu

kroz vrata i pogleda gore i dolje niz ulicu. — Put sile, mr. Slade. Ja se znam ponekad upitati imaju li građvi kao što je ovaj imalo nade da ikad postanu civilizirani?

— Nema nikakve sumnje — odgovori uvjerljivo Slade. — Samo valja najprije uništiti ljude kao što su Houston i Weston.

Liječnik kimnu u znak slaganja, a zatim ponovo upozori Sladea: — A sada morate požuriti prije nego što tkogod dođe ovamo. Kad ljudi u salunu budu jednom nahuckani, nitko ih više neće moći zaustaviti.

Slade kimnu odobravajući i iziđe na ulicu. Nekoliko je žutih svjetala žmirkalo u prozorima. Njegov konj više nije bio ovdje i Slade je znao da mora pronaći drugoga ako želi napustiti grad.

Okrenuo je glavu i jasno čuo kako liječnik brzo prelazi na drugu stranu ulice i gubi se u sjeni u prolazu između dviju zgrada. Liječnik nije želio imati ništa zajedničko sa Sladeovim bijegom. Čim Houston dođe k svijesti i otkrije da je u vlastitu zatvoru dići će galamu do neba. Tada će pasti sumnja na liječnika... Ipak samo sumnja, jer Houston nije vidio da ga je liječnik udario po glavi...

Do toga je trenutka Slade već morao nešto poduzeti. Pretpostavljao je da će ga oštro jahanje dovesti u roku od tri sata do ranča. I tada će pasti odluka...

Kad je stigao na kraj grada, zastao je trenutak pažljivo promatrajući malu mračnu ulicu što mu je bila slijeva. Nije se ništa micalo. Požuri dalje i ubrzo se nađe na pješićnjaku s druge strane ulice. Prignu se i odšulja dalje. Sada, kad je ponovno imao za pasom svoje revolvare, osjećao se sigurnim. U najmanju ruku, može se braniti i ako bude potrebno odvući sa sobom i Westona na onaj svijet.

Stotinjak metara dalje spazi nekoliko konja privezanih ispred nekakve trgovine. Ako ih se dočepa imat će svoju šansu. Ako usput poplaši ostale konje, neće ga potjera tako lako sustići.

Odjednom začu iza sebe galamu i stisne se uza zid. Na drugoj strani ulice otvoriše se vrata saluna i gomila

ljudi prođe napolje. Weston je, naravno, također bio među njima. Slade prepozna njegov visoki stas. Rančer je lamatao rukama i sve vrijeme pokazivao prema zatvoru. Slade nije mogao razumjeti što govori, ali je vrlo dobro znao što govori.

Slade krenu dalje i začas se nađe kod konja. Pruži ruku za jednim konjem kad se iz tame odvoji nejasan lik. Slade nije računao da će na koga naići. Na tren je stao kao ukočen pokušavajući da nekako prepozna čovjeka.

Čovjek priđe bliže i upita potihom: — Želi li Weston da mu dovedem konje?

— Naravno — odgovori Slade još tiše — Htio sam vam pomoći. — I Slade izađe na ulicu da se nađe bliže čovjeku. Čovjek još uvijek nije osjećao da bi moglo doći do kakvih neprilika pa stoga ispruži prst prema konjima: — Uzmite onoga tamo — reče potihom — a ja ću zatim dopremiti ostale.

— U redu — progundā Slade. Sada je bio uz čovjeka i čekao da mu ovaj okrene leđa. Zatim brzo izvuče kolt i lupi čovjeka po lubanji. Čovjek se sruši bez glasa kao prazna vreća. Slade se malo izmakne, prihvati ga prije nego što je pao na tlo, te ga polagano spusti. Tada potapša uznemirenog konja po leđima. — Sve je u redu, momče, sve je u redu — govorio mu je tiho i nježno. — Sve je u najboljem redu.

Konj se smiri. Istina, drhtao je još neko vrijeme, ali nije pustio ni glasa. Slade odveza uzde od grede i stupi unatrag. Nekoliko je puta duboko udahnuo, a zatim krenu ponovo na ulicu. Ljudi su još uvijek stajali u gomili ispred saluna.

Slade se vinu u sedlo, sagnu se malo prema naprijed da i ostale životinje odvuče od grede i u tom trenu začu Westonov glas: — Ovamo s konjima, Al.

Slade je sasvim jasno vidio rančera, kao tamnu siluetu u nesigurnu svjetlu što je prodiralo iz saluna. Zatim trgnu uzde i udari najbližeg konja po slabinama. Zatim poleti a za njim i ostali konji u oblaku guste prašine, niz Main Street i dalje iz grada.

— To je Slade — prodere se Weston — Ustrijelite ga ljudi i pogledajte u zatvor što je sa šerifom!

Slade je vidio kako su ljudi poslušali zapovijedi. Nekoliko hitaca zazviždi za njim. Vrlo je dobro čuo zlokobno zviždanje i siktanje metaka što su mu proletjeli iznad glave... Ljudi su trčali za njim i pucali s boka. Nanišanio je na bljesak iz cijevi i vidio kako su odjednom pala dva čovjeka.

Zatim je ponovo ugledao Westona, koji je istrčao naprijed ispred drugih i zatim se popeo na lijevi pješićnjak... Jedan metak prozviždi mimo Sladeove glave. Weston opali još jedanput, a zatim mu revolver iznenada pade iz ruke, on se okrene u stranu, zaglavivši kao da je pijan ispruženih ruku preko ulice. Nakon nekoliko koraka iznenada se slomi, padne i ostade ležati.

Slade trgnu konja i oštro ga mamuznu, tako da se samo jednim silnim skokom sakrio u tami. Nekoliko hitaca zazviždi za njim, ali su svi promašili.

Nekoliko trenutaka kasnije ostavio je grad iza sebe i jurio prema strmu stijenu što je s obje strane zagrađivalo cestu.

Slade je tjerao svoga konja sve dalje prema sjeveru. Samo ga je jednom zaustavio na visokoj stijeni, što se izdizala iznad ostalih, odakle je imao dobar pregled nad cijelom ravnicom. Međutim, iako je mjesečina sjala da se vidjelo kao po danu, nigdje traga ni živoj duši. Vidio je samo oblačiće prašine što ih je podizao njegov konj.

Sjedio je tako potpuno iscrpljen svega nekoliko sekundi, a zatim potjera konja niz obronak.

Prošlo je tri sata otprilike dok nije sigao na »Lazy Y«. Neugodan miris na paljevinu još je uvijek lebdio u zraku. Zgarište sjenika s nedogorjelim stupovima i gredama bilo mu je zdesna kad je sjahao s konja. Bio je udaljen svega koji metar od ulaza u rančersku kuću kad se odjednom otvoriše vrata. Na vratima se pojavi Cathy u žutom odsjaju svjetiljke. Tek kad je shvatila da ovako može poslužiti kao izvrstan cilj svakome neprijatelju povuče se u stranu.

— Ja sam to, Cathy — javi se Slade i brzo istupi naprijed. Zatim se brzo uspe na verandu. Koraci su mu šuplje

odjekivali kad je hodao po drvenim daskama.

— Šta se dogodilo? Čini se da ste vrlo brzo jahali.

— Weston je mrtav — reče polako. — Bili su se zavukli u neku staru kuću kopača zlata nekoliko milja odavle. Uspio sam ih iznenaditi, ali su imali jednog čovjeka napolju na straži kojeg nisam opazio. Tako su me uspjeli zgrabiti. Dopremili su me u grad i strpali u zatvor. Tamo su me namjeravali udesiti na isti način kao i vašeg oca.

— I kako ste se uspjeli spasiti, za ime božje? — upita Cathy nepovjerljivo.

— Doktor je uspio nagovoriti Houstona da ga pusti u moju ćeliju da mi previje rane. A zatim ga oborio udarcem revolvera po glavi. Ja sam im poplašio konje, ali neće dugo trajati dok ih pohvataju i osedlaju.

— I tada?

— Doći će ovamo da dovrše ono što su počeli prošle noći.

— A šta vi predlažete? Mi, istina, također imamo ljude ali da li su sposobni suprotstaviti se Houstonu i njegovim ljudima?

— U to sumnjam. On može okupiti potjeru i zakleti građane Cross Buttesa kao pomoćnike šerifa. Kako sam ja pobjegao iz zatvora i još usto ukrao i konja, postao sam u očima građana Cross Buttesa pravim zločincem.

— Pa šta da onda učinimo?

— Smatram da moramo skupiti što više ljudi i odmah odjahati u grad. Ako im se suprotstavimo na putu, možda ćemo ih iznenaditi?

Ona ga neko vrijeme promatraše zamišljeno a zatim kimnu glavom da se slaže s njegovim prijedlogom.

— Odmah ću pozvati ljude — promrmlja odlučno.

* * *

Chuck Houston side s drvenog pješnjačka i pođe polako prema salunu. Imao je kvrgu na stražnjem dijelu glave veliku kao golubinja jaje i bio malo zle volje.

Nije mnogo mario što je Weston poginuo, on je ionako bio koristan samo tako dugo dok je imao ljude i bio spreman da se bori. No sada, kad je

Slade pobjegao, mora učiniti nešto drastično, i to brzo ako želi zadržati svoj položaj. Na svoju sreću, bio je još uvijek šerif pa je sada razaslao nekoliko ljudi da sakupe gradsko vijeće.

Sedam Westonovih momaka bilo je još uvijek u salunu. Sjedili su uz bar i okrenuli mu leđa. On se provuče naprijed, namigne barmenu i strusi jedan viski.

— Slade će odjahati na »Lazy Y« koliko god ga njegova raga brže bude mogla nositi — reče glasno i ne pogledavši prisutne. — Zatim će se odmah vratiti u grad da nam prebaci omču preko glave, pa ako koji od vas pomišlja da klizne, neka na to odmah zaboravi.

— Weston je mrtav — reče crnobradi div koji je bio za glavu viši od ostalih. — Sad nam više nitko ne može zapovijedati. Vi ste širom razjapili usta kad ste pripovijedali šta ćete sve učiniti od Sladea, kad ga dobijete u šake. Niste ga htjeli ubiti, nego ste ga živa dopremili u grad. A da smo ga ustrijelili tamo u kolibi, sve bi odavno bilo gotovo i ne bi bilo nikakvih neprilika.

— U pravu si, tada sam zaista pogriješio. No sve to još uvijek možemo popraviti. U salunu će se začas okupiti gradsko vijeće. Dogovor će trajati svega nekoliko minuta, a zatim ću skupiti ljude za novu potjeru i ako Slade sa svojim ljudima dođe ovamo, čeka ga vrući doček, kakav samo možemo poželjeti.

— Odakle znate, Houstone, da su građani uz vas u ovoj stvari? — upita drugi čovjek. — Do sada smo mi za vas obavljali prljave poslove. Inače, na to više nije nitko pristajao.

Houston se isceri. — Objasnit ću im da će grad izgorjeti do temelja. Neće im biti teško shvatiti da Slade upravo zbog toga dolazi u grad. A svaki će muškarac učiniti sve da obrani svoj dom i obitelj.

— Usprkos tome tvrdim da se to nas savršeno ništa ne tiče — zareži crnobradi. — Savršeno nas se ništa ne tiče te ni vi, a niti grad. Izgubili smo ovdje gomilu svojih prijatelja kad smo pokušali uništiti ranč, a sada Weston leži u mrtvačnici i uskoro bismo i mi

mogli kraj njega leći. Ovaj Slade vrlo dobro rukuje revolverom.

— I sad su vam zacijele pune hlače? — naruga im se Houston. — A ja vam velim da upravo sada morate ostati uz mene. Vi ste isto toliko u govnu kao i ja. Ako samo jedan od nas padne, povući će i ostale za sobom. Nikad to nemojte zaboraviti!

— Ja nikad ništa ne zaboravljam — reče čovjek i istupi korak dalje od tezege. Bilo je jasno zbog čega to čini. Trebao je prostora za svoj revolver. — Ja ću sada pojahati prema granici i ako me želite zaustaviti morat ćete me ubiti, Houstone. A svatko tko ima još imalo soli u glavi, poći će za mnom.

Houston načini nekoliko koraka u stranu, a da ni na tren nije čovjeka pustio s oka. Stajao je olabavljenih koljena u tipičnoj revolverskoj pozi, spreman da munjevito dohvatiti svoj kolt, ako drugi učini ma samo jedan nezgodan pokret.

Crnobradi ga je gledao. Na licu mu nije bilo ni najmanjeg znaka straha. Ipak se malo zbunio kad je Houston odstupio od tezege, dok su mu usta bila poluotvorena.

— Griješite, Houstone — reče on čas kasnije. — Sada više nije uz vas ni jedan jedini građanin. I vi to morate znati.

— Zar želite govoriti sve do smrti. Ili se možda nadate da ćete me svojim brbljanjem ubiti?! — rugao se Houston. I u taj tren osjeti da je atmosfera u salunu iznenada postala strašno napeta. Vidio je vrlo dobro lice crnobradog i napeto čekao kad će protivnik zgrabiti svoj kolt.

— Ako je tako, onda naprijed, šerife! — zaškrguta čovjek.

Houston se nasmija. — Čekam na vas — reče, a glas mu zazvuči podrugljivo i izazovno.

Prošla je sekunda, možda samo jedan kucaj srca, no vrijeme se vuklo kao da se radi o vječnosti. Tada crnobradi malo opusti ramena a zgrčeni mu prsti poletješe za koltom. Ruka mu se kretala tako brzo da ju je oko jedva pratilo.

U tom trenutku Houston se naglo baci u stranu, izvuče revolver i opali.

Revolver crnobradog prasnu odmah poslije Houstonova, ali je sam bio po-

gođen čim je dodirnuo kokot na revolveru. On zaglavinja i sruši se na pod. Houston se polako okrenu i pogleda ljude kod bara. Glas mu je bio leden i odsječan, kad je postavio pitanje: — Želi li možda još tko sa mnom razgovarati?

Nitko mu nije odgovorio. Jedan za drugim okrenuše mu leđa i svaki isprazni svoju čašu. Houston je čekao još nekoliko trenutaka, a zatim spremi revolver i ponovo napuni svoju čašu.

Pet minuta kasnije otvoriše se vrata i udoše tri čovjeka s bankarom Wallisom na čelu. Bio je isto toliko nervozan kao i njegovi pratioci. Houston vidje kako se trgnuo kad je ugledao na podu mrtvaca. Barutni dim u zraku objasnio je odmah tim ljudima da je smrt ovdje gostovala prije svega koju minutu.

— Dakle, gospodo? — upita Houston glasno. — Drago mi je što ste se odazvali mome pozivu. Barmenu, jedno piće za moje prijatelje! Imamo mnogo toga razgovarati!

— Zaista, šerife, zaista ne znam o čemu bismo to morali razgovarati — odgovori Thornton, jedan od trgovaca. — Ako se radi o zaštiti zakona, tada je to vaša stvar a ne naša. Mi smo svoje učinili kad smo vas izabrali za šerifa.

— Znam — odgovori Houston i promjeri ljude jednog po jednog, zadovoljan što je svaki pri tom oborio oči. Znao je da neće naići na ozbiljne teškoće. — Želim vas upozoriti! Frank Slade, čovjek koji je hladnokrvno ubio moga brata i malo prije pobjegao iz zatvora, ubio je tom prilikom Cala Westona i još dva čovjeka. A zatim ukrao konja i pobjegao. Sada se može svaki čas vratiti u grad s momcima s »Lazy Y«. Mislim da vas ne moram podsjećati kako je Ed Curry prijeto da će spaliti grad ako ne udovoljimo njegovim željama i zahtjevima. Čini se da je sada Slade, taj hladnokrvni ubojica, preuzeo komandu na tome ranču. I siguran sam da nitko tamo nije promijenio mišljenje, da Cross Buttes treba spaliti.

— Ali šta mi tu možemo učiniti, šerife? — upita Bailey plačljivo. — Nitko od nas ne umije rukovati revolverom

pa nemamo protiv ljudi sa »Lazy Y«
nikakve šanse.

— Imam ja ovdje nekoliko ljudi —
odgovori Houston nehaljno i pokaže
prema baru. — To su Westonovi ljudi,
a oni žele osvetiti njegovu smrt. Među-
tim, nemam dovoljno ljudi. Zbog toga
želim zakleti potjeru i...

— Ali mi nemamo nikakvih prava
da prisilimo građane da jašu s potje-
rom, šerife — reče Wallis.

— Neka je i tako. Ali ako biste vi
samo jednu riječ rekli građanima mo-
gla bi one koji oklijevaju pokrenuti
da ispune svoju građansku dužnost.
Ne zahtijevam ništa više nego samo
to. Omogućite mi da obranim Cross
Buttes.

Wallis kimnu nakon kraćeg oklijeva-
nja. Znao je da mu drugo ne preosta-
je. Ta Houston je čas prije ustrijelio
čovjeka koji mu se isprijedio na putu,
a Wallis nije ni najmanje želio da do-
živi istu sudbinu.

* * *

Tri milje ispred grada Slade zausta-
vi konja i uzdignu ruku.

— Mislite li da će poći ovim putem?
— upita Forbes napeto. — Ta više nis-
mo daleko od grada, a još uvijek ni
traga ni glasa od njih.

— To i mene uznemiruje — prizna
Slade i počea se po obrazu. — Prošli
puta, kad su napali ranč, napustili su
grad poslije nas, a ipak su stigli na
ranč u isto vrijeme kad i mi. Mora da
postoji nekakav drugi put preko brda.

— Postoji stari indijanski put, ali
onuda krenuti može jedino ludak, oso-
bito po mraku. Naime, samo jedan
pogrešan korak i čovjek se može sur-
vati u pedeset metara duboki ponor.

— Ipak su, usprkos svemu, morali
ići tim putem — reče Slade. — Ako i
danas učine isto, nećemo ih uspjeti
otkriti u tami, a to drugim riječima,
znači da je ranč bez obrane.

Ljudi su šuteći gledali ispred sebe.
Odmah su shvatili o čemu se radi. Tre-
nutak je Slade već htio narediti da se
okrenu i vrate na ranč, no zatim odba-
ci tu misao. Jedina im je šansa bila
da odmah sada odjašu u Cross Buttes
i izvedu stvari do kraja. Osim toga,
ako bi se sad i vratili i pojurili prema
ranču koliko konji mogu najbrže trča-
ti, ne bi nikako mogli stići pravo do-

no na ranč. I tako Slade naredi ljudi-
ma da nastave dalje prema Cross But-
tesu.

Nakon kratkog ali oštrog jahanja sti-
goše konačno i u Cross Buttes.

Slade je bio uznemiren. Grad se do-
mao kao da je sve živo u njemu bud-
no. I to mu se nije ni najmanje dopa-
dalo. Odviše ga je podsjećalo na dru-
ge gradove u kojima je bio prije toga
— gradove uoči revolveraških dvoboja
kad se noć pretvara u dan.

— I šta ćemo sada? — upita Forbes.

— Zacijelo su ovdje i negdje nas če-
kaju u zasjedi.

— Da pojašemo dalje i pogledamo
unaokolo?

Slade porazmisli i zatim zatrese gla-
vom. — Oni paze ne samo na svaki
put nego i na svaku i najmanju stazu
— progunda zamišljeno. — Mislim da
će biti najbolje da ujašemo, kao da ni
na što ne sumnjamo.

Polako su jahali prema ulazu u
grad. Naravno sve vrijeme ogledavali
su se na sve strane, ne bi li spazili što
sumnjivo.

Otprilike na pola puta zaustavi se
Slade... Primijetio je nekakav pokret.
Zatim stisnu oči da bolje vidi i ugleda
kako mu se polagano približava gomi-
la muškaraca iz tame.

— Čini se da dobivamo posjet, da
društvo bude veće — reče Forbes nape-
to.

Slade kimnu, ali ljude nije ispuštao
iz oka.

— Gdje je Houston? — upita Forbes
stisnutih usana.

— Dobro otvorite oči, da na vrije-
me ugledamo tog kojota i ubojicu —
reče Slade. — On se krije negdje ovdje
i čeka kakvu zgodnu priliku. Pazite
na prozore na prvome katu. Po svoj
se prilici tamo sakrio.

Zatim zaustavi konja i pričeka. I
građani su se zaustavili. Bili su sada
udaljeni oko petnaestak metara i staja-
li jedni i drugi nijemo i nepokretno.
Većina građana nosila je puške ili re-
volvere. Slade prepozna neke obične
građane, obrtnike, trgovce, ljude koji
nisu imali nikakve veze s ovom bor-
bom.

— Mi nemamo savršeno ništa protiv
vas — doviknu im Slade jasno i glas-
no — Stvar se tiče samo nas i Housto-

na. Ako su Westonovi ljudi još uvijek tu i žele se staviti uz bok tome zločinu, to je njihova stvar. No protiv vas mi nemamo ništa, niti se protiv vas želimo boriti.

Neko vrijeme nitko se nije javio... A zatim uzviknu jedan: — Znamo mi dobro, Slade, o čemu se radi. Vi želite spaliti grad. No mi smo zbog toga ovdje da vas u tome spriječimo. Znamo mi vrlo dobro što se događa kada kauboji s nekog ranča upadnu u grad. Ovdje im to neće uspjeti. Mi ćemo braniti svoje kuće i svoje obitelji.

Slade se trgnu. Taj je Houston zaista na vrlo rafiniran način pridobio ljude za sebe. Objasnio im je da ljudi s »Lazy Y« namjeravaju grad pretvoriti u prah i pepeo, što znači najprije — spaliti. Stoga brzo odgovori:

— To su obične laži. Houston je sve to izmislio samo da mu pomognete. I gdje se on uopće skriva? Negdje se zavukao u mrak, a vama prepušta da vadite kestenje iz vatre.

U redovima ljudi začu se tiho mrmljanje, koje je postajalo sve glasnije i glasnije. Slade uvidi da je uspio posijati sjeme sumnje.

— Neka Houston dođe ovamo i kaže nam u lice, što nam predbacuje i za što nas optužuje — usklikne u sav glas ponovno. — Ali ne, on neće doći. On radije čeka da se mi međusobno što više postrijeljamo, jer će tada njegov položaj postati jači. Došao sam ovamo po guvernerovu nalogu da uvedem red na ovome području. Houston je zapravo zločinac za kojim je raspisana tjeratica. Traži ga barem tucet šerifa. Pretpostavljalo se da je odjahao preko granice, a on se međutim, sve vrijeme skrivao ovdje i ne bih se ni najmanje začudio kad bi se ustanovilo da je on osobno ustrijelio vašeg bivšeg šerifa.

— Lijepo — viknu na to jedan čovjek. — Možda je to istina, ali možda i nije. Mi nemamo nikakve dokaze da ste vi šerif. Možda vi na ovaj način jednostavno pokušavate da nas prevarate, a na kraju učinite ono što je Houston rekao.

— Ni govora. Ljuto se varate. Ja sam došao ovamo da se pobrinem da Houston bude izručen u ruke pravde.

— Lijepo govorite, mister. Samo, gdje vam je zvijezda? — viknu jedan drugi građanin. Slade pogleda dolje i vidje da je taj zapravo Westonov kauboj i da drži u ruci pušku. Znači da je Houston svoje ljude raspodijelio među građane.

Odjednom zaori glas ljudima iza leđa: — Govori istinu! Ja sam mu pomogao ujutro da pobjegne iz zatvora. No prije toga poslao sam guverneru brzojav! Frank Slade radi za njega!

Slade se okrenu prema čovjeku i prepozna liječnikov visoki stas. Liječnik pak brzo nastavi:

— Ti prokleti... — Houston vas je sve povukao za nos... počeo se okretati čovjek u prvoj liniji da uperi svoju pušku na liječnika.

No prije nego što se stigao potpuno okrenuti, pokrenu se Sladeova ruka poput munje, a revolver u njegovoj šaci odjednom zagrmí. Čovjek zasteh, uhvati se za prsa, a puška mu pade na tlo. Zatim zatetura i svali se na koljena u prašinu.

Ljudi koji su bili ispred njega postali su neodlučni, nisu znali šta sada. Na kraju spustiše oružje i razmaknuše se

Slade se opusti i odahnu s olakšanjem. Sada je znao da od ovih ljudi neće doživjeti više nikakvih nepravilnosti. Krenu dalje, a za njime i ostali jahaoči. Oprezno su pretraživali duboke tamne sjene s obje strane ulice.

Stigli su gotovo i do kraja ulice, a još uvijek nigdje ni najmanjeg traga Chucku Houstonu. Slade razmisli, možda je šerif već napustio grad.

Odjednom zaori glas iz jednih vrata s desne strane ulice: — Slade, oprez... Kod saluna...!

Slade se okrenu u sedlu kao munja i primijeti gotovo neprimjetljiv pokret na prozoru prvoga kata na salunu. Slaba svjetlost što su je širile zvijezde pade na cijev puške.

Kad je bandit, sakriven u dubini sobe, opalio, zatreska u istom trenu dva puta i Sladeov revolver. Tako brza reakcija po svoj mu je prilici spasila život. U svakom slučaju hitac iz zasjede ne pogodi željeni cilj, kugla okrnju konje umjesto Sladea.

Konj se propnu uvis i zalamata nogama. Slade je imao muke dok ga je umirio. Nakon toga kliznu sa sedla i potjera konja dalje pljesnuvši ga otvorenim dlanom po boku.

Time iznenadi sakrivenog strijelca. Njegov je pogled i nehotice pojurio za konjem koji je bježao iz sve snage, pa mu se idući hitac zarije u tlo nekoliko stopa iza Sladea.

U međuvremenu Slade je gotovo stigao do ulaza u salun, ali je i dalje trčao svom snagom. U mraku spazi široke stepenice što su vodile na kat i časak zastade da razmisli, što je dalje zamislio Houston.

Bandit je morao biti još uvijek gore. A kako nije mogao pobjeći preko verande morao je sići stepenicama koje je Slade imao na oku... Zbog toga Slade požuri dalje, sve dok nije stigao na kraj bara. Kod stepenica se zaustavi, sagne te poče osluškivati. Nigdje ni najmanjeg šuma.

Čekao je tako pognut cijelu sekundu, a zatim pođe uz stepenice, ispruživši ispred sebe ruke da se ne sudari s čime. Na pola puta začu slabi štropot. Činilo se kao da dopire iz jedne sobe. Kao da je netko vrlo polagano otvorio vrata koja bi zacijelo jako zaškripila kad bi ih otvorio do kraja.

Slade udahnu duboko i zasta kao ukopan. Nije vidio ni prst pred nosom pa je htio ustanoviti mjesto gdje se zadržava protivnik na temelju šumova. Sada se začu štropot kao kad metal udara o drvo.

Zatim ponovo zavlada tišina. Bilo je tako tiho da je Slade čuo kako mu udara srce.

Ni izvana se nije ništa čulo, iako je znao da su ljudi opkolili kuću sa svih strana da Chucku Houstonu spriječe bijeg.

— Znam da ste ovdje, Slade! E pa ako imate hrabrosti da se pokušate popeti ovamo gore, zašto to i ne pokušate? Što čekate?

Slade se stisnu, uz stepenice, samo da Houstonu ne postane ni najmanji cilj. Čuo je kako se ovaj ponovo pokrenuo i taj šum oda koliko je uznemiren. Čuo je i škripanje dasaka na trijemu, kad je ponovo načinio jedan korak.

— Zašto, do vraga, ne krenete protiv mene? — uskliknu ponovno Houston. — Ta znam vrlo dobro da ste ovdje!

Do Sladea dopre odnekud čovjekovo teško disanje — disanje nervozna čovjeka koji se uz to neizrecivo boji.

Polagano podignu ruku i nanišani u neprozirnu tamu, tamo gdje je smatrao da je Houston, a zatim opali.

Jarka svjetlost vatre s usta cijevi obasja stepenište. Pucanj u tako malemu zatvorenu prostoru samo što mu nije probio bubnjiće. Slade je čuo kako je metak pogodio nešto metalno, tvrdo i zatim se zviždeći odbio.

Poslije drugog hica začu se oštar vrisak od boli, a zatim neko teško oružje pade na pod. Na Sladeovu vatru nije bilo odgovora. Pretpostavljao je da je pogodio Houstonovu pušku u kundak i tako protivniku izbio oružje iz ruke.

U to ga zaslijepi vatra iz cijevi, a jedan metak prozviždi mu točno uz obraz. U trenutku kad je ta svjetlost obasjala unutrašnjost saluna, ugleda Houstona kako juri prema njemu. Brzo trgnu revolver, opali i začu vrisak bandita. Houston zaglavinja i proleti mimo Sladea i sruši se sudarivši se s drvenom ogradom. Zatim se začu kako drvo puca i kako se slomilo pod Houstonovom težinom.

Slade udahnu duboko i vrati revolver u futrolu, a zatim pođe polako niz stepenice. Već je stigao do gotovo posljednje stepenice kad začu kako netko ulazi u salun. A zatim netko kresnu šibicu. Jedan od ljudi dohvati svjetiljku, zapali je i dignu iznad glave.

Forbes pak brzo priđe Sladeu: — Kako je Frank? Što se dogodilo?

— Mrtav je — reče Slade i pokaže nepomični lik na tlu.

* * *

Bio je bijeli dan kad su ujahali na travom obrasli obronak na kojem se nalazio ranč zajedno sa svojim dvorištem. Slade skoči s konja i odvede ga u koral. A zatim pođe u kuću. Tamo ga je čekala Cathy. Kad ga je ugledala, ustane sa stolca s visokim naslonom na verandi i priđe ogradi. Gledala ga je zahvalno.

— Je li sve u redu, Frank? — upitala je polagano, gotovo šapatom.

On potvrdi glavom, uhvati je za ruku i odvede natrag do stolca. — Sada je sve konačno u redu — reče. — Sve je prošlo. Vjerujem da u Cross Buttesu više neće biti nikakvih neprilika.

— Mislila sam da se više nikad neće te vratiti — i pogleda svoje ruke što su joj počivale u krilu. A zatim uzdigne oči k Sladeu. Skuhat ću kavu, izgledate kao čovjek kojemu je vrlo potrebna.

On kimnu glavom da se slaže ali ona ne učini nikakav pokret kojim bi pokazala da namjerava ustati. I tada joj on pride, a ona ustade, stade tik uz njega tako da je osjetio blagi miris njene kose.

— Morate li nas sada ostaviti? — upita ona kao lahor tiho. — Ako vi sada odjašete, neću moći izići na kraj s rančom, pogotovu što je McCorg teško

ranjen. Tako bih željela da ostanete ovdje, Frank.

Nije se povukla kad ju je primio za ruke, pa ni tada kada ju je privukao k sebi. Gledao joj je u lice i vidio na njemu sve što je želio vidjeti, stvari koje nije čak ni očekivao. A ona mu se susretljivo smješkala i čvrsto ga držala.

— Mislim da bih mogao nagovoriti guvernera da me oslobodi od svih zaduženja — reče on na to. — Ova su ovdje brda i doline zaista lijepi. Ne valja samo nekoliko ljudi koji ovdje žive.

— Sve može postati lijepo i dobro, budemo li samo imali dovoljno vjere i volje da pokušamo sve urediti — reče ona. A zatim njene ruke povukoše njegovu glavu i tako stajahu nepomično ne osjetivši teške kišne kapi što su se iznenada spustile iz hladnog oblačnog neba.

Kraj

GORDON D. SHIRREFFS

ZABORAVLJENI RUDNIK

Vrškom isušenog jezika Al Forrest dotakne raspukle usne. Nadlanicom prljave ruke obriše usta. Stisne vjeđe i pogleda prema nebu, s kojeg je sunce upravo ubitačnom žegom palilo isušene brežuljke Arizone.

Pred njime se nalazila bara. U tvrdoj, ispućanoj ilovači nije ostalo ni kapi vode. Kroz mrtvu tišinu prolomi se rzanje Forrestova konja.

Al je čučao pokraj isušene bare. Sada se uspravi i lagano zatetura na nogama.

— Tu nećemo ništa pronaći, Rusty — reče svom konju.

Po prvi puta nakon mnogo godina Forresta obuze osjećaj da je hametice poražen. Prema opreznim procjenama, u bari bi se moralo naći barem za puna usta vode. Samo se slabo sjećao Grindstone Rangea, no koliko je njegovo pamćenje sizalo unatrag, ovdje nikada nije bilo takve suše. Nasloni glavu o sedlo i pokuša suzbiti paniku što je prijetila da će ga obuzeti.

Odjednom naglo podigne glavu. Iz misli ga je prenuo hitac. Prasak je odjekivao od stijena ravnoga kanjona. Izvuče vinčesterku iz toka na sedlu, dohvati Rustyja za uzde i potrči prema hrpi kamenja u blizini. Oprez neće naškoditi... jer, nalazio se u zemlji Apaša.

Pošto priveže konja u zaklonu iza kamenja, i sam potraži sigurnost za jednom stijenom. Ubaci metak u cijev puške i potrbuške otpuže prema naprijed. Pred njegovim očima zrak iznad dna kanjona poigravao je i titrao od vrućine.

Nigdje ni traga ničem živom. No, tišina je zavaravala... bila je opasna. U toj tišini Al počeo proklinjati samoga sebe. U taj položaj dovela ga je pohlepa za zlatom. Započeo je tom potragom nakon što je saslušao basnoslovne izvještaje nekog pijanog tragača za zlatom o Lost Ghost Mineu.

A budući da je Al u ono doba doživljavao samo smolu i ništa drugo, krenuo je... bez dovoljno hrane i samo sa slabim i površnim poznavanjem Grindstone Countryja. U nekoliko navrata upozoravali su ga na Apaše, ali on to nije htio ni slušati. A sada se ukotvio ovdje, pokraj isušene bare, i čekao da ga crveni đavoli napadnu sa svih strana.

Dolje, u kanjonu, nešto se pokrene. Ispod jednog grma meskita ispuže jedan čovjek, ogleda se, a onda krene uz kanjon.

Al stisne vjeđe u uske prorize, jer mu je sunce sjalo ravno u lice. Muškarac je bio onizak. Pri svakom koraku

njegova se sijeda brada dizala i spuštala. Što je djelovalo prilično smiješno. U rukama koso ispred prsiju, držao je dugu pušku »Sharps«. Onda se zakloni iza jedne stijene i proturi pušku preko ramena.

Teška puška prasne, a sitni oblačić dima odvoji se od grla cijevi i zaleluja zrakom. Sasvim dolje, kod ulaza u kanjon, iza jednog nižeg grma uspravi se visok muškarac, otetura nekoliko koraka u stranu, a onda padne na lice. Zrake sunca odražavale su se na cijevi puške što ju je ispustio iz ruke.

Al tiho zazviždi. Bio je to moćan hitac.

Sjedobradi otpuže uz obronak, a u jednoj udubini ponovno nabije pušku.

Dolje, s ulaza u kanjon ponovo prasne hitac, a prašina se podigne na mjestu na kojem je starac prethodno čučao. Jedan muškarac, u šarenoj kockastoj košulji, ustane i zaviri u kanjon. Drugi hitac sjedobradog skine mu šesir sa glave. Momak prokune i munjevito se baci u zaklon.

Sjedobradi ustane pa potrči dalje, i tako u trku nabije pušku. Tada mu se vršak cipele saplete o jedan korijen i on padne koliko je dug. Puška klizne po tlu, a cijev zapluži pijeskom.

S ulaza u kanjon začuje se pobjedonosni krik... upravo u trenutku kad je sjedobradi pokušao ustati. Petorica muškaraca izide iz zaklona i potrči uz kanjon.

Al privuče vinčesterku k licu. Pa ipak, sve to njega se uopće nije ticalo! To nije njegova borba, a on i bez toga ima dovoljno teškoća.

Sjedobradi se nekako skupi na noge i dohvati pušku. Zdjovno je pokušavao istresti pijesak iz grla cijevi dok je do njegovih nogu tanad uskovitlavalala pijesak i prašinu. Tada okrenu svoju »Sharps« i dohvati je objema rukama za cijev, pa raskorači noge kako bi se suprotstavio napadačima. Sijedu bradu nekako je isturio, kao da se njome namjerava braniti.

Nalikuje ostarjelu bizonu, pomisli Al, koji se suprotstavio čoporu vukova. Oprezno povuče otponac svoje vinčesterke do drugog koljena. Još je trenutak oklijevao. Već je počinio jednu grešku samim time što je došao ovamo u Grindstone. Nije li sada naumio

počiniti još veću s još većim posljedicama?

Tada začuje neustrašivi borbeni poklik starca. Lagano slegne ramenima i povuče. Njegovo olovo zaore pijeskom ispred nogu prvoga čovjeka, a drugo tane otkine slijedećem potpeticu s desne čizme. Treći metak prozviždi pokraj glave narednom čovjeku. Sva petorica navrat-nanos potrčase u zaklone dok im je Al olovom podizao pijesak ispod nogu.

Sjedobradi skoči za jednu stijenu. Otвори zatvarač puške i snažno puhne u cijev. Brže ubaci metak u cijev, pogleda prema mjestu gdje je mislio da se nalazi Al, a onda zapuca u smjeru ulaza u kanjon.

Tane iz onog smjera okrzne Alovu pušku. Opet prvuče vinčesterku k ramenu.

— Neka vas đavo nosi — proklinjao je, gađajući crvenu kocku košulje što ju je ugledao između stijena.

Mrtvo trom pada momak u kockastoj košulji prema naprijed i otkotrlja se na dno kanjona.

Idući hitac Al više nije čuo. Jedno mu je tane okrznulo glavu i on padne u stranu, izgubivši svijest...

Nešto vlažna dotakne njegove usne. Al otvori oči. Zeđ mu je poput vatre žegla grlo. Slabim prstima uhvati bocu što mu je netko stavi na usne.

— Polako, mladiću!

Sjedobradi brzo odmakne bocu, a onda je opet prinese ranjenikovim usnama i dopusti mu da povuče nekoliko malih gutljaja. Al proštenje i oprezno dotakne glavu. Lubanja mu je bila povijena debelim povojem.

Ogleda se. Nalazili su se u dubokoj, ali maloj dolini. Na mjesječevu svjetlu stijene su sjale srebrnkastim sjajem. Rusty, vezan o grm meskita, tiho zaništi. Pokraj konja je stajala izglednula mula.

— Što se dogodilo? — Al se okrene sjedobradom.

Starac se vragoljasto nasmije.

— Imaš debelu lubanju, mladiću.

— Zovem se Al Forrest, djedice.

— Ne nazivaj me djedom!

— A kako se onda zoveš?

— Sim Pastor. — Sjedobradi i sam otpije gutljaj iz boce, a onda prljavim rukavom obriše usta.

— Stedljivo postupaj s vodom, Sim — upozori ga Al. — Nema je.

— Ubogi ludaci — prezirivo progunda Sim — koji su dovoljno glupi da dođu ovdje a da dovoljno ne poznaju kraj neće pronaći vodu. No, u Grindstoneu ima sasvim dovoljno vode; čovjeku valja samo znati gdje će je potražiti!

Al sjedne i nasloni se na sedlo. Dugo je promatrao starca.

— Kako bi bilo kad bi mi ispričao što se, zapravo, maločas zbilo, i zašto.

Sim je sjedio prekrštenih nogu. Lukavo pogleda mladića i mrmļajuci odgovori:

— Eto, onih nekoliko klipana bili su duboko uvjereni da znam gdje se nalazi Lost Ghost Mine. Raćunali su da ću ih tamo odvesti.

Sim polagano privuče pušku i zadrži je tako da je cijev ostala usmjerena u Alov trbuh.

— Možda... a možda i ne znam. A što ti tražiš u Grindstoneu?

Al desnicom opipa tlo oko sebe, ali stari zaklima glavom.

— Tvoju vinčesterku i kolt sam sakrio, mali! Ostani samo mirno sjediti.

— Svi su aduti u tvojoj ruci, djedice. — Al slegne ramenima.

Sim se nasmiješi, ali njegove sive oči ostadoše tvrde poput granita.

— Proketo si u pravu. A sada samo miroljubivo, mladiću!

— Pa lijepo. Dakle, i ja sam tražio rudnik.

Simove vjede suziše se u uske proreze.

— A zašto upravo ovdje?

— A zašto ne? Ovdje ili negdje drugdje, sasvim je svejedno!

Sim samo zagrokta.

— Ti vjerojatno znaš gdje je rudnik — nastavi Al.

Starac spusti puščanu cijev.

— Bio sam ovdje s Kelsovom skupinom godinu sedamdeset i druge.

Al osjeti kako mu je srce brže zakućalo. Morao je skupiti sve snage kako bi i nadalje mogao glumiti ravnodušnost.

— Kelsova skupina? Ona što su je napali Apaši prije nego što je pronašla rudnik? No tada nije nitko iznio živu glavu, djedice.

Sim se dao namamiti tako daleko da je palcem upro u svoje grudi. Pri tome mu se zanjše brada.

— Nitko osim ovoga ovdje!

— Ta, to je bilo prije deset godina! Čini mi se da si za povratak utrošio prilično mnogo vremena.

— Možda. — Sim se nasmiješi. — No ovoga puta ću pronaći rudnik, a vrag neka nosi Apaše.

Al sada sjedne sasvim uspravno.

— Hoćeš li me povesti?

— Možda. Čovjek koji umije baratati puškom mogao bi mi doista biti potreban.

— A koliko ću pri tome zaraditi?

— Četvrtinu.

— Ništa od toga. — Al strese glavom.

— Fifti-fifti, djede.

Simov prst zgrči se oko otponca puške.

— Slušaj me, mali. Svi aduti su u mojoj ruci. Znam sve bare u okolici. Poznam i Apaše. Da sam htio, mogao sam te ostaviti ovdje i zacijelo bi crkao. Dakle, četvrtinu ili ništa!

Starčev glas zvućao je odrešito. Borio se kako bi očuvao tajnu. I opet će se boriti bude li to potrebno.

— Pa... dobro. Kada poćinjem?

— Noćas. Odmah sada.

* * *

Al odvede Rustyja dublje u kanjon. Bez oružja osjećao se poput napola gola čovjeka; njegovo oružje starac je privezao za sedlo svoje mule. Al se ogleda. Sim je bez po muke koraćao za njime, a njegova puška bila je usmjerena u Alova leđa.

Na ponoćnoplavu nebu nalazila se srebrna mjesечеva ploća. Hladan noćni povjetarac šušćao je lišćem. Alu se učini sve to poput neke teške more, iz koje će se svakog trenutka probuditi. A hodanje se nastavljalo dalje kroz noć, potrajalo je satima i bez odmora.

Kad je svanulo, zaustavili su se u jednoj usjeklini u tlu, što se zajela u brežuljkasti ruć puste doline. Nešto dalje u toj usjeklini Al priveže obje životinje o jedan grm, a onda ih štedljivo napoji iz starčeve posude za vodu. Sim mu tada domahne, a mladić poće za njim. Logor su udarili u maloj spilji, odakle je pućao široki pogled preko neplodne kraške doline.

Mladić je zastao, a starac sjeo na ulazu u spilju s puškom u rukama; promatrao je nazubljene vrhove i stijene što su se u varavoj svjetlosti nastajućeg dana izdizali povrć brežuljaka.

Tri su dana prodirali sve dublje u ispresijecani svijet planina. Vrhovi brežuljaka smjenjivali su se s moćnim planinskim masivima što su se prije nezamislivo mnogo vremena izdignili iz užarene utrobe zemlje. Stabla sagvara pružala su prema nebu sasušene grane što su podsjećale na ruke nekog kostura. Oštre bodlje kola kaktusa probijale su kožu njihovih čizama. Čegrtuše su nećujno nestajale u sipini pred dvojicom ljudi.

Bila je to zemlja od koje nije moglo biti obojnije i neprijateljskije. No Sim Pastor je tjerao Ala dalje poput tegleće životinje. Preko njegovih usana nije sišla ni jedna jedina riječ.

Ala je sve više obuzimao nemir, izazvan starčevom neumoljivošću i njegovim hladnim pogledom. Uvijek je ponovno pokušavao satjerati starog u položaj u kojem bi mu mogao zadati omamljujući udarac, otići mu pušku iz ruku, no Sim je neprekidno bio na oprezu, a cijev njegove puške slijedila je svaki Alov pokret.

Činilo se da taj stari pustinjski štakor uopće nije znao za san. Bio je budan kad su se Alu oči sklapale od umora, bio je budan kad se Al ponovno probudio; tada bi Sim Pastor već odavna bio na nogama i, dakako, spreman za pokret. Sve je to otišlo tako daleko da bi mladića obuzimao bijes već u onom trenutku kad bi zapazio starčev ledeni pogled, kao i bradu kako se podiže ili spušta. Al je proklinjao vlastitu slabost, no isto tako i starčevu željeznu građu, neuništivost.

A najgore od svega bilo je starčevo zadirkivanje, bockanje kad bi Al upao u stanje tolike iscrpljenosti da bi povjerovao kako više ne može dalje. Često je stiskao šake da udari starca, samo što mu se nikada nije pružila prilika da napokon udari.

Uvečer trećega dana Al je bio čvrsto uvjeren da su zabludjeli. A stari je ipak, čini se, sasvim točno znao kamo ići. Zastali su u zaštiti jednoga kuta što ga je činila stijena koja je sa strmog obronka klanca popriječao ulazila u kanjon. Sim je nestao, a kad se vratio, imao je sa sobom do vrha napunjenu posudu s vodom. Al se napije dugim gutljajima, a onda stade promatrati Sima kad je ovaj prinio posudu k ustima.

— Mislim da je vrijeme da otvoriš usta, Sim — reče Al sasvim mirnim glasom. — Meni je ovo dozlogrdilo!

Sim obriše usta rukavom; bila je to kretnja što ju je Al mrzio.

— A što ćeš poduzeti protiv toga, mali? Ta nećeš valjda čitav put natrag prevaliti sam... s komadom olova iz moje puške u utrobi?

— Najradije bih ti savio cijev puške oko isušenog vrata, djedice!

Sim se hladno nasmije.

— Nemoj to ni pokušati, mališa. Ne želiš li nastaviti, možeš otići. Ali, bez konja i oružja. Hajde, odlazi!

Al gurne palce za opasač.

— Htio bih zlato, Sim.

— Onda zaveži gubicu. Polovica puta je sada za nama.

Al osjeti kako mu se ispod pazuha slijeva hladan znoj. Stari je čitav dan neumorno pretraživao kraj prodornim pogledima. Često je zastajao, kao da se želi orijentirati, no do sada nije ni riječi rekao o tome koliko su se približili rudniku.

Al se okrene i pogleda u dolinu. Onaj rasječeni planinski vrh u daljini podsjeti ga na nešto. Pijani lovac na zlato, koji mu je pričao o rudniku, spomenuo je takav vrh. No, Al se nije mogao točno prisjetiti riječi tog čovjeka. Ono tane što ga je okrnulo po glavi znatno je smanjilo njegovu sposobnost pamćenja. Možda rasječeni vrhunac ipak nešto znači?

Opet se okrene k starcu.

— Razmislio sam, Sim. Odlazim!

Pogled nepovjerljivih sivih očiju dugo je bio usmjeren u njega. A onda Sim Pastor slegne ramenima.

— Što se mene tiče... Oružje ti je prazno. Meci se nalaze u torbi na tvom sedlu. Dat ću ti svoju rezervnu posudu. Jaši prema zapadu i preko niskih brežuljaka. Nakon jednog dana stići ćeš do poštanske ceste prema Yavapai Wellsu. Nastoj se probiti, mališa! — Smiješak mu je bio gotovo zloban.

Al dohvati Rustyja za uzde.

— Uzmi posudu — reče Sim i pruži je mladiću. — Hasta luego, amigo! — Neka druga misao krila se iza tih riječi.

Al povuče Rustyja za sobom. Kad se osvrnuo, Sim je čučao pokraj svoje mule.

Mladić se popne na jednu stijenu i pogleda u dolinu. Odjednom mu se krv gotovo sledi u žilama. Prokune i baci se za stijenu. Udari Rustyja po gubici, tako da se životinja pomakla prema natrag i nije se više mogla vidjeti odozdo.

— Dav'o neka te nosi! — dovikne Simu.

Dolje, u dolini, ugledao je jahače koji su jahali jedan za drugim. Bili su to ljudi guste, duge kose u koju su bile upletene šarene vrpce. Njihovim ostrim pogledima nije izmakla nijedna usjeklina u stijeni, nikakvo skrovište u dolini.

Apaši!

Starac se iz svega grla nasmije.

— Jaši mirno dalje, mališa! — naruga mu se. — Odmah iza brda je cesta koja vodi u Yavapai Wells. Čini se da si slijep. Zar nisi vidio divne znakove?

Al obriše hladan znoj sa čela. Najradije bi starca ubio na mjestu. Posegne za vinčesterkom, a starac istog časa ustane.

— Reći ću ti kad ćeš je nabiti, mali. Nisu nas vidjeli. Sidi!

Apaši su u međuvremenu sjahali i udarili logor na jednom izdanku stijenine što je zadirao u dolinu. Tanak stub dima podigao se od njihove vatre. Tijekom iduća dva sata dojahale su u logor još dvije skupine ratnika. Na trenutak je zasjao mjedeni ukrasni prsten na oružju jednog ratnika što ga je skupina postavila kao stražu na brežuljak na suprotnom kraju doline.

Tada Al primijeti da je još jedan Indijanac zauzeo stražarsko mjesto, i to na stijeni s koje je gotovo mogao ugledati njihovo skrovište.

— Što sada? — Okrenuo se k Simu.

— Dopustio si da nas uhvate u klopku.

— Strah?

Al bogohulno prokune.

— Ti stari luđače! Došli smo ovamo da bismo pronašli zlato, a ne da bismo polaganom smrću umrli pod noževima Chiricahuasa.

Sim se naceri.

— Samo ovaj put vodi do zlata. Od rudnika nismo udaljeni ni punu milju.

Al brzo odvrati pogled. Na trenutke je vjerovao da se stari baš najbolje ne snalazi u tom predjelu. Tada se, odjednom, ponovno prisjeti riječi onog pija-

nog lovca na zlato, ali ovoga puta mnogo točnije... s raznim pojedinostima.

»Rasječeni vrh, a iza njega uski kanjon, u kojem se voda nakon proloma oblaka popne na pedesetak stopa iznad glave. To ćeš zapaziti po naplavljenom drvu što je zapelo gore, u usjeklinama u stijeni« — pričao je pijanac. — »Na kraju kanjona nalazi se usamljeni stožac. U podnožju stošca naići ćeš na jedva primjetnu stazu, što su je zagazili još španjolski kopači zlata. Tom stazom stići ćeš do nadvijene stijene. U svitanje se tu stvara duboka sjena. I to je jedino doba dana kada to možeš vidjeti. I tu je on... Lost Ghost Mine. No budi oprezan, amigo! Put donde posut je kostima neopreznih ludaka koji su hlepili za zlatom. Za Indijance je to sveto područje. Tamo sve vrvi od Apaša.«

To su bile riječi lovca na zlato. Sada ih se Al prisjećao sasvim točno. Potrbuske je otpuzao do mjesta s kojega je vidio apaške ratnike. Sjedili su oko vatre, ni ne sluteći da u neposrednoj blizini nalaze bijelci; nisu računali s time da će se bijelci usuditi ući u područje u kojemu ih je očekivala smrt.

Al okrene glavu i reče preko ramena: — Tri ratnika dolaze u našem smjeru, Sim. Uskoro će biti ovdje.

Sipina zaškripa pod starčevim čizma. Spustio se i legao pokraj Ala, pa napeo kokot.

Mladić se munjevito prebaci. Vrškom čizme pogodi starca u bradu. Sim prostenje i ispusti pušku; Al je pritisne nogom, a onda žestoko udari pod sijeđu bradu.

Sim zatetura prema natrag. Ruka mu trzne k nožu za pojasom. Al ga još jednom zahvati ljevicom odozdo, a onda i desnicom sa strane. Nož zapara po mladićevoj desnoj podlaktici, prereže mu rukav košulje i zareže kožu. Sim otpuhne poput bijesne divlje mačke i ustukne natraške. Starac je bio žilav poput kože za potplat, svaki drugi bi već odavna ležao na tlu.

Sim je poskakivao amo-tamo poput poludjelog derviša, pljuvao krv i mahao nožem. Iznenadno udari. Kad mu je oštrica noža zaparala lijevu ruku, Al prokune, podigne kamen i baci ga. Sim izmakne, no njegova čizma izgubi

oslonac u rahloj sipini. Poput planinskog lava Al zaskoči starca. Šakom ga udari pod bradu. Starac poleti prema natrag, glavom udari o kamen... i više se nije mićao.

Forrest obriše znoj sa čela i pogleda preko ruba obronka. Apaši su još uvijek sjedili oko vatre. Oduzme starcu nož iz ruke, a onda isprazni i njegovu pušku.

— Prokleti stari mulac — progundala preda se, povijajući ranu na podlaktici trakom što ju je izderao sa svog rupca.

Brzo nabije vinčesterku a onda i kolt. Kad je gurnuo revolver u korice, nasmiješ se s olakšanjem. Učini mu se kao da je opet naišao na nekog starog znanca. A onda s jabuke sedla dohvati bocu s vodom i pogleda u dolinu. Okolni vrhovi bacali su duge sjene na dno doline. Apaši su još uvijek sjedili oko vatre poput kumira. Al pogleda starca. Sim je bio opasan poput čegrtuše. Što se starca tiče, više se nije htio upuštati ni u kakvu opasnost.

Uzme Rustyja za uzde i povede ga kroz usjeklinu, u kojoj je bio zaštićen od pogleda indijanskih stražara. Mrak se prilično brzo spuštao, a to je bilo vrlo povoljno za njega. Sve metalne predmete koji bi ga mogli odati zvektanjem ovio je krpama. Tiho je tapkao putem što je vodio iz opasne doline. Još jednom se osvrne i pogleda mjesto na kojem je u nesvijesti ležao Sim Pastor; sada se nalazilo u dubokoj sjeni.

— Prokleti stari magarac — promrmrla još jednom, pa krene prema rasjebenom vrhu.

* * *

Kad je počelo svitati, Al je već stigao do malog kanjona s onu stranu rasjebenog vrha, o kojem je pričao onaj pijani lovac na zlato. Na stijenama, visoko iznad glave, ugledao je naplavljeno drvo što je zapelo za usjekline i izdanke. Kad bi god gore u planini došlo do proloma oblaka, divlje su se brzice slile kroz taj prirodni odvod, noseći sa sobom kamenje, iščupana stabla, pomolmljeno granje.

Oko podneva stigao je do usamljenog stošca na kraju klanca. Zaliha pitke vode bližila se kraju. Zega je poput pokrivača pritiskivala tu divljinu bez vode.

Odjednom primijeti jedva vidljivu stazu u sipini, a kad je obišao izdanak jedne stijene, zastane... Pobjeljele kosti sablasno su se isticale na svijetlosmeđem tlu.

Zadigne pojas s mecima i čučne pokraj kostiju. Mrtvačka lubanja mu se naceri. Oko rebara jednog kostura još se uvijek nalazio široki opasač. Al ga podigne. U debelu kožu nespretna je ruka nekim užarenim predmetom upisala ime »Kelso«.

Old Sim se dobrano približio rudniku. No s godinama se njegovo pamćenje ipak pomutilo.

To je mjesto bilo upravo idealno za zasjedu. Al je mogao zamisliti kako su Apaši slijedili skupinu za zlatom pohlepnih bijelaca u kanjon, a onda je uništili kišom olova.

Odbaci stari kožnati opasač, a kad je Rustyja poveo za uzdu, desnica mu se nalazila tik iznad drška kolta. Stijena se koso nagnula iznad staze. Brzim korakom krene dalje.

Između stijena udario je logor. Malo je popio, štedljivo napojio konja, no unatoč svemu u posudi se još nalazilo vrlo malo vode. Pokušao je zaspiti, ali nije mogao. Cijelu je noć prosjedio oslonjen o jednu stijenu. Smrzavao se.

Kad je, napokon, slaba svjetlost svitanja doprla u klanac, pokupio je ono nekoliko stvarčica, ubacio metak u cijev vinčesterke i krenuo jedva vidljivom stazom.

Njemu slijeva počela se nazirati gola stijena. No ipak, sjenu još nije vidio. A onda pogleda udesno. Učini mu se kako mu je srce preskočilo jedan otkucaj, stade disati brže... na stijeni kanjona ležala je tamna sjena.

Priveže Rustyja i poče se penjati sipinom koja je vodila sve do mjesta s kojega je stijena klanca stršila ravno prema nebu, a onda zastane pred sjenom. Tamo gdje je sjena bila najdublja, otkrio je pravokutnu mrlju koja je bila još tamnija od okoliša. Kad je krenuo u tamu, zapahne ga hladan zrak. Učinilo mu se da će mu se sediti znoj na licu. S obje strane strop su podupirali nosači što ih je izjeo zub vremena.

Začuje neki slabiji šum i potrči natrag k otvoru. U trku povuče kolt. Gotovo sasvim nečujno proleti mu iznad glave šišmiš koji je, očito, spavao

KVIZ

• križaljke • testovi • rebusi
• ljubavne i krimi priče • šale

**izlazi svake
druge srijede**

40 STRANA ~ 3 DINARA

oknu. Al se bljedo nasmiješi. Napo-
lju potraži suhu travu, a onda je savi-
je u čvrst, dugoljasti snop, pa zapali u
baklju. Držao ju je visoko nad glavom
i tako se ponovno vratio u okno.

Sjene su prolijetale stijenama. Noga
mu zapne o neki metalni predmet. Bio
je to neki pijuk. Držak mu se raspao.
Sve je dublje prodirao u okno. Odjed-
nom zastane. Uz jednu stijenu okna
nešto je bilo naslagano. Prinio je bliže
baklju i tiho zazviždao. Na drvenom
sanduku nalazilo se šest punih kožna-
tih vrećica.

Položi baklju na izdanak stijene iznad
sanduka i oklijevajući posegne za jed-
nom vrećom. Razveže je dršćućim
prstima. Zlatna prašina zaskvjetluca
između malih zrnaca, prostruji napo-
lje i rasu se po tlu između njegovih
nogu.

— Poludjet ću! — progunda. — Uisti-
nu sam ga pronašao!

Uzme vrećice i strpa ih pod košulju.
Više nije smio gubiti vrijeme. Što pri-
je ode oдавде, to bolje. Imao je malen
imetak u zlatu. To mu je bilo dovolj-
no. Nije htio stavljati na kocku svoju
sreću daljnjom potragom za zlatom.

U kasno poslijepodne stiže na rasječe-
ni vrh. Oprezno je pogledao u dolinu.
Upadne mu u oči neki pokret. Na jed-
noj stijeni potrbuške je ležao apaški
ratnik i upravo privukao pušku k ra-
menu. Trenutak nakon toga prasak
hica raspара тишину.

Tamo preko, na obronku... otprilike na
pola visine između dna doline i gor-
njeg ruba... lizne crveni plamićak, a
odmah nakon toga začuje se i prasak
teške puške. Apaša nešto trgne u stra-
nu, preokrene se, zadržе udovima, a
onda se smiri. Al uoči još šest Apaša,
koji su čučali iza stijene i promatrali
suprotni obronak.

Tada se na onom obronku načas uka-
že jedan lik, a hitac odjekne dolinom.
Al se morao nasmiješiti. Svaka je za-
biroda bila isključena. Sjedoradog bi
uvijek prepoznao. Čovjek na obronku
bio je Sim Pastor... i nalazio se u stupi-
ci.

Čitav sat Al se nije micao s mjesta;
pratio je to puškaranje na prilično ve-
likoj udaljenosti. Istodobno je ispiti-
vao i obronke što su okruživali doli-
nu; tražio je mogućnost kako bi preko
lanca brežuljaka neprimjetno stigao

do poštanske ceste prema Yavapai
Wellsu.

Naposlijetku oprezno kreće. Koristio je
svaki zaklon što mu se pružao, povla-
čio Rustyja za sobom, šuljao se oko
stijena, grmlja i šipražja, sve dok nije
došao do usjekline u dnu doline kroz
koju je mogao stići do lanca brežulja-
ka a da ga Indijanci ne primijete.

Putem je neprekidno slušao praskanje
pušaka Chiricahausa i duboke, teške
praskove starčeve puške. Nakon nekog
vremena priveže Rustyja, potapša po
torbama na sedlu u koje je strpao kož-
nate vrećice sa zlatom, uzme svoju
vinčesterku i popne se na jednu uzvisi-
nu, s koje je mogao promatrati starče-
vu bezizglednu borbu.

Apaši su se približili Simovu položaju.
Dva ratnika bila su još samo stotinjak
metara udaljeni od njegovog zaklona.
Između njegovih hitaca pojavljivali su
se sve duži rasponi tišine. Prema sve-
mu sudeći, s municijom je bio pri kra-
ju, ili je pak bio ranjen.

— Neka mu... i pravo je tako —
promrmlja Al.

Provuče se malo naprijed. Osmorica
ratnika opkolili su Sima, imali su ga
u stupici. Doista mu nije bilo stalo do
tog starog nitkova. Počeo se po zara-
sloj bradi i dotakao ranu na podlakti-
ci što ju je za sobom ostavio starčev
nož. Do vraga sa Simom! Put dovde
pretvorio je u pakao za Ala. Povrh
toga, maltene je dopustio da on, Al,
ode ravno u zagrljaj Apašima; nije ga
upozorio na Indijance kad je htio odja-
hati.

Pa ipak, taj isušeni pustinjski štakor
bio je hrabar i žilav... u to se nije
moglo posumnjati. Bio je toliko žilav
da će na njemu, najvjerojatnije, polo-
miti zube i ona osmorica Apaša.

Al ubaci metak u cijev svoje vinč-
sterke. Mušicu namjesti da je pokriva-
la leđa jednom ratniku koji je čučao
iza grma meskita i promatrao Simov
zaklon. Vinčesterka zagrmi. Ratnik se
sruši na tlo.

Idućim hicem Al pogodi drugog Apaša
u ruku. Indijanac se skotrlja niz stije-
nu. Slijedeće tane smrtno pogodi treće-
ga ratnika, koji se nalazio iza jednog
stabla.

Sada zagrmi i starčeva puška. Jedan
ratnik se neoprezno okrene, jer je htio
saznati odakle im pucaju u leđa. Tel-

ko tane iz starčeve puške obori ga s nogu i skotrija niz obronak.

Preživjeli ratnici sada napuste zaklo- ne i potrče prema ponijima.

Starčeva puška i Alova vinčesetrka naizmjenice su praskale. Još su dvojica Chiricahuasa poginuli na putu do konja. Posljednja dvojica potjeraše životinje i pobjegoše glavom bez obzi- ra. Ubrzo su nestali iza stijene.

Kad se Sim spustio niz obronak Al je sjedio na jednom kamenu. Cijev vinče- sterke usmjerio je u starčev trbuh i rekao, cerekajući se:

— Zdravo djedice! — Nije li tamo go- re bilo malo prevruće za stara čovjeka?

— S ovima bih već nekako izišao na kraj, mali. — Starac stisne vjeđe u uske prореze. — Želiš li još uvijek sa mnоm tražiti zlato?

— Više me ne zanima. — Al zijevne.

— Za mene je to prenaporno.

Sim ovije rubac oko lijevog lista.

— Okrnuše me ti crveni đavoli. — Nije Ala ispuštao iz očiju. — Zar si pronašao zlato?

Al kimne i tek neznatno spusti cijev vinčesterke.

— Ne približavaj mi se previše, ti žilavi stari jarče!

Sim se naceri.

— Ta nisi valjda toliko podao da bi starca prevario za njegov udio?

— Jesam, upravo sam takav.

— Tako sam i mislio. Sim uzdahne. Sjedne. — Gdje se ti nađeš neće tako skoro porasti trava, mališa. Gotovo sam čitav sat odležao tamo prije nego- li sam došao k sebi.

— Dod! djedice. — Al ustane. Kreni- mo. Ne zamjeri. Dat ću ti ipak četvrti- nu.

— Kamo ćeš?

— U Tucson... možda i nekamo dru- gamo. Quien sabe. Tko zna?

Sim se nakašlja.

— Čuo sam da tamo ima viskija u neograničenim količinama. Možda ćeš biti zahvalan nađe li se pokraj tebe netko tko će popiti s tobom, umjesto da piješ sam. — Sim se nasmiješi.

Al zaklima glavom, a onda obojica krenu k mjestu, gdje je mladić osta- vio konja.

— A gdje je tvoja mula? — zapita Al.

— Uхватиše je Apaši.

Mladić se nasmije.

— Upao si u veliko govno, starče. Bez zlata, bez mule, bez prijatelja!

Simova brada se doslovno nakostrije- ši.

— Možeš me poljubiti u stražnjicu, zajedno sa svojim izatom, mališa?

Pet sati kasnije stigoše do poštan- ske ceste. Sim zastane i pogleda Ala.

— Ovdje će, se vjerojatno, putevi, naši razići, zar ne, mali?

— U međuvremenu sam nekako svi- kao na tebe, ti stari jarče. — Al se na- smiješi. — Povest ću te sobom.

— Ali samo pod jednim uvjetom: polovica zlata pripada meni.

— Posao je ugovoren! Al ispruži ruku.

Sim se počese po zamršenoj bradi.

— Promislil sam malo, ti uopće nisi loš momak, mališa. Osim toga, naumio sam još malo ostati s tobom. Zanimalo bi me mogu li i ja tebi zadati takav udarac da se ne probudiš prije jednog sata. Dakle, naprijed... krećemo, ami- go!

Kraj

DOSAD IZAŠLI ROMANI NOVE SERIJE »LASO«

8. R. W. Krepps: DILIZANSA ZA ZAPAD
9. G. D. Shirreffs: DO PAKLA I NATRAG
10. M. Nichols: JAHACI SATANE
11. L. L'Amour: SKROVISTE OSVETNIKA
12. S. F. Scott: ŽARIŠTE MRŽNJE
13. P. Hangster: LIJEČNIK S KOLTOM
14. P. Hangster: PUCAJ ILI UMRI
15. P. Hangster: ZALUTALI METAK
16. U. H. Wilken: HITAC U ZORU
17. U. H. Wilken: SUSRET NA RIJECI
18. S. F. Scott: NOĆ STRAHA
19. U. H. Wilken: STOTINU DOLARA ZA BANTOCKA
20. J. F. Beck: ZVIJEZDU TREBA ZARADITI
21. L. Martin: ČOVJEK ZVAN TORNADO
22. M. Nichols: LOV NA WILMORA
23. E. M. Rhodes: PROŠAO JE OVUDA ...
24. W. C. Macdonald: PETORICA ZA WALCKOTTA
25. W. O'Connor: JUBEJEVA ZAKLETVA
26. L. L'Amour: PAKAO PAPAGA
27. H. S. Sharon: KAD JE DOŠLA MEČAVA
28. J. Kirby: OPASAN POKLON
29. L. B. Patten: PUSTINJA KOJA UBIJA
30. H. S. Sharon: PROKLETI RANC
31. V. D. Overholser: IZGUBLJENO POVJERENJE
32. W. O'Connor: ZAMKA ZA KRADLJIVCE STOKE
33. R. Beakson: POMAHNITALI RANČER
34. D. J. Stevens: NOĆ OBRAČUNA
35. L. L'Amour: UKROČENA ZEMLJA
36. W. R. Cox: DJEVOJKA S ISTOKA
37. H. S. Sharon: CRNI ORAO
38. T. West: SAMO MOJ PISTOLI
39. S. F. Scott: ALABAMA
40. H. S. Sharon: PODVALA BILLA JACKSONA
41. L. L'Amour: BEZDUSNI VODIČ
42. W. O'Connor: OPASNI DOŠLIJAK
43. W. O'Connor: OSAMLJENI SERIF
44. U. H. Wilken: PROKLETI ŽIVOT
45. S. H. Sharon: NAPAD NA KOČIJU
46. J. F. Beck: U IME ZAKONA ...
47. L. L'Amour: VISOKI STRANAC
48. L. L'Amour: OBRAČUN U PRERIJI
49. S. C. Lawrence: VRELI DAN U BUFFALU
50. P. Hangster: Povratak
51. J. F. Beck: Olovo pravde
52. H. Warner: Tragovi u pustinji
53. G. A. Lutz: PUCNJI U PRAZNO
54. E. Jones: NEUSTRAŠIVI SLADE

U PRIPREMI:

55. L. L'Amour: ZLATNA PLANINA

KOD VAŠEG PRODAVAČA NOVINA

**BIBLIOTEKA KRIMINALISTIČKO
— LJUBAVNIH ROMANA**